WALTER BURLEY

VITAE

XV SAEC

From the Library of
Temple University
Rare Book Department

BOUND BY RIVIERE & SON.

De vita et moribus philosophoꝝ ueteruz
tractatus, multa que ab antiquis aucto-
ribus in diuersis libris sparsiz repperi;
in unuz colligere laboraui. Plurima q̄;
eoꝝ responsa notabilia & dicta elegātia
huic libello inserui que ad legentiuz consolationez
& moruz informationez conferre ualebunt.
Thales phus asianus ut ait Laertius in libro de
uita phoꝝ patre Examio matre Cleobolina ex Tilidi-
bus qui sunt phenices nobilissimi; athenis claruit.
Hic primus sapiens appellatus est, secūduz quez
& septez sapientes uocati sunt. Fuit aūt conscri-
ptus ciuis mileti ideo thales milesius dictus est.
Hic post politicaz n̄alis phie factus est speculator,
et inuentor fuit urse maioris naualis astrologie.
Scripsit aūt de conuersione & equinoctio. Et pri-
mus inter phos dicitur de astrologia tractasse.
& solis ac lune magnitudinez inuenisse. Similr
et inter phos primus dr a quibusdaz posuisse
aīas imortales, necnō et solares eclipses et
tuersiones predixit. Primus de natura disputauit
et inaīatis animas tradidit, coniciens ex lapide
magnete & electro. Ab egyptiis geometriaz di-
dicit. In politicis uō optime consiliatus est. Aiūt
aūt coniuge caruisse. Et interrogatus cur nō
duceret, ait ob filioꝝ amorez. Hic principium
oīuz aquaz posuit. mundumq; aīatuz dixit, et
demonibus plenuz. Tempora quoq; anni fertur
inuenisse. & in trecentos sexagintaquinq; dies
diuisisse. Scripsit aūt de astronomia multa q̄
in ducentis carminibus comprehendit. Duz

TEMPLE UNIVERSITY PHILA., PA. LIBRARY

H. A. COCHRAN COLLECTION

a piscatoribus quidam iactum emisset, extracta magni ponderis aurea tabula; orta controuersia est. Illis ex se piscium capturam uendidisse affirmantibus hoc fortune ductum emisse dicente. Qua condicione propter nouitatem rei & magnitudinem pecunie, ad uniuersum ciuitatis populum delata; placuit apollinem delphicum consuli, cuinam adiudicari mensa deberet. Apollo respondit, illi esse dandam, qui sapientia ceteros premineret. His auditis huic thaleti philosopho uni de septem data est. Ille cessit eam Bianti. Bias pictaco. Is protinus alii deinceps per omnium septem sapientium orbem. Ad ultimum ad solonem peruenit. qui & titulum amplissime prudentie & premium ad ipsum apollinem transtulit. Hic thales pauper erat. vacans enim philosophie studiis; acquisitioni pecuniarum intendere non ualebat. Cumque a quibusdam exprobraretur illi paupertas. & quod sua philosophia esset inanis; tali usus est ingenio, ut confunderet exprobrantes. Considerauit enim per astrologiam cuius erat peritus quod futuro tunc anno ubertas magna preter consuetudinem fieret oliuarum quarum precedenti anno copia fuerat. Vt plurimum enim oliue post ubertatem deficiunt. Cum igitur hieme adhuc esset abundantia oliuarum, dedit oliuarum cultoribus in duabus ciuitatibus scilicet mileto & chio paucas pecunias pro arra fructuum anni futuri. qui parum credebantur excrescere. Et cum ut ipse preuiderat, facta fuisset copia oliuarum, multis querentibus oliuas emere, precium taxauit ut uoluit. et sic multas collegit pecunias. Quo facto ostendit exprobrantibus, non esse philosophiam inanem quoniam philosopho facile esset ditari. Sed philosophie & pecunie studia non sibi inuicem conuenire dicebat. Et idcirco ignobiliori studio pretermisso, digniori scilicet philosophie uacare pre elegerat. Fertur

de ipso quod dum nocte duceretur ex domo a uetula, ut astra consyderaret, incidit in foueam. Et eo lugente dixit uetula, Tu quidem o thales que ante pedes tuos sunt, uidere nequiens, quomodo que in celo sunt putas cognoscere. Hic thales fertur dixisse, horum trium gratia, gratias ago fortune, primo quidem quod homo factus sum. et non bestia. deinde quia mas et non femina. tertio quia grecus et non barbarus. De hoc thalete ait augustinus viii de ciuitate dei, duorum philosophorum genera traduntur unum italicum et alterum ionicum. Et infra ionici generis princeps fuit thales milesius. Hic ut successores propagaret, rerum naturas scrutatus suasque disputationes litteris mandans emicuit. maximeque admirabilis extitit quod astrologie numeris comprehensis. defectus solis ac lune predicere etiam potuit. Aquam tamen putauit rerum esse principium. Et hinc omnia elementa mundi, ipsumque mundum et que in eo gignuntur existere. Isidorus quoque ii libro ethimologiarum ita dicit, physicam apud grecos primus perscrutatus est thales milesius unus ex septem illis sapientibus. Hic enim ante alios celi omnis atque uim rerum naturalium completa ratione suspexit. Huius hec dicta feruntur ut ait Laertius libro de uita philosophorum, Antiquissimum entium est deus. Optimum entium est mundus. nam opus dei. Maximum entium locus omnia namque capit. Velocissimum entium intellectus. passim et enim currit. Validissimum entium necessitas. dominatur et enim cunctis. Prudentissimum entium tempus. adinuenit enim omnia. Interogauit quidam si lateret deos homo iniuste agens. sed nec cogitans inquit. Interrogatus, si iuraret, se non fuisse mechatum. ait non. peius est enim adulterio periurium. Interrogatus, quid difficile, ait seipsum agnoscere. Interrogatus quid est

373420

mirum ait quod nec principium habet, nec finem. Inter-
rogatus quid uidisset grauissimum. ait senem tyrannum.
Interrogatus qualiter quis infortunium ferre possit. ait.
ait si inimicos pati uideat. Interrogatus quis felix
sit. ait, qui sanus est corpore, anima copiosus. natura
docilis. Interrogatus docebat, amicorum presentium et absen-
tium recordari. nec faciem arcuare, sed cogitationibus
bonum esse. Item dicebat, caue ne dixeris negter. et
que dicta obtuleris parentibus eadem a filiis suscipe.
Interrogatus qualiter quis iuste uiuere possit. ait si que
iubet aliis; ipse agat. Huius thaletis auditor fuit
Anaximander philosophus. Obiit autem thales anno etatis
sue LXXVIII. Claruit uero Achaz regis iude temporibus.
SOlon philosophus unus de vii. sapientibus grecie, natione
atheniensis athenis claruit. Hic atheniensibus leges
optimas dedit. quas postmodum Romani ab athenien-
sibus acceperunt. multaque beneficia eis contulit. et
multo tempore prudentia sua eos a seruitute & tyrannide
liberauit. et tandem fortuna mutata profugus in egy-
ptum se transtulit. deinde creso lidorum regi adhesit.
Indeque promotus iuit in siciliam ubi sub nomine suo condidit
ciuitatem. dein in cypro senectute confecit. Hic dum
senex esset ut refert Tullius libro de senectute pysi-
strato tyranno athenas occupare uolenti toto cona-
tu restitit. multis ex ciuibus consentientibus pysistra-
to. Interrogatus tamen ab illo qua spe fretus tam audac-
ter resisteret ait senectute. Hic dum uideret athenas
pysistrato tyranno subici ceteris se tyranno offerentibus
recessit & apud nationes alias habitauit. Interrogatus
autem cur sub illo manere nollet qui multos ei hono-
res conferre paratus erat quippequi multos mino-
ris uirtutis homines honoraret, respondit, Magni et

uirtuosi apud tyrãnos similes st̃ calculis rationũ quoꝝ
unusquisq; qñq; qdez plura significat qñq; u̇o pauciora
ac sic tyrãni unumquemq; hoꝝ qñq; qdez magnũ dicũt
et clarũ qñq; aũt et honore carentez. Interogatus aũt
semel a creso rege lydoꝝ quis ei felix esse uideretur
ait thebanis atheniensibus cleobis & bito ignoti hoĩes
& ii quoꝝ fama latet. Ornans u̇o se cresus sedesq;
in solio interogauit euz siqd miri melioris uidisset. Qui
ait gallos fasianos & pauos. Naturali eĩz flore decorati
sunt & miri melioris. Scripsit illi ut ait periander
ꝓhus qui apud corinthuz ṗncipatuz agebat; sciscitans
an aduersantes sibi ciues essent fugandi. cui solon in hec
uerba respondit. Solon periandro. Nuncias m̃ nõ nullos
aduersari tibi. Tu aũt si debes oĩes fugare non attinges
Aduersabitꝰ aũt aliquis nõ suspectoꝝ. Ille qdez timens de
se. alius u̇o criminans te. Naz aliqs nihil timens saltez ciui-
tati gr̃az conferet ubi suspectus fueris. Sanctius igr̃ absti-
nenduz ut alieneris a causa q̃ꝑ pensanduz tyrãnidez age
ut alienaz uiz plus hẽas ea que in ciuitate. Si hec cogitas
nemo tibi amplius malus. nec tu repelles aliquez. Huic
Soloni mortuũz filiũz lugenti nõ esse flenduz ait qdam
eo q̃ꝑ flere nihil prodesset. Cui ille ego magis ploro eo q̃ꝑ
dãnuz meuz irremediabile uideo. Interrogatus aũt an uel-
let q̃ꝑ sui de eius morte lugerent; ait ad hec multis cona-
tibus laboraui ut in morte mea dolore et lamentis nõ
careaz amicoꝝ. Hic cuz quendaz de amicis grauiter ui-
deret merentez ut ait ualerius euz ꝑduxit in arcez, hor-
tatusq; est ut ꝑ oĩes edificioꝝ ciuitatis ꝑtes oculos cir-
cunferet. Quo facto cogita tecuz inqt q̃ mlti luctus sub
his tectis & oliz fuerint hodieq; uersentꝰ et in seque-
tibus seculis sint futuri. & omitte mortaliuz incõmoda
tanq̃ ꝓꝓa deflere. Itez ut ait idez ualerius ad amicũ

dicentes se intolerabiles penitus amaritudines ppeti dixit
Si in unu locu cuncti mala sua contulissent futuru ut
ppria deportare domu q ex comuni miseria aceruo por-
tione sua ferre mallet. hoc est, mallet homo suas amari-
tudines hre quas ht q portione que eu contigeret si cun-
ctoru angustie in unu aceruu posite p singulos diuidi
pro rata deberent. Non dicat igr quis ceterisq; quibuscunq;
intolerabiliores amaritudines sustinere. Inter ceteras
leges eius inuente st he ut ait valerius. Si quis pare-
tes indigentes no alit inglorius sit. filij eoru qui pro
rep. obire inueniuntur publice nutriantur & doceant
Ite statuit tutore cu orphanoru matre no hitare. nec
tutoris officiu exercere in que orphanoru defunctoru
sba puenit. Nec sculptori anuli licere signu seruare anuli
uenditi. Et si unu oculu hnte quis illo priuauerit usa
uice ipse geminis careat. Et q princeps si ebriosus fuerit
nece damnetur. Huius he leguntur fuisse sententie
Saturitas ab opibus gnatur. Contumelia uo a saturitate.
Que no posuisti ne tollas. Ne mentiaris pbitate iureiura-
do cuius certiore hes. Cuius et dictu no ht iusiurandi
pondus, eius q iusiurandu uile est. Amicos ne cito pos-
sideas. quos possederis no reprobes. Principari noli nisi
prius edoctus sbeas principi. Consule no dulciora sed
optima. Intellectu fac duce. ne malis loqueris. Deos
honora. et parentes reuerere. Sermonis blanditia et
seruienti & impanti debet esse comunis. Nemine
qdiu uixerit dicas esse felice eo q usq; ad ultimu uite
die possit fortuna mutari. felicitatis eiz iudex dies ul-
timus est. Reru initia debentur fortune. Phyam
solus consecrat finis. Nihil est aut hoi metuendu nisi
ne phyam finis excludat
Quid est uerbu. imago opu. Quo firmatur uerbu. sile-
tio

Quom firmatur silentium? tpre. Quid est rex. fortis potestas.
Quid est lex. aranee tela. qa si in ea inciderit qd debile
retinetur: graue aut ptransit tela rescissa. Cum in loco q-
dam multis loquentibus solon no loqueretur interogatus a peri-
andro utrum pp uerborum inopiam an qa stultus esset, tace-
ret ait; nemo stultus tacere pot. Interrogatus a quodam
diuite cum ipse paup esset an thesauros hret, ait diuiti
Tu et ego thesauros habemus, sed inter tuum & meum tantum in-
terest q de meo, nullius me inuito qcq pot contingere
& si alijs distribuo, diminutoem no patitur. tuum aut
amissionis continue patitur discrimen et te inuito. Et si
alteri ul modice tribuis semp minuitur. Interogatus
qualis debeat esse popli rector, prius se q pplum rec-
tificare debet. alioqn erit uelut is qui umbram curuam
rectificare conatur priusq uirga curua umbram fa-
ciens recta fiat. Interogatus qd acutius gladio. ait
praui hois lingua. Interogatus qs esset liberalis. ait
qui sua bona libenter alijs impertitur. et aliarum rerum cu-
piditate caret. Interrogatus qualr ciuitas bn regi possit
ait si pncipes et maiores sm leges uixerint. Inter-
gatus quom fieri posset ut no tantum se offenderet hoies
ait si co mo no passi iniuriam grauarentur ut passi. Scri-
psit aut solon utilia multa in qnqz milibus carminum.
Narrat et de ipso valerius libro viii. q ipse adeo toto tpre
uite sue studiosus fuit ut et ad senilem pductus etatem
sicut quottidie senescebat sic qttidie aliqd addiscebat.
Cumq; octogenarius iam moriturus in lecto decumberet,
& assistentibus amicis circa illum & de quodam smone inter
se conferentibus, satis iam pressum caput erexit, interogatus
quapp id fecisset respondit. vt cum istud qdqd de quo di-
sputatis pcepero, moriar. Mortuus est aut in cypro
et claruit tpre ezechie regis iude.

Chilon phus lacedemonius athenis claruit unus de septez sapientibus grecię. Hic ut dicit in policrato libro p̃mo iungende societatis causa missus fuit corinthuz. ubi duces & seniores ludenit inuenit in alea ꝓp quod infecto negocio reuersus est dicens se nolle gl'riaz spartanoꝝ quoꝝ uirtus constructo bizantio clarescebat, hac maculare infamia ut diceretꝛ cuz aleatoribꝫ contraxisse societate. Hunc ut ait Laertius interogauit esopus poeta qdnaz ageret iupiter. r̃ndit chilon alta humiliat, humilia ũo exaltat. Interrogatꝰ in quo differunt dociles ab indoctis ait bona spe. Interogatꝰ qd difficile, r̃ndit ineffabilia tacere. diligentia bonã disponere. et iniuriaz passuz posse patienter pati. Interogatus qd est fortuna ait ignarꝰ medicus multos eiz excecat. Docebat aũt hic dñari lingue & prestiz in conuiuio. nõ esse maledicẽduz ꝓximis alioqn audire oportere ea qbus qs estuabit. Itez nõ esse minanduz cuiq; qm hec muliebre est. Citius ad calamitates amicoꝝ q̃ ad ꝓsperitates ire. nuptias humiles facere. Non esse maledicenduz mortuo. senium honorare. cauere sibi ipi. damnuz malle q̃ prauuz lucruz. Illud eiz semel contristabit, illud ũo usq; q̃q;. Nõ irridere infelicez. fortez et dñatorez mansuetuz esse oportere ut ꝓximi reuereantꝛ magis q̃ timeant. Discere bñ preesse ꝓprię domui. Linguaz nõ preuenire intellectuz. Iure dominari. Non cupe impossibilia. Non festinare in uia. Loquentez nõ mouere manuz. insaniaz est eiz. Legibus obedire. uti solitudine. In ijs que dñr de eo ul' de alio ad ꝓpaz mentez recurrere. In lapideis eiz cautibus auruz examinatur. uiroꝝ ũo bonoꝝ et maloꝝ intellectus dedit examen. In iudicijs inimicuz iudicare sꝫm leges ut saltez lex conseruetꝛ. Amico ũo suadere ut utraq; conseruentꝛ salꝫ lex & amicitia.

Dicebat et tristia cunc̄ta exupari posse aīo ul' amico.
Itez duas has passiones scilz affectõez & odiuz licet
ferocissimas ita dicebat esse contēnendas ut amicos
diligat qs tanq̃ forte qnq; odio habiturus et inimicos
oderit tanq̃ postea amaturus. fuit aūt chilon
breuiloquus. vnde & Aristagoras huc loquendi moduz
chilunculuz uocat. Vixit aūt ānis LVI. et mor-
tuus est. & iuxta sepulchruz eius statua ei erec-
ta fuit. Scripsit aūt notabilia multa in ducentis
carminibus eleganter ut ait laertius. & claruit
tpre sedachie regis iude.

Pittacus asianus mitilenus phus illustris unus de
VII. sapientibꝫ & in re militari strenuus. Cum
belluz inter athenienses & mitilenos instaret qa
ipe mitilinensiuz exercitus ductor erat, pugnar
statuit cuz friuone atheniensiuz duce in singulari
certamine. & rete hns sb scuto furtiꝫ circūuoluit
friuonez et occidens euz saluauit teraz suaz. Miti-
linenses aūt ei principatuz obtulerunt, quez ipse
decēnio tenuit. & ad optimuz ordinez ciuitate de-
ducta deposuit principatuz. ac decez ānis alijs sup-
uixit & cuz predives esse posset, spreuit diuitias.
Fertur eq; ut ait laertius q̄ qdaz oparius eius filiuz
securi ingerens interfecit. Ciuibus aūt ligatuz ho-
micidaz ad euz mittentibꝫ ipm absoluit dicens indul-
gentiaz esse supplicio potiorez. Alceus uo poeta anq̃
pictacus principatuz mitilinensiuz obtineret, ama-
ritudine odij & ingenij uiribꝫ ptinacissimaz in euz
psecutõez ingessit. Tandez pictacus principatuz adeptꝫ
alceuz pauentez & tremuluz accersiuit & dixit
Mihi p uindicta tibi q; pro pena sufficiat q auxilij ul'
fuge deficiente presidio posses nūc iniuriaz premia re-

portare. parcentez igr iniuste psequi desine quez iuste pati ualeres ultorez. Hic pictacus uidens multum uinuz in insula mitilenensiuz crescere uolens ebrietati hoiuz precauere lege publica statuit ut peccans ebrius dupliciter puniretur. Dicebat aut uinuz bonuz et maluz esse. maluz qdez ex crapula sed na bonu. Huius he leguntur fuisse sententie. Docebat pictacus eas optimas esse uictorias que sine sanguine sunt. Dicebat et prudentiuz uiroz esse priusq fiant difficilia premeditari ne fiant, fortiuz uo facta bn disponere. Dicebat infortunia no esse uitupanda sed nec uerentez crimen uitupanduz esse, nec obiurganduz esse amicuz sed nec et inimicuz. depositum recipienti reddere. Eusebiaz exercere. castitatez amare. ueritatez habere fidez expientiaz aptitudinez amicitiaz & solertiaz imitari. Itez dicebat quod facturus es ne predicas. deficiens eiz irrideberis. Huius pictaci fuit illa snia ab aliis postmouz recitata, q principatus ondit uiruz. Interrogatus qd optimuz. ait, ad presens bnfacere. Interrogatus qd gratuz. rndit amari. Quid occultu. aut futuruz. Quid fidele. rndit, terra. Quid infidele, rndit mare. Scripsit aut pictacus de moribus & politia uersus sexcentos. Multa et psaice scripsit. Vixit uo anis lxx. & claruit tpre ioachin regis iude.

Bias prianensis phus asianus unus de vii sapientib9 grecie fuit in prianensiuz urbe pnceps. Cuz aut ut ait laertius inter prianenses & messanenses grecie instaret belluz & prianensiuz milites uirgines multas messanensiuz captiuas duxissent, confestiz Bias his uisis doluit & captiuatas puellas liberans tanq filias pprias custodiuit induens qz

eas. & singlis dotes tribuens sb fida custodia remisit
ad patres inimicis exhibens pietatez & detestans
hoc impietatis genus et crudelissimos hostes fuisse
ledendos. Cumq; hoc fuisset in messanensiuz con-
tione narratuz; missi st cuz muneribȝ nuncii ad bi-
antez pacez placatis animis postulantes. Alio qȝ
tpre ut narrat idez laertius duz Aliat princeps pri-
anez obsideret sperans prianenses fame deficere
Bias tali arte defectuz intraneuz palliauit, duas
eiz mulas serio impinguatas de ciuitate dimisit, ut
qsi fortuito ab hostibus caperent. Quas cuz Aliatus
cerneret putauit illos uictualibȝ copiosos. misitqȝ
ad biantez ut egrederet ad euz concordiaz tractatur
Bias aut rndit si exirez forsitan p̄anenses cepas
ederent. vnde tu mage intromitte legatuz. Timuit
eiz ne ab hostibus captus flere faceret prianenses. Cuq;
Aliati legatus ingrederetur in urbez Bias aceruum
harene spargens & diffundens desup triticuz ondit
hoi. Quod aliatus audiens facta reconciliatoe reces-
sit. et sic fuit ciuitas p biantis prudentiaz liberata.
Alio uo tpre ut ait valerius cuz terraz eius fortuna mu-
tata hostes inuaderent. & qui euadere hostes potuert
preciosaz rez suaz pondere honusti fugerent.
nihil ipe de his deferens fugit. Interrogatus aut cur
nil ex bonis suis secuz ferret, ait Omia bona mea
mecuz porto. Pectore eiz illa gestabat nō uincenda
ul uidenda oculis sed aio estimanda que domicilio
mentis mentis inclusa erant. Huius he feruntur
esse snie ut ait laertius in libro de uita phoz.
Honestis et seruibȝ complacere stude
maneries sepe nociuaz peperit lesionez. Fortune opus
nē est. copiaz hre pecuniaz fortune est. Posse aut

fari congrua patrię, aię ac sapię ppriuz est. Animę morbꝰ
est impossibilia cupere. Alienuz maluz nō est memorā-
duz. Molestius est inter duos amicos q̄ inter duos
inimicos iudicare. Naz amicoꝝ qdez alter erit inimic⁹
Inimicoꝝ uō alter amicus efficietur. Vitaz sic mensurā-
daz esse dicebat q̄si hoīes multo & breui tp̄re uicturi.
Ita ēt aiebat hoīes oportere in usu amicis uersari ut
meminerint eos ad grauissimas inimicitias posse con-
uerti. Quidqd pposueris firmiter seruans pseuera. Ne
cito loquaris. īsania eīz pandit. Prudentiaz dilige &
de diis loquere ut sunt. Indignuz hoīez ne laudes
ob diuitias. Persuadens accipe nō uiolans. Quidqd
boni feceris ad deos transfer. Sapīa oīmibꝰ aliis posses-
sionibꝰ certior est ac securior. Diu deliberatos amicos
elige. cosq; uno affectu nō uno habeas merito. Amicos
sequere quos nō pudeat elegisse. Amicinitaz, tuam
imputa gl'riaz. Consilio duo maxima contraria sunt
ira et festinatio. Diez perisse hoc est preterisse. Celeritas
bn̄ficiuz gratius facit. Interogatus Bias qd in hac uita
optimuz. ait. mens semp sibi rectitudinis conscia. Inter
rogatus quis sit inter hoīes infortunatus. ait qui nō
pōt infortuniuz pati. Nauigans qn̄q; cuz qbusdaz impiis
& periclitante naui illis q; deos inuocantibꝰ ait. Silete
ne dii uos hic sentiant nauigantes. Interogatus ab hoīe
impio qd nāz esset eusebia, tacebat. Eo aūt cāz silentii
querente, Sileo inqt qa nō conuenientia tibi queris. In-
terrogat⁹ aūt qd sit hoī difficile, ait, mutatōez in peius
gn̄ose pferre. Claruit aūt Bias tp̄re Sedechię regis
iudę. & scripsit utilia m'lta eleganter in duobꝰ milibꝰ.
carminuz. Quo mortuo prianenses ei templuz dedi-
cauerunt.
CLeobolus ph'us lydius unus de vii. sapientibꝰ in grecia

clarauit tpre Sedechie regis iude. Cuius filia cleobola inuentrix enigmatuz hexametroz fuit. Huius cleoboli hoc enigma fuit ut ait Laertius. Unus pater. filij XII. cuilibet nati deformes XXX. Naz hi qdez albi uisu hi uo nigri. imortales aut cuz sint, corrumpunt omes & deficiunt. Est annus XII mensiuz pr. Celebrium aut sniaz appbate st he. Amico bn fac ut amicitia fiat. Inimicuz ut amicuz facere stude. Magis amicoz inuidiaz q inimicoz insidias cauere debemus. Illud eiz aptu, hoc celatuz est maluz. Nocendiq fraus cu no speratr, potetior est. Quanto plus licet; tanto libeat minus. Cuz qs exierit domuz, querat pmo qd sit factur. Cuz aut intrauerit querat pmo qd fecerit. Consulebat aut cleobolus corpus suuz bn exercere. diligere. magis audire q loqui. Diligere sciaz. ignorantiaz fugere. ciuitati cosule potiora. linguaz frenataz hre. Virtutis ppriuz ee, uitij alienuz iniustitiaz fugere. Dnari uoluntati. filios erudire. inimicitiaz preterire. mulieri familiarez no esse. Non contendere cuz suis, pntibus alienis. Naz illud qdez amentiaz. hoc maniaz significat. Seruuz ex ebrietate no plectere. uidetr eiz pp ebrietatez conuiciari. Uxorez ex paribus ducere, naz si ex maioribz duxeris; dnos hebis cognatos. Non irrideas expbratos, naz fies odiosus his. Prosperatus ne supbias. depaupatus ne deijciaris. Mutatoes fortune uirilr scito ferre. Scripsit aut de enigmaticis questionibz libros triuz miliuz carminuz. Obijt uo no diu copletis anis uite sue LXX.

Periander corinthius phus unus de VII. sapientibz, scripsit dogmata utilia in duobz milibz uersuuz ut ait Laertius. De sentetijs eius celebrioribz has hre potuimus uolentes seruire. tyrannos fieri oportet beniuolentia ful-

cari no armis. Dicebat aut bonuz quies. dãnosuz uo impetus. lucruz maluz. Democratia potior tyrãnide. Voluptates qdez corruptibiles, fasces aut imortales. Prosperans modestus esto. infortunatus uo prudens. Amicis felicibus & infelicibus idez sis. Quecunq; pmittis obsua. Verbo4 infanto4 enunciatorez ne facias. Non soluz peccantes sed peccaturos plecte. Claruit aut periander tpre sedechie regis iude. Mortuus uo est octogenarius iaz factus.

Çoroastes phus ut scribit Isidorus libro VIII. rex battriano4 fuit. quez Ninus rex assirio4 prelio interfecit. De hoc ita scribit solinus in libro de mirabilib mundi. Nascentiuz uox pma uagitus. letitie eiz sensus differtur in LX^m diez. Itaq; uniz nouimus eadez hora risisse qua erat natus. scilz çoroasten. hic pmus mago4 extitit. de quo Aristoteles ait qd uicies centuz milia uersuuz ab ipo condita indicio uoluminuz eius declarantur. Artez aut magicaz mlta post secula democritus amplianit. Claruit aut çoroastes tpe thare patris abraaz.

ANaximander paradiasi milesius phus auditor thaletis sapientissimi. & anaximenes phi preceptor fuit hic de nã celo4 & motu spere celestis cursu syde4 & nã re4 mlta conscripsit. & magna4 sbtilitatuz astrologie inuentor fuit. hic thaletis magistri sui opinionez de nã re4 mutauit. Non eiz ex una re sicut thales ex humore sed ex suis principiis quasq; res nasci putauit. que re4 pncipia singla4 esse credidit infinita & innũabiles mundos gignere & quecunq; in eis oriuntur. eosq; mundos modo dissolui. modo ite4 gigni existimauit, quanta quisq; etate sua manere potuerit. nec ipe aliqd

diuine menti in his rerum opibus tribuens. Claruit autem ipse cyri regis persarum.

Anacharsis philosophus scytha genere ut ait Laertius gnuri. filius frater uero caduidi regis scytharum fuit. Huius mater greca fuit, quapropter scythicam et grecam linguam nouerat. Hic licet magnus et in bellicis audax esset et strenuus, ut in grecorum doctrinis moribusque proficeret; iuit athenas. ad solonis sapientissimi domum profectus nunciari soloni fecit quod uenisset ad eum Anacharsis scytha cupiens uidere eum et amicum eius effici si fieri posset. Solonis autem responsum fuit quod in propriis patriis conciliantur amici. Cui mandauit anacharsis dicens, nunc ipse in patria sum ideoque licet mihi amicos conciliare. Ille uero in eius promptitudine stupens introduxit eum et amicum maximum sibi fecit. Hic anacharsis grandis apud solonem philosophus effectus est. Dicebat autem anacharsis uineam ferre tres botros, primum iocunditatis, secundum ebrietatis, tertium anxietatis. Interrogatus quomodo posset quis fieri non amator potus ait si pre oculis habeat inebriantium turbines. Sciens iiii^or digitorum esse spissitudinem nauis tantum a morte dicebat nauigantes distare. Interrogatus si erant apud scythas fistule ait sed neque uinee. Interrogatus que nauium sunt tutiores. que in terra quiete iacent. Interrogatus utrum uiui plures sint an defuncti ait, nauigantes uituperatus ab attico quoniam scytha foret. Mihi inquit dedecus patria. tu uero patrie. Interrogatus quid est in hominibus bonum et malum. ait lingua. Interrogatus quid est curia, ait determinatus locus ad decipiendum et ad supplantandum se inuicem. Dicebat autem anacharsis, Turpe quidem ausurus te sine teste time. Item dicebat, melius est unum amicum habere multis dignum quam multos nullis dignos. Oleum autem

dicebat unguentum esse stultorum quoniam athlete inuncti inuicem confestim insaniunt. Cum fuisset autem anacharsis athenis diutius conuersatus consyderauit apud grecos quedam de quibus se ualde admirari dicebat, Unum quia greci leges statuentes contra iniuriantes, athletas honorant cum se inuicem uerberant. Aliud quod inhibentes mentiri inuicem in secretis in palam mentiuntur impune. Aliud quod greci in incipientes & famelici parum, repleti uero multum esuriunt. Aliud quod mirabilissimum est quod danai fumum in montibus deserunt, ad ciuitatem uero deserunt ligna. Post hec abiens in scythia iura moresque atheniensium introducere conabatur in scythas uolens patrie profectum afferre, ob quam causam inuidie frater eius in uenatione sagittam in eum iaciens letale pro uulnus inflixit. Qui moriens ait propter sapientiam in grecia saluatus sum sed propter inuidiam in propriis pereo. Facte fuerunt illi statue propter multiplices uirtutes ipsius. Subscribitur autem imaginibus eius sic Anacharsi uenenorum uentris & gule. Fuit etiam continentie & frugalitatis gratia preditus.

Miso sternonis philosophus genere cyneus ut ait laertius. Docuit non ex uerbis res sed ex rebus uerba querenda Non etiam causa uerborum res compleri dicebat sed causa rerum uerba. Hic ut consyderationi sapientie uacaret liberius et molestias hominum euitaret, solus in deserto habitauit apud lacedemonios. Quidam autem inde pertransiens subito superuenit & uidens eum ridentem interrogauit cur nemine presente rideret. Qui ait eo ipso rideo quia solus sum. Gaudeo et etiam. nam et si cum hominibus habitarem ridendi & gaudendi mihi summoueretur occasio. Vixit autem miso annis nonaginta septem.

Epimenides philosophus cretensis ut ait Laertius dum iuuenculus esset missus a patre fuit ad custodiam ouium. Declinans autem in quoddam antrum obdormiuit annis

Septuaginta

septuaginta qnq;. Surgens autem postea querebat oues putans paululum pdormisse. Dum autem non inueniret, iuit ad agrum & transmutata omnia uidens & penes alium posses-sionem iuit ad castrum hesitans. Illic autem paulatim domum intrans occurrit sciscitantibus quisnam esset. donec iuniorem fratrem inueniens iam senem factum & totam ab eo didicit ueritatem. Notus autem a grecis amantissimus deo esse susceptus est honorifice. Atheniensibus autem tunc peste detentis datum fuit oraculum ut ciuitas congruis sacrificiis purgaretur. Tunc audita epimenidis fama missa ad eum naue in cretam uocatus est. Qui ueniens pestem hoc modo sedauit. Accipiens enim oues nigras et albas duxit ad ariopagum & ibi dimisit eas pasci ubi uellent, iubens sequacibus ut ubicumq; declinaret unaqueq; imolaretur conuenienti deo. Et sic desiit malum. Unde in memoriam facte propitiationis ara facta est innominato deo. Atheniensibus uero illi magnam pecunie summam offerentibus philosophus recipere noluit sed amicitias inter cretenses & athenienses fecit & cretam reuersus est. Cum rex persarum magnam illi pecuniam temptans animum eius in proditione dirigeret. ille dum pranderet, & oliuas ederet, admitti legatos iubet. Audite inquit hoc prandium proditores facit. Idem etiam aiebat pecunia auaro supplicium est. liberali decus parricidium proditori. Vixit autem annis clxxvii. et scripsit de genesi & ortu diuino libros in qnq; milibus uersuum necnon et de diuersis naturis rerum libros nouem milium ac quingentorum carminum. Itemq; scripsit prosaice de uictoriis & de cretensi politia. fundauit autem apud athenas templum uenerandorum deorum. Et claruit tempore solonis sapientissimi.

Crecides philosophus syrus auditor pittaci philosophi fuit. hic ut

ait laertius de d[ii]s et na[tur]a scripsit. et de eo inuiabilia plura feruntur. Nam dum secus maris littus deambularet et uideret nauem in tranquillitate percurrentem ait quod non post multo mergeretur et pre oculis eius summersa est. Idem cum de hausta aqua de puteo biberet predixit quod die tertia fieret terremotus et factus est. Hic cum senio grauaretur et infirmitate consumptus esset, interrogatur a pythagora qualiter illi esset, extendens digitum ait, corpore patet. Isidorus quoque libro primo de hoc ferecide dicit sic, Tam apud grecos quam apud latinos longe antiquior cura extitit carminum quam prose. omnia enim uersibus prius condebantur. prose uero sero uiguit studium primus enim apud grecos ferecides syrus soluta oratione scripsit. Apud romanos autem Appius cecus aduersus pyrrhum solutam orationem prius exercuit. et exhinc ceteri prose eloquentia contenderunt. Hic pythagore preceptor fuit. Claruit autem tempore thaletis philosophi cui et litteras scripsit plurimas eiusdemque multas suscepit.

Homerus poeta asianus in grecia claruit tempore saul regis israel. Hic ut ait Elinandus li. iiii. ab atheniensibus pro insano habitus est eo quod deos inter se gerere bella diceret. Hic ut dicitur in policrato li. p. leuem questionem a nautis sibi propositam non potuit explicare. a quibus cum impudentius et procacius derideretur uir uerecundi ingenii qui toxicato confusionis iaculo perfossus ad mortem spiritum exhalauit. Questio autem nautarum talis fuit. Ibat enim homerus spaciatum in littore maris celum aspiciens ut potentie consyderatione eleuatur. Quem uidentes piscatores sedentes in littore adinuicem colloquentes deriserunt. Qui cum eos ridentes aspiceret interrogauit quid haberent. qui dixerunt. quotquot cepimus non habemus, et quot non cepimus retinemus. uermes enim in uestibus scrutabantur. homerus uero dirigens cogitatum suum ad pisces cogitabat qualiter hoc potuisset fieri ut uidelicet

ño duz captos hñent pisces & captos no hñent. Aiunt ũo qdaz ex hoc euz adeo amaricatuz ut in insaniaz uersus seipm suspẽderit. Vixit aũt añis c.viii. De homero referũt historiographi qđ ipe uirtute pter et etate ñ soluz poetaz sed phoz pnceps uocari pariter & hri apđ grecos iure meruit. Pmaz & ante omes fuit quoz memoria nota est. & omib; uerius & lucidius qdqđ dicere uoluit; explicauit. Hic de troie captiuitate iuxta nũz grecaz litteraz xxiiii^{or}. libros heroiacis uersib; edidit. quod opus jliadez noiauit Alteruz qq; isdez uersib; opus condidit ad earũdez numez lraz quod uocauit odysseaz, eo qđ ulixis errorez describat

Lycurgus phus ac pnceps apđ lacedemonas claruit. De hoc narrat Trogus pompeius li. iii. qđ ipe lacedemoniis iura cõposuit, Et cuz fratri suo polibiti spartanoz regi successisset, & regnare si uellet, potuisset, carillo filio eius qui natus postumus erat cuz ad etatez adultaz puenisset, regnuz cuz sũma fide restituit. ut scirent omes plus apđ bonos pietatis iura ualere qđ opes. Medio aũt tpre duz infans conualesceret leges instituit exemplo eaz quaz obseruantia & opatio clarior hẽbatur. Nihil eñz legis in alios sanxit, cuius ipe documẽtuz ñ pmus daret. Auri argentiq; usuz, ut oĩuz scelez materiaz sbstulit. Poplm in obsequio pncipuz, pncipes ũo ad iustitiaz impioz formauit. parsimoniaz oib; psuasit. extimans laborez militie assidua frugalitatis cõsuetudine feliciorez fore. Administratiõez reip. p ordinez diuisit, scilz regib; potestatez belloz. magistratib; iudicia & añuas sanctiones. senatui custodiaz leguz. poplo eligendi senatuz uł creandi quos uellet magistratus potestatez dedit uł pmisit. fundos oĩuz eqlr omes diuisit ut equato pr̃imonio neminez potẽtiorez altero redderet. Conuiuari omes publice iussit, ne cui diuitie uł luxurie in occulto essent. Iuuenib; ño amplius una ueste uti toto año pmisit, nec aliquez cultius q̃

atr Polidecto
atr charilao

alteruz pgredi, nec opulentius epulari. Emi singla nō
pecunia sed cōpensatōe merciuz iussit. pueros puberes
nō in foruz sed in agruz duci iussit, ut primos annos
nō in luxuriaz sed in omi ope et labore agerent. nihil
q; eos cā somni sustinere. et uitaz sine pulmento agere
neq; prius in urbez redire q̄ uiri facti essent, statuit.
Virgines sine dote nubere iussit, ut uxores nō pecunię
cā eligerent, seueriusq; matrimonia sua uiri coherce-
rent cuz nullis freniis dotiuz teneret. Maximuz honorez
nō diuitiz & potentiz, sed seniuz esse statuit. nec qsq; locuz
honoratiorez senibȝ obtineret. Itez cōstituit ut adolescentes
et scemata sine morsu dicerent & ab aliis in se dcā ppeti di-
scerent. At siqs eoꝝ in indignatōez ob tale dictuz plapsus
fuisset, ulterius ei in alteruz dicere nō liceret. Hec et his
similia que solutis moribus dura uidebant, auctorez eoꝝ
apollinez delphicuz finxit. & inde ea detulisse. Dein ut
eternitatez suis legibus daret, iureiurādo ciuitatez obligauit
nihil eos de eius legibus mutaturos priusq; reuerteretur
simulans se ad oraculuz delphicuz pficisci cōsultuz qd ad-
denduz ul mutanduz legibus uideret. pfect' aūt creta
ibi uoluntariuz exiliuz ppetuo egit. Moriens igr proici ossa
sua in mare iussit, ne forte lacedemonez referent, et sic se
putarent lacedemonii iureiurādo solutos. Claruit aūt
Lycurgus tpre helisei pphete.

Anaximenes euristaci phus milesius asianus anaximadri
auditor fuit & preceptor parmenidis. hic oēs reꝝ cās
aeri infinito dedit. nec deos negauit aut tacuit, nō tn̄ ab
ipsis diis aerez factuz sed ipos ex aere ortos credidit. Cla-
ruit aūt tpre tyri regis persaꝝ.

Pythagoras phus natōe samius ut ait Iustinus negociato-
ris diuitis filius fuit. cui nom maratus erat. Sed ipe pre
longe ditior fuit eoq; negociatio pris tanta nequit acqrer

quanta filius contenere maluit q̄ h̄re. Magnus itaq; sapię
formatus incrementis, egyptum primo, mox babylonem ad p̄-
discendum sydeꝝ motus originemq; mundi spectandam
p̄fectus summam sciam consecutus est. Inde regressus creta
& lacedemonam ad cognoscēdas minois & lycurgi leges
contendit. Quibus omnib; instructus crotonam uenit.
p̄plumq; in luxuriam lapsum auctoritate sua ad usum fru-
galitatis reuocauit. tantumq; studium ad frugalitatem p̄di-
scendam multitudini puocauit ut aliquos ex eis luxuriatos
umq̄ fuisse incredibile uideret̃. Matronas a uiris sepatas
& pueros a parentib; ad pudicitiam & ad debita societatis
obsequia reduxit. Induxit q̄; matronas ut auratas ue-
stes ceteraq; suę dignitatis ornam̄eta uelut luxurię in-
strumenta deponeret & in iunonis ędem delata ipi
deę consecraret, docens uera matronaꝝ ornam̄eta pudi-
citiam n̄o uestes esse. Timeus ūo ph̄s scribit, pythagorę
filiam uirginem choro uirginum prefuisse & castitatis eas
instruxisse doctrinis. Hic ut ait Boetius in p̄mo musicę,
artis musicę inuentor fuisse d̄r apd̄ grecos, p̄ malleoꝝ
ferientium inequalia pondera & p̄ cordaꝝ inequalem ten-
sionem et p̄ calamoꝝ inequalem longitudinem. Isidor᷒ ūo
in iii. ethi͛ꝝ ita dicit, numeri disciplinam apd̄ grecos p̄mu
pythagoram nuncupāt cōscripsisse, ac demum a nicomacho
diffusius esse dispositam quam apd̄ latinos p̄mus apuleius
dein boetius transtulerūt. Ab hoc pythagora ut ait Augu͛.
vi. de ciuitate dei ph̄ię nom̄ exortum est. Nam cum antea
ph̄i sapientes appellarent̃ ille interogat᷒ qd̄ p̄fiteretur
ph̄m se esse r̄ndit id est studiosum ul̄ sapię amatorem q̄m
confiteri se sapientem ei arrogantissimum uidebat̃. Fertur
q̄; ut dicit Tull̄. in p̄ncipio q̄i: li. de tusculanis q̄stionibus
q̄ pythagoras ad leontinum philiasoꝝ regem p̄ueniens corā
eo cōposite & docte disseruit. Admiratus aūt rex ıuri

ingenium & eloquentiam quesiuit ab eo qua maxime arte confi-
deret. respondit pythagoras, artem nullam se scire sed esse
philosophum. Admiratus rursus Leontinus nominis nouitatem quidnam
essent philosophi quesiuit. & quid inter philosophos & reliquos interesset.
Cui pythagoras ait. Videtur michi uita hominum similis esse con-
uentui congregationique ludorum qui apparatu totius grecie
celebrantur. quo homines diuersa ex affectione conueniunt
alii quidem ex strenuitate ludendi coronam accipiant.
alii uendendi & emendi prouocati lucris. alii qui nec
plausum nec lucrum querunt sed ut studiose perspiciant
quid agatur. Eodem modo homines in hac uita qui ex alia uita & natura
profecti aut glorie aut lucri studiis occupantur aut ceteris
omnibus pro nihilo computatis naturas rerum studiose intueri per-
uigilant. hos igitur ultimos philosophos id est amatores sapientie
nominam. Et ut illic liberalissimum esset spectare nihil
sibi acquirente, sic in uita longe omnibus studiis contempla-
tionem rerum cognitationemque prestare laudabilius est censendum
Augustinus. aut in vii de ciuitate dei dicit pythagoram hydro-
manticum extitisse. fuit etiam ut ibidem dicit necromanticus
adeo ut adhito sanguine etiam inferos perhibeat excitari
Huic ut ait valerius li. v. tanta ueneratio ab audito-
ribus tributa est ut que ab eo accepat in disputatione
edisseri nefas existimaret. qui etiam interpellati ad red-
dendam causam, hoc solum respondebant eum dixisse. Tantus
autem in philosophia speculatiua extitit ut ei quisquam philosophantium
uix potuerit adequari. Tantus etiam in cultu iustitie
ut populos illius partis italie que antiquitus magna grecia
dicebatur post mortem suam eius nominis auctoritas re-
xerit. Tanta etiam frugalitatis gratia preditus extitit ut
ab omnium animantium se tepasse credatur edulio. hic ab
adolescentibus qui sese ad audiendum illuc conferebant
mores naturasque eorum coniectuatione quadam decoris et
uultus ingenio & totius corporis habitu sollicitus erat

sciscitari. & quos idoneos aspiciebat recipi in discipli-
naz iubebat. Infra quod tpus is qui tacebat que dice-
bant ab alijs audiebat, nec pcontari neq; comentari
si no intellexerat quod audierat, fas erat. Omes at
eius discipuli qdqd pecunie hebant, in mediuz pfe-
rebant, & erat inter eos societas inseparabilis. omesq;
in coi uiuebant & mutuo se amabant. Docebat eiz
pythagoras omes eos uere aie amicitiaz unuz ex plu-
ribus facere. vnde & pythagorici uades se inuicez da-
bant. Refert eiz valerius li. v. q damon & phitias
pythagore discipuli taz fidelez inter se iunxerut ami-
citiaz ut cuz altez ex his dionysius tyrannus intfice
uellet. & ille tpus ab eo pusq perirent pficiscendi or-
dinandiq; res suas impetrasset. si tn uadez hret. alte-
ruz se pro eius reditu tyranno uadez dare no du-
bitauit. Appropinquate aut definita nec illo re-
deunte unusqsq; stultitie taz temerariuz sponsore
danabat. at ille de amici costantia nihil metuere
pdicabat. Eodez aut momento & hora a dionysio con-
stituta qui eaz accepat supuenit se tyranno psentans
& sociuz sponsorez absolui deposcens. Et admirat
tyranus amboz aiuz suppliciuz fidei remisit eosq;
insup ut ipz in societatez amicitie tertiuz reciperent
postulauit. Docuit aut pythagoras hec enigmata
que post mortz ab alijs phis st coscripta. Stateraz ne
transilias, id est ne ptergrediaris iustitiaz. Ignez gla-
dio ne transfodias. id est iratuz & tumiduz aiuz uer-
bis maledictis ne lacessas. Cuz pfectus fueris ne re-
deas id est post mortez uitaz istaz ne desideres
per uiaz publicaz, ne ambules id est ne multoz
sequaris errores. Irundinez in domo ne suscipias
id est garrulos et uerbosos hoies sb eodez tecto

tecu3 habitare n̄o p̄mittas. Honeratis supponas honus.
& deponētib; ne cōmunices. Id est ad uirtutes incedētib;
iniungēda s̄t precepta, tradentes se ocio relinquendi s̄t. Ite3
dicebat corona3 minime carpenda3. Id est leges urbium
seruandas. Cor n̄o comedendu3, Id est merore3 de aīo ex
pellendu3. Nisi iussu imp̄atoris de statione n̄o discedēdū
id est aīa3 de corpore n̄o educenda3. Ite3 de dictis eius
notabilib; h̄nt̄ hec. fuganda s̄t oīb; mōis & abscidenda
langor a corpore. imp̄itia ab aīa. luxuria a uentre. a ci-
uitate seditio, a domo discordia & in cōe a cunctis rebus
intēp̄antia. Amicoꝝ dicebat oīa esse cōia, amicu3 se ip̄3
alteru3. Duoꝝ t̄p̄u3 maxime h̄nda3 cura3 ēē dicebat
mane & uesp̄e. Id est eoꝝ que acturi sumus & eoꝝ
que gessimus. Post deu3 dicebat ueritate3 ēē colenda3
que sola deo hōies p̄ximos facit. Ite3 dicebat quo mi[n]
pressis ira3, eo magis ab ira p̄meris. Tūc incipim⁹ nob[is]
n̄o irasci cu3 aliis irasci desinim⁹. Finis eni3 ire initiu3 ē
penitentie. Liber n̄o est que3 sup̄bus inflamat animus.
Vir si optimus est, suis se aspectib; p̄bat. Aliis eni3 n̄o p[otest]
esse bonus qui suis in se morib; fuerit malus. Loqui ign[o]
rat qui tacere nescit. Duo lacrimaꝝ gn̄a s̄t in oculis
mulieꝝ, ueri doloris unu3 insidiaꝝ aliud. Auari
hōies pupillis breuis etatis similes s̄t q̄b; de suo nihil
uti licet. Ciuida3 auaro hōi dixit pythagoras Stulte
diuitie tue in te pereunt. paup̄tatiq; s̄t similes cu3
in his esurias sitias algeas. Interrogauit q̄da3 pythago-
ra3 si cup̄et esse diues. qui ait diuitias habere cōtēno
que liberalitate p̄luntur parcitate putrescūt. Vidit
pythagoras que3 preciosis indutu3 uestib; qui turp[iter]
loquebat̄. & ait illi, Aut loquaris s̄mones tuis uesti-
bus similes, aut pānos induas tuis eloquiis cōgruentes.
Cu3 q̄da3 stolidus audiente pythagora diceret mal[e]

se cuz mulieribus esse q̄ cuz ph̄is conuersari. Et sues
inqt pythagoras libentius in ceno q̄ in aqua uersantur
Interrogat⁹ qd est in mundo nouuz. ait nihil. Inter-
rogat⁹ qd est ph̄ia. ait. meditatio mortis nitens de
carcere corporis quottidie educere libertatez. Pytha-
goras p̄mus apd grecos inuenit, im̄ortales ēē aīas
Sed errauit ponendo eas de corporib⁹ ad corpora trans-
ire. Vnde de se dixit p̄mo se fuisse Euphorbuz / s̄c̄o / talidem
tertio Erithianuz quarto pyrrhuz. ad extremuz pytha-
goraz. Et post certos t̄p̄uz curriculos ea que fluxerat
rursuz fieri. Post m̄lta ig̃ studia uenit pythagoras
in italiaz ad eaz p̄tez que q̄ndaz magna grecia dice-
batur. ubi & architaz tarentinuz audiuit. demuz
metapontuz migrauit. ibiq3 decessit. Cui tanta in
p̄plo optimo fuit ut ex domo eius tēpluz facerent.
& ip̄m p̄ deo coleret. Claruit aūt pythagoras
t̄p̄e nabucadonosor assyrioz regis.

Anaxagoras ph̄us asianus athenis claruit t̄p̄re
xerxis regis ubi anis xxx ph̄ie studuit et
studiis insudauit. Fuit aūt auditor Anaximenis
& archelai preceptor. Hic cuz admoduz diues ēēt
possessionib⁹ derelictis studendi gr̄a diutinaz pere-
grinatōez assūpsit. Et cuz a quodaz criminaretur
dicente nō est tibi cure patria. ostenso celo et
extenso brachio ait īmo m̄ admoduz patria cura
est. Cuz aūt ut ait valeri⁹ li. viii. post m̄lta t̄p̄a
reuersus possessiones suas desertas uidisset ait
Non essez ego saluus nisi iste p̄issent. Hic cuz
discipulis disputatōez grauius de filio nuncius a
disputatōib⁹ nō retraxit. Alias ut ait valerius
li. vi. alteri ei mortez filii nuncianti. ait nihil no-
uuz aut inexpectatuz nuncias. Ego eīz ex me natū

illuz esse sciebaz mortalez. Interogatus aliqn ad qd fact9
fuisset. ad cotemplatoez inqt solis & lune ac celi. Cui
ei duz exularet ab athenis dicenti priuat9 es atheniis
sibi nequaq ait, sed illi me. Interroganti amico di
senex esset ut ait Tull' li. i. de tusculanis qstionib
an ante mortez uellet in patriaz afferi ut in patria
moreret'. Nihil necesse est, undiq; eiz ad inferos
tantundez est. Interogat9 ut ait valeri. li. viii. quis
ei felix esse uideret' ait interogati, nemo ex iis
quos tu felices esse existimas. Sed euz in illo nu
repies qui a te miser credit'. No eiz diuitiis aut
honoribus abundans, sed aut ruris exiguus aut
no ambitiose doctrine fidelis cultor in secessu ma
gis q in fronte beatior id est in occulto magis
in apparenti. Hic studiosissimus ualde fuit. et
multa de motu celi & cursu sydez & nā rerūz
scripsit. Vixit aut annis LXXII. In carcere eiz
ab atheniensib; positus & multa inedia squalid
uenenatus est ab eis, quia solez dicebat lapide
esse igniteuz quez illi pro deo colebant.
CRates thebanus fuit phus & stilponis auditor
& çenonis preceptor. Hic ut ait hieroniz epla
iii. magnuz pondus auri piecit dicens Abite pessim
diuitie ego potius uos mergaz q ipe mergar a uo
bis. Non eiz putauit se posse uirtutes siml' et di
uitias possidere. Hic ut ait et seneca li° pmo
eplaz cuz uidisset adolescetez secreto ambulatez
interogauit qd illic faceret solus. Mecuz inqt loq
cui crates. caue inqt obsecro ne cuz hoie malo loqris
STilpon phus magr cratis thebani in
claruit. Hic cuz capta eius patria esset amissa uxor
& liberis in incendio pu° solus exiret interogat9 a

Democrito an oīa pdidisset. ait. omīa bona mea mecū porto. pectore eīz illa gestabat nō humeris.

Archilocus poeta & phus maximus ut ait valerī li. vi. apud lacedemones clarus hītus est. post mōuz quia libros impudicos cōposuit; lacedemonij libros eius asportari iusserunt ex urbe; qa uerecundaz & impudicaz eoz lectionez arbitrabatur. Noluerūt eīz ea liberoz suoz aīos imbui ne plus morib; noceret q̄ ingenijs pdesset. Itaq; maximuz poetaz qa domuz sibi inuisaz obscenis maledictis laceraverat carminuz exilio multauert. Claruit aūt archilocꝰ tpe manasses regis iude.

Simonides poeta ut ait valerius li. pmo nauigās p mare ad littus applicuit. & ibi mortuuz corpꝰ humanuz inhumatuz reperiens sepeliuit. et cuz ipm sepeliret; ab eo monitꝰ est, ne die pximo nauigaret. Qui acqescens in terra remansit. Alij uō qui nauigauerunt ipa die pcellis & fluctibus obruti sunt. Idez cuz apud scopaz cenaret nunciatuz est ei duos iuuenes ad ianuaz stare rogātes ut ad eos cōtinue pdiret. Qui cuz exisset neminez reperit. Eodez aūt momento tricliniuz collapsuz est. & omēs oppressit. Interogatꝰ simonides q̄m qs euadere odia ualeat inuidoz. ait. Inuidos tu nō patieris si nihil ex magnis rebus habueris aut nihil feliciter gesseris. Interogatꝰ qd inter hoīes facile cōsenescat ait bnficiuz. Huiꝰ hec feruntꝰ fuisse snīe. Tutius est tacere q̄ loqui, neminez tacendo multos aūt loqndo circūuentos agnouim̄. Remediuz maloz futura spes est. Innocentez nō debilitat conscia. cuz in aduersis solatiuz est hoī nō meminisse qd patitꝰ. fortuna innocentez deserit sepe. bona

sspes nunq̄. Hic octogesimuz annuz h̄ns c̄oposuit & docuit
carmina. & gl'iatᷓ se in eoꝝ certamine descendisse
in etate p̄dc̄a. Claruit aut̄ simonides t̄pe manasses
regis iude.

ARchita tarentinus cuius pythagoras & plato auditores
fuerunt; claruit in ea p̄te italie que q̄ndaz magna grecia
dicebatᷓ. Hic ut ait Tull' in li. de senectute cuz eius
sermoni plato atheniensis interesset, nullaz capitaliorez
pestez q̄ corporis uoluptatez hoib; a nā dataz. cumq; m
mente prestabiliu deus dedisset hoi; huic diuino mu-
neri nihil taz inimicuz esse q̄ uoluptatez. Quod ut ma-
gis intelligi possit fingebat aīo tanta incitatuz hoiez
corporis uoluptate quanta p̄cipi posset maxima, et
nemini censebat fore dubiuz q̄n tandiu duz ita gau-
deret, nihil agitare mente nihil cogitatōe nihil ra-
tione cōseq poss;. Idez ut ait Tull' li. de amicicia loquēs
de amicitia ait. natura nihil solitariuz amat. vnde
siqs in celuz ascendiss;, naṁq; mundi & pulchritudi-
nez syderuz aspexisset, insuauez illi sine amico et
socio admiratōez fore dicebat que iocundissima fuisset
si aliquez cui narraret nō habuisset. Huius sn̄ia de
aīa hec est. Anima ad ex̄ unius composita ē que sic
illocaliter dn̄atur in corpore sicut unuz in nūis. Id
nulla pestis capitalior q̄ uoluptas corporis. cuius a-
uide libidines temere et effrenate ad potienduz in-
citarentᷓ. Hinc patrie p̄ditiones. hinc reꝝ pu. euer-
siones. Nulluz denīq; scelus, nulluz facinus est, ad q̄d
suscipienduz nō libido uoluptatis impellat. Hic ar-
chita ut ait valeri' li. v. uillico suo irat' sūpsissem
inq̄t de te suppliciuz nisi tibi irat' essez. Maluz eīz
impunituz relinq̄re q̄ p̄p irāz iusto grauiu punire.

ESopus adelphus poeta claruit t̄pe cyri regis p̄saꝝ.

fuit aut grecus de ciuitate attica. uir ingeniosus et prudens qui cōfinxit fabulas elegātes quas Romul9 qdā de greco transtulit in latinū in qbus docet qd obseruare debeat hoīes et ut uitā hoīū ostendat et mores inducit aues arbores bestiasq; loquētes, p probanda cuiuslibet fabula. que qui diligenter inspexerit, inueniet apposita ioca que & risū misceant & ingeniū acuant et mores instruant. Hic anno pmo cyri regis fert fuisse pereptus.

Zenon eutigensis phus cratis thebani discipulus stoice secte inuentor magr socratis annis .c. et vii. uixit, & nūq a studio cessauit. Hic ut narrat valer li. iii. cū in patria secura libertate frui posset, agrigentinā ciuitatem petiit que crudelis tyranni seuitia grauabatur, sperans uesane mentis feritatē prudenti psuasione posse mitigare. Cumq; id facere nullatenus preualeret, nobilissimos ciuitatis adolescētes cupiditate liberande patrie inflammauit. Cū uo huī rei indiciū ad tyrannū emanasset, conuocato in forū poplo torqre eū crudelr cepit qrnas consilii hret pticipes. At ille neminē eorū noīans omēs pximos ac fidelissimos tyranno suspectos reddidit. Et cū in eculeo torqueretur, neq; gemitū neq; eiulatū emittens sed fortiter ppl'm cohortans totius urbis anīū fortunamq; mutauit. Nā cunctus ppls in tyrannū insurgens, lapidauit eū. De zenone ait Seneca de tranqllitate animi q nūciatū cūq; fuit illi naufragio oīa sua fuisse submersa, at ille ait Iubes me expeditius philosophari. Hic uiro & uxori garrulis dixit cū duo soli estis qmo capit uos una domus loquaces. Huius sunt iste snīe. Sepultus sit apud te sermo quē tu solus noueris. Malū hoīem blande loqntē agnosce tuū laqueū esse. Ciuitatē loquaci

ait. Si meis te auribus audires, taceres.

Gorgias philosophus leontinus athenis claruit. hic sapientissimus fuit et magister Isocratis. fertur de ipso quod in matris feretro natus sit. Nam dum mulieris cadauer efferetur subito infantis uagitus auditus est. hic ut ait Isidorus unus de primis inuentoribus rhetorice fuit. hic ut ait hieronymus libro primo contra Iouinianum, librum pulcherrimum de concordia & moribus inter se dissidentibus recitauit olympie. Cui melanoi inimicus eius, hic nobis inquit de concordia precipit qui se & uxorem & ancillam tres in una domo concordare non potuit. Emulabatur quippe uxor eius ancille pulchritudinem & castissimum uirum cotidianis iurgiis exagitabat. hic ut refert tullius libro de senectute centesimum & vii. annum compleuit, nec unquam a suo studio & opere cessauit. Interogatus cur tamdiu uellet esse in uita ista, ait, quia nihil habeo quod senectutem meam accusem. Dum autem moreretur fertur dixisse se dolere quia tunc uitam desereret cum sapere cepisset. hic primus in conuentu poscere ausus est qua de re quisque audire uellet, paratus solus omnibus ad omnia respondere. Vnde et ei in templo delphici apollinis uniuersa grecia statuam ex solido auro posuit cum ceterorum ad id tempus deauratas collocasset.

Isocrates philosophus auditor gorgie philosophi claruit in grecia tempore assueri regis. hic ut ait valerius libro viii. nobilissimum librum qui tranaochos inscribitur LXXXXm et IIIIm annum agens opus ardentis spiritus plenum edidit. In exhortationibus autem suis ut ait Calcidius uirtutem laudauit & omnium bonorum totiusque perspicacitatis causam penes eam consistere dixit, ipsam esse solam que res impossibiles ad possibilem redigeret facultatem. Quid enim ait gloriosam magnanimitatem uel aggredi pigeat uel

ceptuz fatiget ul' tanq̃ uictaz difficultatib; se tepet
a labore. Interogat' ab amicis quare nō in forensib;
negociis uersaret' ait, Que locus hic calet ego nescio;
& que ego caleo locus iste nescit. Scripsit aūt Isocrates
libruz exhortatoriuz ad dimoniuz de quo notabilia q̄daz
collecta st̄, fidelis esto diis, nō tantuz īmolans sed iure
iurando pseuerans. Illud eīz iudiciuz opuz est, hoc uō
pbitatis signuz. Talis fiat parentib; quales erga te
fieri natos optes. Que nefas est agere; eadez neq;
fari esse bonuz existimes. Nunq̃ ulluz ppetrans facin'
latere credas. Naz et si ceteros hoc lateat tu tibi es cōsciu'
Verere crimina et si falsa st̄, Naz pleriq; ueritatez igno
rant opinionez aūt cōiecturāt. Magis formida cri
men q̃ dānuz. Decet q̄dez formidare male uite exituz.
virtuosis uō ignominiaz uite. Siqn̄ tibi contingat mor
tis piculuz intēptari, salutez tuaz in bona opinione
tuere, nō aūt cūz infamia. Naz mori q̄dez fortuna in
omes sniaz pmulgauit. Bene aūt mori pp̄e nāa uirtuo
sis attribuit. In uestib; neq; magnificus sis, neq; cu
riosus. Contēne sollicitos erga diuitias nequntes
uti possessis. Naz id idez patiunt' hi sicut siqs bonuz
equuz hēat praue sciens eqtare. Odi blandientes
tanq̃ decipientes. Naz utriq; pariter inueniantur.
Strenue ages; si fueris amator sciē. Et que nosti
conserua lectionib;. Que uō nō duz didicisti disciplinis
acqre. Eq̄ aūt nefariuz est audientez utile nō ad
discere, et q̄cq̄ boni ab amicis datuz nullaten' acceptare
Ita eq; utere in peccantes ut utiq; in te reuz alios erga
te se hr̄e rogares. Nec risuz precipitez diligas, nec
uerbuz cūz acrimonia acceptes. Illud eīz amens hoc uō
furiosuz. Serua magis uerboz q̃ rez deposita. Ne
minez amicuz concilies pusq̃ pconteris quo pacto

se gesserit erga priscos amicos, et credas eum et erga te huiusmodi futurum cuiusmodi erga illos fuit. Lente fias amicus. factus autem perseuerare nitaris. Eque enim malum est nullum amicum habere et alternare multos. Quoscunque uelis tibi amicos facere de his aliquid boni profer. Aurum in igne probamus, amicos in aduersitate discernimus. Eleganter uteris amicis sed minime prestoleris eorum preces, sed ultro eis cum tempus exigit, auxilieris. Amicorum absentium uelut presentium memor esto ne censeri ualeas absentes non diligere. Eque prophanum est, nocumentis hostium superari et amicorum uinci beneficiis. Benefacito bonis. aderit enim tibi debita gratia. Benefaciens autem malis similis erit alentibus alienos canes. Illi namque in impendentes panem ut in quoslibet latrant. praui quoque iuuantes se, ut nocentes ledunt. Consiliare diutius. Effice uero deliberata uelociter. Sic autem ad penitus consiliandum incitaberis si calamitates puenientes ex consilii carentia perspexeris. Nam et sanitatis seruande magis sumus seduli cum miserias langoris animaduertimus. Consilians de agendis exemplum fac preterita futurorum. Nam igitur ex noto per citissimam nascitur coniecturam. Cum pertinus te expedit consulere quenquam, cerne prius quomodo disposuerit sua. Nam qui pperam agit in propriis nunquam commode consiliabitur in alienis.

PRotagoras sophista athenis claruit tempore Assueri regis. Huic athenienses omnes libros decreto publico combusserunt. ut dicit Eusebius. huic etiam ut ait A. gellius libro v atticarum noctium se dedit in disciplinam Euchalus adolescens ad discendam eloquentiam in causis orandis pepigitque ei pecuniam se grandem daturum quo primo die apud iudices orasset

~ et uasset

et uicisset. Cu3 ille abunde pfecisset in facundia & transcurso tpre longiori causantibz patrociniu3 denegaret, ut putabat ne doctoris impleret mercede3. protagoras ex pacto mercede petere instituit, & lite3 cu3 euchalo contestatr. Cumq3 ad iudices comittende cause gra uenissent, protagoras ait, Redde in quod peto siue pnunciatus fuerit contra te siue p te. Na3 si contra te merces m ex snia debetr qa ego uicero. Si uo p te mihi ex pcto merces debetr, qa tu uiceris. Cui euchalus, Disce magr utroq3 m fore ut no redda3 quod petis siue cotra me pnunciatu3 fuerit siue p me. Na3 si pro me nihil tibi ex snia debet qa ego uicero. Si aut contra me nihil debeo qa no uicero. Iudices aut hoc inexplicabile rati; re3 iniudicata3 reliqrut, causaq3 in die3 longissima3 distulerut.

Chrysippus phus stoicus de eliopoli sicilie

Huius hec est snia ut ait Seneca in epla viiii. Sapiens nulla re eget, & tn multis illi rebus opus est. Nulla e3 re scit uti si omibz eget. Similr de bnficio cogrue cferedo sic dicebat ut ait Seneca li. ii. de bnficiis, Sic est de beneficio quadmodu3 de pile usu qm cadere no dubiu3 est aut mittentis dubio aut excipientis. Necesse est aut ut lusor bonus alter illa3 collusori longo alter breui mittat. Eade3 bnficij ratio est, nisi ut utriq3 psone dantis & accipientis aptetur, nec ab hoc exibit neq3 ad illu3 pueniet nisi debet. Hic ano uite sue LXXX. adeo epactissime sbtilitatis uolumen coposuit ut ad ea que ibide3 scripsit penitus cognoscenda longa uita opus sit ut ait Valeri. li. viii. Hic chrysippus aia3 eternitate3 intelligens manus sibi intulit tanqm in celu3 migraturus. Iste chrysippus una cu3 cenone stoico princeps fuit secte stoicoru. Horu e3 snia fuit posse ome3 turbatoe3 eradicari & extirpari de mentibus homi3. Et hoc ide3 senserut ueteres academici

Peripatetici aut easdem perturbationes dicunt frangi regi & moderari & quasi infrenes equos quibusdam lupatis coerceri. Horum stoicorum sententie iste sunt inter ceteras. Id solum bonum est quod honestum est. Parua ut magna est culpa. Nihil deest ad beate uiuendum ei in quo uirtus est. Stulti insaniunt omnes. Solus sapiens diues est. Stultus secundum stoicos omnia uitia habet, sed non in omnia natura pronus est. Alius enim in auaritiam alius in luxuriam inclinatur.

Socrates philosophus atheniensis ex marmorario patre & obstetrice matre natus. Archelai discipulus magister platonis & primus ethice inuentor fuit. Vltimas terre regiones ad acquirendam sapientiam perlustrauit usque ad senectutem. Et quia ad addiscendum semper se pauperem credidit ad docendum se fecit locupletissimum. Et licet esset sapientissimus; se nihil scire reputabat. Vnde & illud sepe dicebat ut ait hieronymus ad paulinum, hoc unum scio quod nescio. Hic adeo studiosus fuit ut ait seneca epistola LXXIIII. ad lucillum quod ad componendos corrigendos mores uniuersam philosophiam flexisse dicatur. Et hanc philosophiam esse dicebat bona a malis distinguere. Tullius dicit in libro de tusculanis questionibus quod socrates philosophiam euocauit de celo et in urbibus collocauit & coegit de uita & moribus rebusque bonis & malis inquirere. Ysidorus libro II. ethimologiarum sic ait. Ethicam socrates primus ad corrigendos componendosque mores instituit atque omne studium eius ad bene uiuendi disputationem perduxit, diuidens eam in quatuor uirtutibus anime. scilicet. prudentiam iustitiam fortitudinem & temperantiam. Fuit autem mirabilis castitate iustitia aliisque uirtutibus ita ut propter uirtutum heroicarum eminentiam eum ultra hominem esse philosophi pronunciarent. Aliquando enim ut ait A. gellius libro II. repertus est stare pertinaci statu a summo lucis ortu usque ad solem alterum orientem immobilis hisdem uestigiis & ore atque oculis

directis cogitabundus tanquam in excessu mentis. Temperantie tante quoque fuisse perhibetur ut fere per omnia uite sue tempora ualitudine inoffensa uixerit. Et in illius pestilentie uastitate qua ciuitas atheniensium uastata est, nequaquam fieret comuni omnium clade obnoxius. Voluptatum enim labe caruit. Dicebat autem multos ipsa uelle uiuere ut ederent et biberent, se autem edere & bibere ut uiueret. Patientia uero mirabili preditus. Inuictus fuit in omnibus tribulationibus sustinendis. Sepe enim uehementius disputans colaphis cedebatur. et plerumque in risus contemnebatur atque diuellebatur et hec omnia equanimiter tolerabat. Semel ictu calcis a quodam percussus est ut ait Laertius in libro de uita philosophorum. & dum quidam eius tolerantiam miraretur ait Si asinus me calce percussisset nunquid eum in iudicio conuenirem. Cur igitur non sicut equanimiter sustineam ictus hominum sicut percussus ferem irrationabilium bestiarum. Erat enim potens despicere uituperantes eum. A quodam enim semel colapho percussus ut scribit Seneca libro iii. de ira; nil aliud dixisse fertur; nisi molestum esse eo quod nesciret homines quando cum galea uel sine galea prodire deberet. Multum autem dominabatur suis passionibus. Erat enim in eo ire signum uocem submittere & loqui parcius. Apparebat namque tunc se ipsi obstare. Resistebat enim sibi & laborabat ut ratione suos impetus cohiberet. Cum multa conuitia in conuentu discipulorum collegisset de eo Cefirus qui se naturas hominum ex forma perspicere profitebatur derisusque esset a ceteris qui in socrate uitia non agnoscebant, ab ipso subleuatus est dicente signa uera esse, sed ratione a se esse deuicta. In eodem enim uultus tenore et aduersis interpellantibus persistebat. Cuidam dicenti sibi talis maledicit tibi ait, ideo maledicit quia bene loqui non didicit. Alteri dicenti nonne talis exprobrat te, non inquit mihi, namque;

nõ insunt ea. Dicebat aũt Socrates, oportet seriose
quenq̃ q̃nq; aurẽ prebere detrahentib;. Naz si quid
eoꝝ que insunt dixerit; corrigetur. si uõ nõ, nihil
ad nos. Athenienses uolentes augere multitudinez
que ex bellis & peste fuerat diminuta; decreuerunt
ut unusquisq; atheniensium plures hr̃et uxores. Accepit
ergo Socrates uxores duas xanthippen & myrto neptem
Aristidis. He ut narrat hieronymus contra iouin. cum
crebro inter se litigaret, et ille eas irridere solitus
eẽt, quod ꝓꝑ se fedissimum hoiez simis narib; recalua fron-
te pilosis humeris repandis crurib; disceptarent,
nouissime uerterũt in eum impetum & multatum fu-
gientemq; diu ꝑsecute sunt. Quodam uõ tp̃re cum infinita
conuitia ex superiori loco gerente xanthippe reticuisset,
aqua ꝑfusus immunda, nihil aliud r̃ndit quam capite
deterso; sciebam inquit post ista tonitrua, imber se-
queretur. Cum aũt Alcibiades eum interrogaret, ut ait
A. gellius li. p. quare xanthippen uxorem iurgiosam que
die noctuq; muliebrib; scatebat molestiis, domo non
abigeret; ait cum talem domi ꝑpetior; assuesco & exer-
ceor ut teloꝝ foris petulantiam & iniuriam facilius
feram et ideo domi eam sustineo. Rursus Alcibiadi
miranti ut ait Laertius quomodo posset Socrates xan-
thippes uxoris clamores & impperia sustinere uel op-
probria, ait Sic consueui hos clamores superare sicut
hi qui continuo rotam audiunt, Tu quoq; inquit anseres
tuos clamitantes quomodo toleras. Eo aũt dicente michi
pullos et oua pariunt, mihi et inquit xanthippe
liberos parit. Dicebat aũt austere contuberniũ
se tenere coiugis sicut illi qui effrenes tenent equos
Sed quemadmodum inquit illis his dn̄ati facile assequntur
reliqua sic ego utens xanthippe cum ceteris hominib;

facile consolabor. Item ut ait A. gellius filios habuit Socra-
tes ex xanthippe uxore matri similes, sibi in moribus
ualde dissimiles discolos & inquietos & tamen cum illis
pacifice uixit. Seruum habebat discolum & molestum
erga quem tamen patiens erat. Cum enim ut ait seneca li.
i. cum seruus offendisset quemque, ait socrates cederem te
nisi iratus essem. Correptionem enim sui in tempus sanius distu-
lit, nec fuit ausus se ire committere. Paupertatem gra-
uissimam patienter se diu sustinuit, quam tamen asperiorem
illi faciebant domestica onera. Adeo enim fuit in persecu-
tionibus & molestijs inuictus ut pote qui mundialium
omnium contemptor erat, quod nemo eum in aduersitatibus
tristiorem nec in prosperis alacriorem uidit. Fuit autem
animo semper equalis in magna inequalitate fortune. Ar-
chelaus rex per suorum rogauit socratem ut ad se ueniret
ab illo beneficia magnifica suscepturus, Respondit socrates nol-
le se ad eum ire recepturus ab eo beneficia, cum illis paria
non posset reddere. Timuit enim ne accipere cogeret que
nollet et neque socrate indignum acciperet. Noluitque
uir animi liberi ire ad uoluntariam seruitutem ut ait
seneca li. v. de beneficijs. Ibidem etiam ait seneca quod cum multi
ex discipulis socratis pro suis facultatibus multa tribueret
Exchines pauper discipulus eius ait illi nihil dignum
te quod dare possim inuenio. et hoc uno modo pauperem me
esse inuenio. itaque dono tibi, quod unum habeo meipsum. hoc
accipe & pro tuo libito rege. Cui socrates, magnum mu-
nus dedisti. habeo igitur ut meliorem te tibi reddam quam accepi.
Discipulis suis ut ait Apuleius consueuerat Socra-
tes suadere ut crebro seipsos in speculum contemplarentur
ut qui eorum foret pulchritudine sibi complacitus impen-
dio procuraret ne dignitatem corporis malis moribus
dedecoraret. Qui uero minus se commendabilem forma pu-

taret; sedulo opaz daret ut uirtutis laude turpitudi-
nez tegeret. Hic ut ait Theodoric⁹ cuz eet disciplina
oiuz phoz summus adeo studiosissi⁹ extitit, ut neq; a
mulierib; qd utile discere, opinatus sit phie indignuz
Vnde & diotimaz no erubuit appellare magraz. Inter-
rogat⁹ a quodaz inope qd agere deberet pauca habes
& mltis indigens, ait Si res tua tibi no sufficit, tu par-
cendo fac ut rei tue ipe sufficias. Cuz garrulus qda
interogaret detmendo socratez ut euz doceret sapie
precepta. Duo inqt sapie pcepta tibi necessaria sunt
unuz ut taceas, aliud ut loqui discas. Interogat⁹
qd e ho sine scia ait, sicut puincia sine rege. In-
terrogatus que e sba beatitudinis, ait donare di-
gnis. Interogat⁹ que est iuuenis uirt⁹ ait Quod no
est nimiuz. Interogat⁹ a quodaz iuuene an uxorem
duceret an a matrimonio abstinere deberet, ait In utroq;
hoz acturus es penitetiaz. Si no duxeris solus eris
filijs carens, gnus tui interit⁹. bona tua alienus ali-
enus heres excipiet. Si aut duxeris erit tibi sollici-
tudo ppetua cotestus querelaz. dotis exprobratio. af-
finiuz graue supciliuz. garrula socrus. alieni matri-
monij grauis suspitio. incert⁹ liberoz euentus.
Interogat⁹ a quodaz ut ait Seneca quare ei pegrina-
ri in aliaz patriaz no pdesset. Ideo tibi pegrinatoes
no psunt certe qa te tecuz fers. preit eiz causa que
expulit. Quid terraz nouitas iuuare pot. qd cogitio
urbiuz & locoz. In irrituz cedit ista iactatio. Queris
quare ista fuga no adiuuet, tecuz fugis. onus ani-
mi deponeduz est. no ante ullus tibi placebit locus
Interogatus in quo qs famaz optimaz acqrere possit
ait Si gesserit optima & locut⁹ fuerit pauca. In-
terogatus ut dr in policrato qualr qs ad cultuz sapie

peruenire possit. Credidit neminem in sapientia locupletem fieri
posse nisi se ad addiscendum pauperem & egenum credat
Interrogatus a quodam ut Tull. li. v. ait de tusculanis
questionibus, de qua patria esset, ait mundanus sum. to-
tius enim mundi se incolam & ciuem arbitrabatur, nullam
patriam sibi appropians. Cum socrates quosdam hospites
suos satis tenui cena suscipi pararet & amicus ei hoc
illi intimaret, ait. Si boni sunt equanimiter ferent
si mali non curandum. Cum quidam ex eius doctrina
bene meriti discipuli discederent rogantes eum
ut aliquod preceptum ordinande uite ab eo perciperent
iussit eos in diuersorio secum uenire. uxorem in supe-
rioribus constitutam uocauit, iussitque uasa melle et oleo
plena ut eiceret. Admirantibusque discipulis ait
Si hac in domibus uestris rerum potestatem habueritis beatam
uitam disponetis. Socrates ut in policrato dicitur li. viii.
in senectute sua didicit musicam, credens si ei musica
deforet, sibi cumulum sapientie defuturum. Cum autem ei
diceretur a quibusdam nunquid ne uerecundia est in senec-
tute studere. ait Maior uerecundia est in senectute
tute ignorantem esse quam in senectute studere. Roga-
bat Socrates quoscumque studii exercitio proficere dicens
de eis. Si boni fuerint ex perfectu scientie digni erunt ut
promoueantur ad magna. Si uero mali doctrina turpitu-
dinem occultabunt. Item docebat Socrates illos cibos
proterue uitandos qui ultra sitim famemque uitandam
appetitum prouocare noscuntur. Dicebat et eos qui temporalia
magno emebant precio desperare ad temporalia peruenire
Dicebat et se admirari quod facientes imagines lapide-
as conabantur lapides hominibus similes facere se autem
negligere & non conari ut non similes lapidibus uideantur
De dictis socratis notabilibus siue prouerbiis hucusque hec

Oriente sole consiliuz, occidente conuiuiuz cogitanduz. Age si
alienuz ut [illegible]uz nō obliuiscare negociuz. Contraria consi
ira & festinatio. Velox consiliuz sequitur penitentia. Prin
cipiuz amicitię est bn̄ loqui. Maledicere aut est inimicitiarum
exorduz. Amicus raro acquiritur, cito amittitur. Cuz ami
cis breues oratōes, longas amicitias hr̄e oportet. Nega
sibi ipi qui quod difficile est petit. Plus gaude de datis
bn̄ficiis q̄ de acceptis. Illa ei gl̄rię, hec necessitatis uidet
esse sba. Maluz alienuz, tuuz ne feceris gauduz. Nulli
imponas quod tu ipe pati nō poteris. Hoc exhibe quod tibi
uelis exhiberi. Sepultus sit apud te sermo quez solus
audieris. Si bn̄ egeris tibi auxiliuz dabis. Quę fortuna
concesserit tempet iustitia, quod iustitia inuenerit tempet
moderantia. Si fortunę auxeris licentiaz minuis gl̄iaz.
Si bn̄ egeris ipe tibi pfecte auctoritatez dabis. Viri
boni est scire pati nec scire facere iniuriaz. Actor malus
bonaz rez turpez facit. Qui in alios potestatez exercet
prius purgare cōsciaz debet ut qui delicta corrigit, non
admittat uiteteq; quod uindicat. Stultuz est eiz ut uelit
qs impare aliis cuz ipe sibi impare nō possit. Si qd dubi
tas ne feceris sed quod cuz iudicio negatuz fuerit fugito.
Si pacez uis belli mentōez ne feceris. Melius est cauere
q̄ pauere. Vtilius est erubescere q̄ pauescere. Tur
pis est inopia quę de gl̄ria nascitur. Amico tibi pdesto
ne tibi noceas. Quod habes ita utere ut alieno nō egeas.
Plurimi sua amittunt, duz appetunt aliena. Cuz usus
exegerit, uigila. Honestaz artez quaz bn̄ didiceris
sequere. In tuo potius q̄ in alieno sarcinaz suscipe. Gra
uior est labor ubi nullus effectus est. Pecunię q̄ren
dę et tuendę moduz hr̄i oportet. Iracundia infelicitas
geminatur. Iratus filio ipe te coerce. Filio modesto nunq̄
graue est quod pater iubet impossibile. Peccare turpe

est, sed multo turpius est cuz delicto ignoscitur. Grauiter irascitur qui quod dolet deo comendat. Consciaz magis quam famaz intende, falli nanque sepe poteris fama, conscia nunquam. Felicitas semper est aduersis subiecta. Damnuz nisi ex abundantia raro uenit. Caue ne ob libidine seueritatez amittas. Discute quod audis & proba quod credas. Iniuste defensionis fidentiaz uita. Non te permittas imprudentia decipi nec cupiditate circumueniri. Quod promiseris indubitanter facito. Cui omnes benedicunt possidet populi bona. Geminat peccatuz quez delicti non pudet. Difficile est iniuriaz conuenire cuz patientia. Malis loquere quod gratuz sit, facito uero quod expedit. Presentez laudare & absentis famaz ledere minime decet. Penaz á quo merueris frustra petis presiduz. Ab alio expecta quod alteri feceris. Victoria sine aduersario breuis est laus. Oculos & aures uulgi puta malos testes esse. Que facere turpe est hec dicere inhonestuz puta. Lucruz turpe ut dispendiuz fugito. Alteri sepe ignoscito tibi nunquam. Diu deliberato, cito facito. Minus dicito quam facias. Non uiuit cui nihil est in mente nisi ut uiuat. Nil posse hoc est mortuuz uiuere, nil curare hoc est insanuz esse. Edas & bibas, ut bene uiuas, non uiuas ut bene edas & bibas. Sapientis est nequez in casuz incidat cauere. et siquid forte acciderit fortius ferre. Fortis non potest iudicari quis, nisi & sapiens fuerit. Virtus enim sine sapientia, temeritas periculosaque audacia iudicanda est. Audendo uirtus crescit, tardando timor. Dolore uincitur qui dolendo dolorez non patitur. Felicitas semper subiecta est inuidie. Sola nanque miseria caret inuidia. Dignu autem inuidis sunt ut si fieri posset in omnibus ciuitatibus aures uel oculos haberent ut de omnium profectibus torquerentur. Quanta enim felicium hominum gaudia sunt tanti inuidorum gemitus. Nihil amittit qui nihil habet. et parum eget, qui parum cupit. Auarus autem si non lucretur,

damnum patitur. Nulla tam bona uxor est in qua non inuenias quod queraris. Sicut nihil superius bona coniuge, ita nihil infesta muliere crudelius. Quanto enim sapiens mulier pro uiri salute apponit; tanto maligna ad mariti mortem et uitam suam reputat. Nihil ergo illa coniuge molestius quam quantum in re coniunctior est, tantum est disiunctior morum dulcedine aut fellis malitie. Est igitur uxor aut tutum refugium aut penale tormentum. Pudica enim eligit uirum animo non oculis Impudica spem querit non rem. Unde mulier sponsa et stulta templum est super cloacam edificatum. Solertiam autem commendabat socrates ut optimam possessionem. Dicebat autem unum duntaxat bonum esse. s. disciplinam. unumque solum malum imperitiam. Opes autem et generositatem nihil honestum habere. Dicebat insuper tales esse homines; quales eius affectiones. Et quod talis oratio hominis est, qualis ipse homo est. Item dicebat ut ait Val. li. vii. a diis immortalibus nihil ultra petendum esse quam ut bona tribuerent quia hi sciebant quid unicuique utile esset. Homines autem id uotis sepe exposcerent quod non impetrasse melius foret. Nam mens mortalium tenebris inuoluta cecas precationes effundit. Diuitias appetit que multis mortis causa fuere. honores concupiscit qui quamplurimos ad malum exitum deduxerunt Splendida coniugia querit, que non numquam funditus domos euertunt. Desinat igitur stulta mens hominis futuris malorum suorum causis quasi rebus felicissimis inhiare et totam celestium se arbitrio committat. Quia qui tribuere bona de facili solent et eligere aptissime possunt.

Huius etiam socratis hec sententia fuit, Expedita et compendiosa uia est ad gloriam perueniendi ut taliter homines agant ut quales uideri uolunt tales sint. Quesiuit ab eo quidam an beatum putaret archelaum persarum regem qui fortunatissimus erat. Nescio inquit, numquam enim cum illo locutus

suum. Et ille numquid hoc aliter scire potes. ait non, cum ignorem quam bonus quam doctus sit. Miser enim est si iniustus est. Interrogatus etiam de duobus quorum unus diues erat et potens alius inops quis eorum maior esset, ait Ille ex eis maior qui uirtuosior est. Accusatus socrates atheniensibus quia deridebat canem & hyrcum deos esse quos illi celebrabant, captus & incarceratus fuit, detentusque est xxx. diebus in carcere. ubi mirabilem cordis constantiam se habere ostendit. Nam carcer seu mors eius uultum aut animum perturbare non potuit. Dicenti autem ei cuidam, morte athenienses condempnauerunt te. respondit, & illos natura. Cum autem ut dicit Tullius libro de diuinatione primo, esset socrates in custodia publica; dixit critoni familiari suo sibi post tertium diem esse moriendum, ait ei se uidisse in somnis nimie pulchritudinis feminam que se nomine appellans diceret homericum quendam huiusmodi uersum Tertia te phthiae tempestas leta locabit, quod dictum sic contigit. Et ut ait valerius libro vii. cum iudicatum ab atheniensibus esset ut hausto ueneno periret, delatum sibi mortis poculum, non aliter quam medicamentum inmortalitatis accepit, et mortis contemptu usque ad uite exitum libero animo disputauit. Cum autem potum mortis de manu carnificis accepisset admoto iam labiis poculo uxor eius xanthippe que illic aderat uociferans ait. heu innocens homo perit. Qui respondit numquid nocenti mihi duxisti mori sanctius esse. Mortuus est igitur socrates ueneni poculo anno uite sue lxxxiiii. quo anno librum nobilissimum composuerat. Post mortem uero eius athenienses penitentia ducti criminatores eius morti adiudicantes; imaginem eius auream in templo collocauerunt

Mortuus est autem socrates in diebus assueri regis assiriorum.

ARistippus philosophus cireneus socratis discipulus athenis claruit. Qui ut ait Laertius in libro de uita philosophorum ad dionysium

in siracusa profectus est. Adeo autem instantissimi cordis extitit ut tempori loco et persone semper conuenire et coaptare posset. Aduersitates quoque mutationesque fortune consone dissimulare sciebat. Quam ob rem et apud dionysium inter ceteros philosophos strenuus reputatus est, magis semper incedens bene disponens. Delectabatur oblectatione presentium. delectationem absentium uenabatur. vnde et diogenes imperialem canem uocabat eum. Aiunt huic quondam misisse perdicem quinquaginta dragmis emi. Cui perante uero quodam ait, Tu nec obulo eam emisses, et i eum aspiciens ait apud me possunt quinquaginta dragme. Quodam tempore dionysio sputante in eum patientissime pertulit et condolenti amico dixit, piscatores sustinent a mari madefieri ut uenentur cobium ego autem non sustinebo uino lymphato aspergi ut blenum accipiam. Est autem gobius paruus pisciculus. blenus uero grandis est piscis. Transeuntem quondam eum lauans olera diogenes increpauit dicens si hec didicisses non inseruires atriis tyrannorum. At ille, Tu quoque si scires loqui hominibus, olera non lauares. Ingressus est quondam aristippus ignoranter domum meretricis et uiso scorto confestim exiuit. Quodam uero puerorum qui cum eo erant erubescente ait aristippus; intrare illuc malum non est, sed negre exire. Interrogatus quid sibi ex philosophia acquisisset, ait posse cum hominibus familiari. Vituperatus aliquando quia uberrime uiueret, Si hoc ait malum esset non utique ageretur in festis deorum. Interrogatus quid plus habeant philosophi ceteris hominibus ait Si omnes leges perempte essent, omnes similiter uiueremus. Interrogatus a dionysio cur philosophi diuitum ostia uisitant. diuites autem philosophorum minime. Respondit quoniam illi scilicet philosophi norunt quibus indigeant, hi uero minime. Interrogatus quo differant docti ab indoctis ait quo domiti equi ab indomitis. Dicente quodam quod semper uideret philosophos ad

ianuas locupletum. Nam & medici inquit ad ianuas egrotorum nec tamen idcirco mallet quis egrotare quam mederi. Quando que imperia passus discedebat, persequente autem illo & dicente quid aufugis. quia inquit maledicendi potestas tibi, mihi uero non audiendi. Gloriante quodam de sciencie multitudine dixit, quemadmodum non qui plura manducant sani sunt magis ingerentibus opportuna; perinde non qui plura sed qui utiliora legunt sunt studiosi. Aduocatus quidam uice ipsius causam eius in curiam duxit, multis laudibus extollens aristippum, & cum optinuisset quasi glorians quod pro eo fuisset locutus. dixit illi, quid tibi socrates profuit qui alieno indiguisti patrocinio. Qui ait, quod sermones quos dixisti de me ueri sunt. Nauigante autem eo quandoque corinthum et tempestate facta nauseam passus est et expauit. garrulus autem quidam tranquillitate reddita dixit, quid est quod nos quidem idiote intrepidi sumus, uos autem philosophi trepidatis. Respondit, quia non de simili anima utrique studemus. Te enim nequissimi nebulonis anima nequaquam decuit esse sollicitum. ego uero obnixius debui de philosophi morte timere. Nam & diuites fures amplius quam inopes metuunt. Hec omnia de aristippo scribit laertius in libro de uita philosophorum. Cuidam dicenti sibi; homines te contempnunt et illos inquit asini sed nec illi asinos nec ego eos curo. Vetruuius uero in libro de architectura ita de aristippo scribit Aristippus philosophus socraticus naufragio eiectus cum ad rhodiensium littus animaduertisset geometrica schemata descripta exclamauit ad comites bene speremus, hominum enim uestigia uideo, statimque in oppidum rhodum conscendit & gymnasium deuenit, ibique de philosophia disputans muneribus est donatus ut non tantum se ornaret sed etiam eis qui una erant & uestitum & cetera que opus esset ad uictum prestaret. cum autem eius comites in patriam reuerti uoluissent & interogaret eum quid uellet domi

renunciari ita mandauit dici atheniensibus; eas possessiones & uiatica liberis oportere parari que etiam e naufragio una possent enatare, et ea uera presidia esse uite existimarent quibus nec fortune tempestas iniqua nec publicarum rerum mutatio nec rerum uastatio potest nocere. Scripsit autem librum de ueteri uoluptate aliosque libros quam plurimos.

Xenophon philosophus atheniensis socratis discipulus in grecia claruit necnon et in curia regis persarum cuius amicus fuit. Hic ut ait laertius fuit uerecundus et speciosissimus uir politicus probus & gratus. ediditque libros circiter quadragenos de diuersis naturis rerum et de arte militari & de uenatica et de regimine equorum in quibus ualde exercitatus fuerat. & comenta multa. primusque historias philosophorum scripsit. vocabatur autem a multis musa pre lepore interpretationis. Quamobrem sibi adinuicem emulabantur ipse & plato, erat enim xenophon eloquentissimus. A. gellius de xenophonte sic ait, cum quidam ei malediceret ita respondit, Tu studium tuum ad maledicendum dedisti ego uero conscientia teste didici maledicta contemnere. Hic ut ait valerius libro vi. cum sacrificaret diis habens coronam in capite, maiorem e duobus filiis suis in prelio perisse cognouit nec ideo cultum deorum dimittendum putauit, sed tantum coronam deponere contentus. percontatus autem quonam modo filius cecidisset, ut audiuit fortissime pugnantem concidisse, ipsam capiti reposuit, numina quibus sacrificabat testatus maiorem se de uirtute filii uoluptatem quam ex morte sensisse amaritudinem. Vixit autem xenophon annis lxxxviii. et obiit in corintho. Claruit uero tempore cyri regis persarum.

Antisthenes philosophus socratis discipulus magister diogenis fuit.

atq; athenis claruit. Hic ut ait hieronym li. vii. contra
iouinianuz cuz g̃riose rhetoricaz docuisset, & audisset
socratez dix ad discipulos suos, abite & magr̃uz uobis
querite. ego eñ iaz reperi. statimq; uenditis que h̃ebat
& publice distributis nihil sibi plus q̃ palliolu z reseruauit.
Cuidaz dicenti maledixit tibi ille. ait, nõ m̃ detraxit;
sed illi qui in se quod hic dicit agnoscat.

Alcibiades p̃hus atheniensis socratis discipulus fuit. hic ut
refert valeri cuz se reputaret ga uidelz diues & pulcher
& eloquens erat. Socrates cuz eo disputauit & demonstra-
uit q̃ miser esset. et tm̃ suis rationib9 eius aĩuz exagi-
tauit ut ip̃m flere cogeret. Hic ut ait A. gellius cu
apud periclez auunculuz suuz artibus liberalib9 eru-
diretr̃, et accersiret pericles illuz qui euz tibiis cane͂
doceret quod honestissimuz tũc uidebatr̃, traditasq; ẽ
sibi tibias cuz ad os adhibuisset, inflassetq; maxillas
pudefactus inhonestatez & indeformitatez oris infre-
git abiecitq; eas. Quod cuz percrebuisset, oĩuz tũc athe-
niensiuz consensu disciplina tibiis canentiuz desita est.
Hic ut scribit hieronĩz contra iouinianuz ab atheniensib
pp inuidiaz p̃fectus ad lacedemonios qui erant hostes
atheniensiuz. sed itez apud lacedemonios uirtus eius plus
inuidie contraxit q̃ gratie. Quo cognito p uxorez arguti
regis quaz adulterio cognouerat, ad assafrenez p̃fectuz
darii regis p̃fugit. cui se celeriter officii gr̃a & obseqñti
comitate insinuauit. Erat eñ etatis & forme uenera
tõe nec minus eloqñtia inter athenienses insignis. sed in
conciliandis amicitiis nec nõ retinendis optimus. Is aũt
ad quez cõfugerat, accepto precio a Lysandro lacedemo-
nioz principe iussit euz interfici. Cumq; suffocato
alcibiade caput eius esset ablatuz & missuz Lysandro
in testimoniuz cedis explete; reliqua ps corporis

insepulta iacebat. Sola igitur concubina contra crudelissimi hostis impium inter exiticos & immens discrimen funeri sepulturam dedit mori parata pro mortuo quem unum dilexerat. Sic igitur ut ait valerius li° vi. Alcibiade quasi due fortune partite sunt. una que ei nobilitatem eximiam. abundantes diuitias formam prestantissimam. fauorem ciuium maximum. summa imperia. precipuas uires. flagrantissimum ingenium assignaret. altera que dampnationem exilium inopiam odium patrie uiolentam mortem infligeret, ne aut hoc aut illud uniuersa tribueret, sed uaria perplexa freto estuique similia. Hic est alcibiades de quo refert boetius in li° de consolatione dixisse Aristotelem quod si quis linceos haberet oculos ut interiora corporis humani posset inspicere uideret illud corpus alcibiadis quod in superficie pulcherrimum erat, intus esse turpissimum.

Eschines philosophus atheniensis a iuuentute sua studiosus amator laborum socratis discipulus fuit. Cum igitur ceteri discipuli socrati plura offerent Eschines pauper se soli obtulit, dicens quod quicquid melius habebat se illi obtulisse ceteros autem cum pauci ei dederint, plura sibi & meliora retinuisse. Vnde ait obsecro te ut hoc munusculum paupertatis mee excolas. & tua diligentia et sedulitate melius & ornatius reddas. Cui respondit socrates se ab illo munus maximum suscepisse nisi seipsum paruo estimaret. & libenter datum operam ut eum faceret meliorem. Hic adeo sub socrate profecit & eloquentia ita potens fuit quod athenas suo uersauit arbitrio & cum socrate in perorando certamen habuit. Hic et a demosthene in orando deuictus in iudicio + apud athenas fuit. et propter hanc ignominiam rhodum petiit ubi rogatu ciuitatis suam prius in thesiphontem deinde demosthenis pro eo orationem clarissimam recitauit

mirantibus cunctis eloquentiaz utriusq; sed magis de-
mosthenis, dixit, Longe magis mirati fuissetis si ipm
porantez audissetis. Sicq; tantus orator, neq; inuidię
celo neq; maliuolentię detineri ualuit qn inimici
testis maximus fieret & pbitatez illius publice et
et excellentissime cōmendaret.

Evripides phus in creta claruit tpre socratis. hic nō solū
a carnibus sed a coctis cibis abstinuisse fertur.

Demosthenes phus orator athenis claruit. hic ut ait
valeri. li. viii. cuz ualde studiosus esset & pmaz litteraz
pferre nō posset pp uocis exilitatez oris sui uitiuz tāto
studio expurgauit ut a nullo ea expressius referret
Idez gracilez nimis uocez continua excitatōe ad gratum
auribus sonuz pduxit. Idez uadosis littorib; insistens
fluctuuz fragoribus reluctantib; declamatōes edebat.
ut ad fremitus concitataz concionuz patientia duratis
actionib; efferetur. hic cuz multuz & diu loqui solitus
esset ori suo calculos inserebat quo uacuuz pmptius os
eius esset & solutius. hic ut ait Apuleius sūmus orator
effectus q̄uis a platone hūisset facundiaz & ab eubolide
dialectico argumentatōes didicisset, nouissimaz tñ pro-
nunciandi congruentiaz a speculo petijt. Semp eīz ante
speculuz q̄i ante magr̄uz causas meditabatr. Demosthenes
stomacuz thaidis nobilissimę meretricis iocando sup-
palpans & queritans hoc quantuz cuz illa diceret mille
denarijs. r̄ndit ego penitere tanti nō emo. Ancillę
suę hoc mō astutuz patrocinuz prebuit. Cuz eīz pecuni-
az a duobus hospitib; depositi nōie accepisset ea cōditōe
ut illaz simul utriq; redderet, & alter ipoz interiecto
tpe squalore obsitus tanq̄ mortuo socio deceptorie oēs
nūmos accepisset & discessisset, supuenit domuz al-
ter & depositū in iudicio petere cepit. Merebat misera

et in maxima pariter pecunie et defensionis penuria consti
tuta iaz de laqueo et suspendio cogitabat. Tuc opportune
demosthenes patronus affuit, qui ut in aduocatioez ueni
mulier inqt parata est depositi se fidez soluere sed nisi
sociuz adduxeris id facere nō pot qm ut ipe uociferas
hec dicta est lex ne alteri sine altero numeretur. Cum
philippus rex macedonuz athenas obsedisset ut ait Isi
dorus i. li. ethi. et ab atheniensib postularet ut sibi
decez oratores darentur et sic discederet ab obsidio
Demosthenes in concilio atheniensiuz hanc fabulaz con
finxit, Lupi suaserunt aliqn pastoribus ut in amici
tiaz conuenirent, cumq; pastorib placuisset, petierunt
lupi ut pmo uice securitatis traderent sibi canes in qb
uidebatur esse occasio iurgiorum. Annuerunt pastores
& tradiderunt canes quos ouiuz suarum puigiles custo
des habebant. Tuc lupi adepta formidine, omnez gregez
nō soluz pro satietate sed et p libidine lacerauerunt.
Sic igr philippus sblatis oratorib in pplo atheniensium
facturus est. Quod audientes demosthenis acqeuerunt
consilio. & sic ciuitas a piculo liberata est. Cuz legati
molossorum uenissent athenas ut ait clinandus li. ii.
coraz iudice causaz acturi & aduocatos adduxisset
pro sua in iudicio causa locuturos; demosthenes p alter
causa; illis restitit. Ad quez in crastino uenientes et ro
gantes ut taceret, pecuniaz quaz portarunt tradiderunt
postera uero die cuz res agi deberet, philippuz regez ma
cedonuz & a senatu atheniensiuz in patrociniuz pete
retur, lecto decubuit simulata infirmitate. rnditq; iis
qui ad euz uenerunt, se pati morbuz sinacez & contra illos
nō posse loqui. Cui a quodaz ex nunciis rn̄suz est, certe
nō sinacez pateris, imo argiriacez idest cupiditatez ul
simulatioez. et hoc ipe postea nō celauit sed glrie assig

naz cuz infinita causa aristodemuz fabulaz actorez q̄ntuz
mercedis ut ageret accepisset & r̄ndisset se acce-
pisse talentuz, ego inqt plus ut tacerez accepi. Ita
causidicoz lingua dãnifica est, nisi eaz ut dici solet
funibus argenteis uinciás & sic apud aduocatos
ip̄m silentiuz uenale est. De ip̄o quoq; demosthene
legitur in policrato q̄ anteq̄ gl̄ria eloqi eius et uir-
tus inotuisset ppl̄o operosioris cultus nitorez appetiit.
sciens qa purpura causidicuz uendit. At postq̄ no-
titiaz & famaz assecutus est eloq̄ntie toga contentus
est dicens se uelle potius a se q̄ a nitore uestiuz
aut cultu exq̄sito constare. Huius demosthenis
eloq̄ntiaz cõmendat eschines ph̄us dicens. Qui
in ip̄e consyderasset acerrimuz oculoz uigorez ter-
ribile uultus pondus accomodatuz singlis uerbis
sonuz uocis efficacissimos corporis motus, p̄fecto co-
gnosceret q̄ si eius op̄i nil addi p̄ot, tñ de demo-
sthene magna pars demosthenis abest cuz legitur
potius q̄ auditur. Cuz alexander athenas obsidet
aduocati s̄t duo ph̄i.s. demas et eschines ut cõsule-
rēt qd agenduz atheniensib; foret. Hortabatur at
eschines ut Alexandro se darent. Demas uõ contrariū
suadebat. Consultus demosthenes r̄ndit eschinis
consiliuz preualere. Tūc p̄ eundez demosthenez ale-
xandro corona aurea missa est. Cuz qdaz diceret
demostheni de quodaz paup̄e, ille illius amicus est
cur ergo inqt demosthenes illo existente diuite
ille aliūs paup̄ est. Amicus eñz nõ est qui p̄ticeps for-
tune nõ est. Cuz qdaz speciosus iuuenis diceret
demostheni si me odissent sic hoĩes q̄ admoũz te
suspendio perissez. Et ego inqt si me q̄ admoũz
te amarent. Inqrenti cũdaz quom̄ posset optime

dicere, aut si nihil dixeris nisi quod bn̄ scieris. Hui demo-
sthenis legit̄ illa fuisse sn̄ia, Liberi seruiq; ꝑsonaz ueritas
sepat. serui liberiq; mendaciuz miscet.
Sophocles poeta atheniensis ut ait Tull'. li. de senectute usq;
ad summaz etatis senectutez tragedias fecit. Cuz aūt ꝓp
nimiaz senectutez & rei familiaris negligentiaz a filijs
argueret̄, edidit tragediaz adeo elegantez q̄ in iudicio
recitata cuncto in admiratōez ꝑplo & iocunditatez adduxit.
Cuz qdaz ab eo quereret cuz esset etate iaz senior ut
ait valeri' li. iiii. an et nūc rebus venereis uteret̄, indignat'
ait, Dij meliora, libenter eīz istinc tanq̄ ex aliqua furiosa
dn̄atōe ꝑfugi. Hic ultimis uite sue dieb; cuz ipe iaz ānuz
centesimuz attigisset ut ait valeri' li. viii. tragediaz q̄dā
in certamen miserat ad iudiciuz ꝑitoz, duz aūt ancipitis
certaminis suspectus sn̄iaz expectaret, intellexit iudica-
tuz fuisse q̄ ipe una sn̄ia uictor esset. quo audito pre
gaudio expirauit. Tūc uō tp̄is ut ait solinus, lysander
lacedemoniensis obsidebat athenas. volentes aūt athe-
nienses corpus sophoclis honorabilr̄ tradere sepulture,
rogauerūt q̄te lysandruz ut interīz inducias bello
daret. volebat eīz tūc armis aggredi ciuitatez. qui
audita uiri sapia petitōi digne assensuz prebuit, ne
uenerandi admoūz uiri honorabiles exeqas īpediret.
Claruit aūt sophocles tp̄rib; cyri regis ꝑsaz.
Pericles ꝑhus atheniensis auditor anaxagore strenuus
et honorabilis uir una cuz sophocle poeta illustri dux
ab atheniensib; est electus contra lacedemonios et
& thebanos ut ait iustinus. Cumq; lacedemonij agros
atheniensiuz deuastarent, agros periclis intactos re-
liquerūt sꝑantes se illi acqrere posse aut ꝑiculuz ex
inuidia aut ex suspitōe ꝓditōis infamiaz. Quod tn̄
pericles ante ꝑspiciens & futuruz ꝑplo ꝑdixerat, et

ad inuidie periculuz declinanduz agros ipos dono reip.
dederat. Hic ut ait valeri li. viii. sumo studio adeo in
structus erat & doctus sb anaxagora preceptore qd
athenas egit & uersauit arbitrio suo. Cuz qz aduersu
uoluntatez ppli loqretr iocunda nihilominus & tpris uox
eius erat ut cuz ueteris comedie maledica lingua cuiqz
uiri potetiaz pstringere cupiebat; tn in labijs suis pre
tendebat leporez melle dulciorez ita ut ais illoz qui
euz audierant magis dulcorez qz aculeos relinquebat
et sic inter ipz & pysistratuz tyrannuz nihil aliud inte
rerat nisi qd ille armatus hic uo sine armis tyrannidez
gessit. Cuz pericles & sophocles ut ait Tullius li. po.
de officijs ad colloquenduz de cosultatoibz publicis si
mul cosedisset et casu pulcher adolescens transiret.
ait sophocles o pueruz pulchruz pericle. Rndit pcles
pretorez decet no soluz manus & linguaz sed et oculos
hre continetes. Claruit aut pericles tpre cyri regis
persarum.

Themistocles phus et princeps athenaz nobilissimus fuit
Hic in bello quod athenienses cuz xerxe rege psaz habue
runt taz strenue egit qd xerxez deuicit & liberauit a
thenas. tandez inualescente inuidia ciuiuz in exiliuz expul
sus ad euz quez paulo ante deuicerat, confugere coactus
est. a quo honorifice susceptus est, prius tn qz eius se cospectui
presentaret, sermoni psico se assuefecit. Erat eiz docilis ual
de et tenacis memorie adeo ut in athenis maximar rez
cura districtus oiuz tn ciuiuz suoz coprehenderet & teneret noia
Hic cuz in palatio xerxis regis maneret in conuiuio t
qdaz diu multi luderet & cantaret, inuitabatr ut ca
neret. Qui rndit se nescire cantare. et cuz ex hoc haberetr
indoctus atqz ab eo qreretr qd sciret ait se scire ex rep.
parua facere magnaz ut ait Aug. in qdaz epla. Hic ut dr in

policrato li. p. dicebat magistratus a ludis et quibuscumque leui-
oribus esse arcendos ne respublica ludere uideatur, defectumque
sui relicta grauitate pronunciet. Si tamen maioribus quod quidem
rarum est, eos occupari contigerit in annis adolescentie ex
dispensatione etatis permittatur aliquid subtrahere grauitati
et in se clementiores esse quod maturitatis processu reipublice
compensent. Huic quidam filiam habens unicam nubilem consuluit
an eam pauperi sed ornato prudentia, an locupleti sed parum
probato, locaret respondit, Malo uirum pecunia quam pecuniam
uiro indigentem. Idem interrogatus in theatro ubi canta-
tores aderant cuius uox auditui eius futura esset gratior
ait. Equo artes mee optime canentur. Huic xerxes prin-
cipem sui exercitus contra athenienses constituit, et cum eum
iuberet bellum inferre atheniensibus; uidens themisto-
cles atheniensibus destructionis maxime ac stragis peri-
culum imminere hausto tauri sanguine morti se tradidit
ne aut regi bene de se merito infidelis esset non pugnan-
do uiriliter, aut sue patrie fieret oppugnator.

Aristides philosophus qui claruit athenis tempore xerxis regis
persarum uir discretissimus extitit. de quo narrat tullius
libro iii. officiorum quod Themistocles post uictoriam eius belli
quod cum persis fuit dixit in concione atheniensium
se habere consilium reipublice salutare, sed id sciri non opus esse
postularetque ut aliquem populus daret cui communicaret
datus est autem aristides, huic ille classem lacedemo-
niorum que subducta erat ad giren clam incendi posse
dixit, quo facto frangi opes lacedemoniorum necesse
esse. quod aristides cum audisset in concionem magna
expectatione uenit, dixitque perutile esse consilium quod
Themistocles afferret, sed minime honestum. Itaque
athenienses quod honestum non esset, id ne utile quidem
putauerunt. Hic aristides a quodam qui ad nouas

diuitias nup erectus fuerat cuz phis q pluribus ad conuiuiuz
uocatus est. Et cuz illi inter se minutulas cogrerent
questiones; ille qui inuitauerat irridendo phos dixit
scire se uelle cur ex nigra & alba faba pulmentum
unius coloris edatur. Cui aristides indignatus et
indigne ferens ait. Tu nobis absolue cur est albis et
nigris loris similes macule gignantur. Sicq; q phos
no fuerat ueritus irridere irrisus a sapiente obmutuit.
Eudoxus astrologus tpre darij claruit. Hic in excelsi
montis cacumine senuit ut astroz celiq; motus de-
prehenderet.

Democritus phus abderites ut ait A. gellius in libro
atticaz noctuz adeo ditissimus fuit q pater eius
exercitui xerxis epuluz de facili dare potuit. Sed suc-
cessor hic ut magis studiis uacuo aio uacaret, parua
admouz suma retenta patrimoniuz suuz suis ciuibus
relinquens athenas pfectus est, et oculos ibi sibi eruit
ut uegetatiores cogitationes hret. Laberius tn dicit euz
oculos sibi eruisse ne uideret bn esse malis ciuib. Tur-
tulianus aut dicit q ideo excecauit seipz qa mulieres
sine cocupiscetia aspicere no poterat. porro merito sibi
merito oculos eruit quia magicas tenebras oculis huma-
nis inuexit. Dicit eciz Ysidorus li. viii. eth. q artez ma-
gicaz post coroasten democritus ampliauit qn hypocra-
tis medicina effloruit. Non soluz aut interdixit et
possidere sed et interdixit sibi & pascere. De hoc aut
Seneca in li. de bnficiis, cuz cesar multa illi talenta do-
nasset ridensq; reiecit dicens se mirari dementiaz
eius si se putasset tanto euz posse mutare, si teptare
inqt me uoluit, toto illi fui expiendus impio. De
abstinentia uo eius ait Tull li. de tusculanis qstionib
hic cuz in manus inimici incidisset nllz genus supplicij

deprecatus est nullumque recusauit unde et uitam molle mare mortuum appellauit. Verborum imperia constantissime tolerabat. Vnde ait de illo seneca epistola LXXXXV. Elegant Democritus solebat dicere eodem loco esse uoces imperitorum quo uenter ad redditos crepitus, quid inquiebat mea refert sursum isti an deorsum sonent. Magna dementia est uereri ne infameris ab infamibus. Dicebat sepe democritus ut ait seneca epistola VII. Vnus mihi pro populo et populus pro uno. Hic hipocrati medico tradidisse fertur, quod sicut corporis affectus habet ita pulsus cordis motibus incitatur, sicut refert boetius de arte musica. Interogatus democritus quid inter homines pecoraque distaret ait sapienter sentire. In conuiuio tacenti rustico inquit, ex doctis hoc solum habes. Huius hec fuere sententie. Conuenientius est ut percitatem serues intus quam luxum in alieno suscipias damno. Parcitas enim necessitatis medium est et medicina damnorum.

Hipocras medicus insignis artaxerxis regis tempore claruit apud athenas. Hic uoluptates multum detestabatur ut ait A. gellius et narrat hieronymus epistola XXIIII. Cum discipulos suscipiebat antequam doceret et iuramentis ab eis extorquebat ut silentium sermonem incessum mansuetudinem habitum moremque seruaret prout eos diligentia magna decebat. Fuit autem hipocras paruus corpore pulchre forme grandis capitis tardi motus inter cogitationis tarde locutionis. Cum quiescebat aspiciebat terram et fuit modici cibi et uixit annis LXXXXV. Narrat hieronimus in questionibus genesis quod mulier quedam suspitione adulterii fuerat punienda cum filium pulcherrimum peperisset utrique parenti dissimilem. Hipocras autem audiens hoc monuit esse querendum ne forte talis pictura esset in cubiculo mulieris. Qua inuenta mulier a suspitione liberata est. Isidorus autem in IIII. ethimologiarum ita scribit. Medicine artis auctor et repertor apud grecos perhibetur apollo. Hanc filius eius esculapius laude et opere ampliauit. Sed postquam ful

minis ictu esculapius interiit interdicta fertur medendi cura & ars simul cum auctore defecit. Latuitque per annos fere quingentos usque ad tempus artaxerxis regis persarum. tunc eam revocavit in lucem curam rationabiliter perscrutans infirmitatum hipocrates a solepio patre genitus in insula choo. Hi tres itaque tres viri totidem hereses invenerunt. Prima metodica inventa est ab apolline qui remedia sectatur et carmina. Secunda empirica id est experientissima inventa ab esculapio que non indiciorum signis sed solis constat experimentis. Tertia logica id est rationalis inventa est ab hipocrate. Iste enim discussis climatum regionum vel egritudinum qualitatibus causas rationabiliter perscrutatus est infirmitatum per quas causas, curas rationabiliter perscrutari posset. Empirici enim experientiam solam sectantur. Logici vero experientie rationem adiungunt. Metodici nec elementorum rationem observant nec tempora nec etates nec causas sed solum morborum substantias. Quodam tempore apud athenas adeo fuit aer infectus ut plurimi ex aeris corruptione deficerent. hipocras autem fecit quercus incidi que ex civitatem erant & circumquaque iuxta civitatem copiosos ignes accendi ob quam causam aeris infectione cessante cessavit & morbus itaque saluti hominum sic provisum est. Tunc athenienses hipocratem ut deum adorari decreverunt, quod ille presentiens renuit. & aufugit. Illi vero tamquam uni ex diis hipocrati statuam erexerunt. Quesivit ab hipocrate quidam de quibusdam fedis. et hipocras tacuit. Cui ille, cur ad interogata non respondes. Et ille ait. Responsio super talibus est tacere. Huius referuntur esse sententie. Securitas cum paupertate elegibilior est quam cum divitiis timor. Indigentiam vitabit qui eo quod sibi sufficit contentatur. Qui vult liber esse non cupiat quod habere non potest. Qui vult habere quod cupit, cupiat quod potest haberi. Qui vult in hac vita pacifice vivere similis fiat ei qui ad convivium invitatur qui de omni apposito gratias agit. & de defectu non murmurat. Scripsit autem hipocras

libros plurimos eleganter quorum isti sunt tituli, liber de leg.
Liber de introductione. Liber de dogmatibus decem tracta-
tuum. Liber de humana natura. Liber de natura fetus
Liber de anathomia & iuuamentis. Liber de regi-
onibus. Liber de epidimia. Liber de farinaciis.
Liber de secretis. Liber pnosticorum. Liber de
signis uite & mortis & diuersarum egritudinum
Liber de signis diuersarum ualitudinum. Liber de si-
gnis egritudinum sumptis a signis astrorum. Liber de
signis secretis diei et mortis inuentione et sepulture
Liber de signis secretis subite mortis. Liber de opera-
tione medicine. Liber de conseruatione sanitatis. Epi-
stola ad architriclinum regem. Liber de augmen-
to humorum id est mortis.

Euripides poeta ut ait Boetius, carentem liberis in infor-
tunio dicebat esse felicem. Hic cum in quodam tri-
duo una cum Alcestide poeta uersus componeret. Eu-
ripides in ipso triduo tres uersus Alcestides uero centum
composuit. Cumque Alcestides aduersus illum gloriaretur
quod ipse in triduo centum uersus perfacile composuisset, ille
uero maximo impenso labore tres solummodo deduxisset.
respondit euripides, verum itaque loqueris sed inter centum
tuos & tres meos hoc interest quod tui in triduo tantum
mei uero in omne tempus sufficiunt. Hic adeo archelao
regi persarum carus extitit, et dilectus ut summam ei
consiliorum suorum committeret, cum autem a cena ipsius
regis domum rediret a canibus dilaceratus est. Arche-
laus autem fati crudelitatem tanto ingenio indebitam
expauescens et dolens capitis sui crines totondit
ut ait valerius li. viiii.

Heraclitus philosophus cognomento scotinos asianus libros
composuit adeo obscuros quod sudantes philosophi uix eos

intelligit. Huius hec sententia est, vnus dies mortis pax omnium est. Item in eundem fluuium bis descendimus et non descendimus. Hic dixit deos omnes ex igne constare, dixit et animam esse scintillam stellaris essentie. Hic propter ipsius nimis obscuras sententias dictus est a philosophis heraclitus tenebrosus.

Empedocles philosophus athenis claruit tempore cyri regis persarum. Hic ut ait boetius in prologo de arte musica adeo nouerat ex musico artem canendi quod eius hospitem iuuenis quidam furibundus inuaderet eo quod patrem eius accusatione dampnasset, ipse empedocles adeo dulciter canendi modum dicitur inflexisse quod adolescentis iracundiam temperauit. Huius hec legitur sententia ut habetur in prologo libri de uegetabilibus. Tria sunt in tota rerum uarietate precipua .s. mobilis affluentie contemptus, future felicitatis appetitus, et mentis illustratio, quorum primo nihil honestius, secundo nihil felicius. Sed tertio ad amborum compendiosam adeptionem nihil efficacius. Interrogatus Empedocles ut ait bernardus siluestris cur uiueret ait ut astra inspiciam, celum subtrahe nullus ero. Hic deum sic legitur descripsisse. Deus est spera cuius centrum est ubique, circumferentia uero nusquam. Hic animas immortales esse arbitrans athenis se incendiis dedit et sibi mortem intulit.

Parmenides philosophus athenis claruit. Hic hominum habitationes et consortia fugiens in rupe caucasi montis conscendit ubi et logicam dicitur inuenisse. que post modum rupes parmenidis appellata est. Hic auditor xenophontis philosophi et preceptor zenonis fuit. Claruit autem temporibus cyri regis persarum.

Diogenes philosophus cynicus antistenis discipulus fuit. Dictus est autem cynicus id est caninus. Ipse enim et sue doctrine

sectatores ut dicit Augustinus in libro xiiii de ciuitate dei contra humanam uerecundiam immundam impudentemque sententiam proferebant, ut scilicet quoniam iustum est quod fit in uxore, palam id non pudeat agere nec in uico nec in platea qualibet coniugalem concupiscentiam deuitare. Vicit tamen pudor naturalis huius opinionem erroris. Nam et si perhibent hoc aliquando gloriabundum fecisse diogenem ita putantem sectam suam fuisse nobiliorem futuram si in hominum memoria insignior eius impudentia figeretur. Postea tamen a cynicis cessatum est, plusque ualuit pudor ut erubescerent homines hominibus quam error ut esse homines similes canibus affectaret. et ita uidemus adhuc esse philosophos cynicos qui non solum amiciuntur pallio uerum et clauam ferunt. Nemo tamen eorum audet hoc facere. quod si aliqui ausi essent ut non dicam ictibus lapidum uel lapidantium certe saliuis conspuentium obruerentur. pudet enim huius libidinis humanam sine ulla dubitatione naturam. Quodam tempore cum antistenes preceptor diogenis ut scribit hieronymus contra Iouinianum cunctos discipulos suos a se repelleret et perseuerantem diogenem remouere non posset, claua nouissime minatus est ut abiret. Cui ille subiciens caput ait, nullus tam durus baculus erit qui me possit a tuo obsequio separare. Hic a se abdicans omnes uoluptates, ut refert Satyrus in libro uirorum illustrium utebatur propter frigus duplici pallio, peram pro cellario habuit, clauam ob corpusculi fragilitatem qua senex membra sustentare solitus erat poscens a quolibet et accipiens cibum. Habitauit autem in portarum uestibulis et porticibus ciuitatum, usquequaque persistens uerum et transeuntium abigens et notans uitia que mores fedabant. Cumque se torqueret in dolio, uolubilem se habere domum iocabatur et se cum temporibus immutantem. frigore enim os dolii uertebat in meridiem, estate ad septentrionem et ubicumque sol se inclinauerat, diogenis simul pretorium uertebatur. Quodam uero tempore in usu potandi calicem ligneum haberet uidit puerum concaua

manu bibere tūc elisit illuz ad terraz dicens nesciebaz
q̄ et natura poculuz h̄ret. Hic taz constātis animi fuit
q̄ nihil de sui animi rigore remisit. in eodez uultus
tenore in aduersis interpellātibȝ p̄stitit et calcatis tur
binibȝ fortuitoꝝ aduersus omēz dolorez et iniuriaz
uniformi durauit p̄posito. Dicebat etiā euz a p̄ho alienuz
ex sui animi ip̄otentez cui uirtutis et cōtinētie for
tuna uł mors sibi aliqd uendicaret. Diogenis con
tinētiā ut ait valer͛ maxīz li. iiiᵒ. uincere nō potuit
alexander, ad quez cū accessissz in sole sedētez hor
taret͛q; ut siqua ab eo sibi prestari uellet indicaret
uir robuste prestātie ait, quod dare possis nolo, sed rogo
ne m̄ auferas quod dare nō potes. Ex interpositōe eīz sua
solez diogeni auferebat. Sic igͥ alexander q̄i omēs ꝯsi
natōes uincebat a diogene uictus est, eo die quo uidissz
aliquez cui nec dare q̄cq̄ posset nec eripe. Et ideo ut ait
seneca li. vi. de b̄n̄ficiis, potetior fuit diogenes alexan
dro oīa possidēte. plus eīz erat q̄ diogenes nollet acci
pere q̄ q̄ ille posset dare. Alexander diogenez gͣdu suo
tēptauit pellere, sed celerius dariuz regez p̄saꝝ suo gͣdu
armis pellere potuit. hic diogenes sui ip̄ius et oīuz diuiti
aꝝ cōteptor in paup̄tate sua uolūtaria gl'riabat͛, p̄cepto
rez suuz antistenez laudans q̄ euz fecerat paup̄ez. Dicebat
eīz de illo ip̄e me augebat, mendicuz fecit ex diuite et pro
ampla domo fecit in dolio h̄itare ut dr̄ in li. saturnaliuz
hic duz sederet ad solez in uia ut ait helinādus li. iii. et in
euz q̄daz cecus cuz baculo offēderet, ait ad euz, tolle ocu
luz tuuz, baculuz ip̄ius oculuz āppellans. Huic ut ait val.
li. iiii. olera lauanti in syracusa dixͭ aristipp̄, si dionysiu
adulari uelles, paup̄ nō esses. Cui ille si paup̄ esse uelles
dionysiuz nō adulares. Hic ut nārat A. gellius li. ii. se
in s̄uitutez uenūdauerat quez cū emere uellet demades

corinthius qd artificiu nouisset pcontatus est, noui inquit liberis imperare. At ille miratus responsum statim eum manumisit, filiosque suos ei tradens accipe inquit liberos meos quibus imperes. Item ut dicit seneca li. de tranquillitate animi diogenis unicus seruus aufugit, amico uero eius admiranti cur eum non reduceret ait Turpe est mathen sine diogene posse uiuere, diogenem uero sine mathen non posse. Dicebat autem diogenes ut scribit tull. li. i. tusculanarum questionum; vita & fortuna se superare regem persarum, eo quod sibi nihil deest illi autem satis numquam foret, et ideo illius uoluptates se non desyderare dicebat. quibus ille satiari non poterat, ipse autem suas consequebatur. fuit autem diogenes in ira patientia preditus. vnde et ait seneca li. iii. de ira, Cum diogenes de ira dissereret adolescentulus proteruus eum conspuit. Interogatus uero an irasceretur contra illum ait. non irascor sed dubito an irasci oporteat. Alia uice ut scribit seneca ibidem. dum ageret causam lentulus quidam attracta pingui saliua eius aspersit faciem, cui diogenes quieta mente dixit, affirmabo omnibus o lentule falli eos qui te negat os habere. Alius quidam uerbis dehonestauit diogenem et cum illo non respondente interogaret quidam cur maledicenti non daret responsum ait Nolo contendere cum homine super rem in qua qui obtinebit uilior reputabitur, Alius similiter dehonestauit eum uerbis contumeliosis nec respondit, et dixerunt ei, quare non respondes. qui ait, Non possem ego illi respondendo tantam dehonestatem inferre quantam ipse sic loquendo intulit sibiipsi. Alius rursum dehonestauit eum uerbis contumelie nec indignatus est. Et dixerunt ei. quare non indignaris. qui respondit. hic dehonestator meus aut est ueredicus aut mendax. Si ueredicus propter ueritatem, non irascor, Si mendax, deest indignationis causa ex quo ipse non nouit quid dixerit. Cum quidam ei referret quod quidam amicus eius contra eum maledicta dixisset ait. An

amicus meus ista dixerit dubiuz est, de te aut q hoc di-
xeris in manifestuz est. Cuz qdaz ei nunciasset & dixiss;
cuncti uitupant te. oportet inqt sapiaz ab insipientib;
impugnari, Esse eiz meliorez indicat lingua mala quez car-
pit. Supet aut conscia qdqd mali confinxerit lingua.
Interogat diogenes qd agenduz sit hoi ut no irascat;
Qui ait recordet hō q non semp necesse est ut suiat
illi, s interduz oportet ut obediatur alteri nec oportet
ut iugiter obediat illi. imo uersa uice est alteri suiatur
nec necesse est ut semp ab aliis toleret s; qnq; patiat et
ipe, cuz hoc fecerit delebit ira eius. Fert de diogene q
cuz quedaz inopez rogaret & panez ab eo peteret ac
circustates miraret ait, hoc ideo facio qa disco ferere
pulsaz. Duz alexander rex coraz diogene transiret,
diogenes tanq illuz spernens, no respexit euz. cui dixt
alexander qd est diogenes q me no respicis qi me no
indigeas, Cui ille, ad qd. tu es seruus suoz meoz.
Et alexander, nuqd ego suoz tuoz suus suz. ait
Ego preualeo cupiditatib meis refrenans illas. et sbi
ciens illas mi ut mi suiant. Tibi aut cupiditates pualet
et tu suus eaz efficeris, eaz obtepans iussioni. Suus
igr suoz meoz. Alia uice duz psente diogene uersifi
cator qdaz extolleret alexandruz pntez multis laudib
accipiens diogenes panez cepit comedere. Qui dixerut
qd est quod agis, ait utilius est sic agere q audire me
dacia. Cuz qdaz hō forme turpis s diues ad moūz domu
suaz diogeni ostendiss, omib in ea locis auro nitetibus
in faciez hois illius cospuit, interogat uo cur hoc feciss;
qa nihil aliud ita uile in illa domo uidiss. Hic cuz uidiss
iuuenez bonoz moruz facie tn turpi ait, aie illius bonitas
dat mltuz pulchritudinis in illius facie. Idez cuz uidiss qndā
decoruz facie s moribus inhonestuz ait. o q bona domus et

malus hospes. Itez uidit qndaz idiotaz sedetez sup lapidez et ait
Lapis sup lapidez sedet. Consueuerat diogenes dehonestare
hoies sciaz odientes. et quadaz die ascendens in locuz eminetē
alta uoce clamauit, o uos hoies couenite, et couenietib; mltis ait
Non uos uoco sz hoies, vos ēiz bestie estis qui sz ratoēz nō uiuitis
& sapie nō studetis. Itez uidit diogenes iuuenez decoruz sa-
pientiaz addiscētez. cui dixit bnagis, naz uis pulchritudinez
tue aie tui aspectus pulchritudini couenire. Infirmat⁹ est
qnq; diogenes, et cuz euz cōfortaret amici dicentes; nō timeas
q hoc a deo est, ait, ppea magis timeo. Cuz illi desub capite
nocte fur sacculuz pecunie sbtrahere conaret & ille sentiret
cōteptu pecunie ait Tolle infelix ut facias utrosq; dormire
Cuz uidiss; quendaz filiaz sepelietez ait hodie bonuz generuz
suscepisti. Interogat⁹ diogenes cur cynicus id ē caninus uocaret
a phis ait qa latro ignorantib; & blandior sapientib;. Interogat⁹
cur taz magnaz nutriret barbaz ait, ut eaz citius uidens et tan-
gens uiruz me esse meminerīz. Interogat⁹ cur hoies abhōreret
nec uellet cuz eis uiuere ait, malos abhōreo pp prauaz ipor-
uitaz, bonos uō qa uiuūt cuz malis. Interogat⁹ a qbus hō cauere
debeat ait ab inuidia amici & a fraudib; inimici. Interogat⁹
que hora esset comestioni cōgrua ait habēti qd comedat hora
est cōgrua cuz famescit, nō hnti uō qn hre potest. Interogat⁹
uō qd est infirmitas ait corporis carcer. Interogat⁹ qd est
tristitia ait, carcer aie. Cuz qdaz letanter diceret diogeni
se de nouo uxorez duxisse, ait illi, puuz solatiuz et mltaz
sollicitudinez es lucrat⁹. Vidit diogenes senez quēdaz tin-
gentez capillos & ait illi. Quia canos occultas, nō ppea sene-
ctutez abscondis. Itez uidit insipientez hoiez cuz anulo aureo
et dixit, magis te dedecorat auruz q ornet. Cuz qdam
garrulus sophista diogeni diceret, quod ego suz, tu nō es
ego suz hō, igr tu nō es hō. Ait diogenes. hoc quod cōcludis
falsuz est qa a te incepisti, sz si uis ueruz id fieri a me

incipe & a te conclude. Interogatus a quodam diogenes in quo turbari possit facere inimicum suum aut illi, quod sis valde bonus. Ex celebribus autem eius sermonibus fuit iste. Ad emendationem sui unusquisque nostrum habere debet aut valde amicum aut valde inimicum. Vulgi impia ad res iustas sola constringat necessitas. Iudex bonus nemo erit nisi qui de se alterum iudicare cognoverit. Qui inocentem damnat, seipsum vulnerat quoniam sua sententia semper reus punit seipsum conscia. Nulle sunt occultiores insidie quam hee que latent in simulatione officii aut in aliquo celsitudinis nomine. nam eum qui palam est aduersarium facile cauendo uitare potes. et troianos equus idcirco fefellit quia formam minerue mentitus est. Omnium inimicus communis est qui est hostis suorum. Si bonus uis fieri, a te expelle quod in alio despicis. Melius est medicum adire quam accersere. Quere igitur medelam donec sanus fueris. Melius est quam tunc medicum requirere cum nam exuperauerit egritudo. Sic est igitur circa curam animi procedendum. Siquis dederit tibi bonum cum amore consilium, presta illi cum amore obedientiam. Item dicebat diogenes. Cum uideris canem dimittentem dominum suum et sequi te, cum lapidibus ipsum repelle, quia relinquet te, sicut reliquit illum. Cum diogenes ad agonem olympiacum qui a magna grecie frequentia celebrabatur iam senex pergeret febre in itinere apprehensus occubuit in crepidine uie. Volentibus autem amicis eum aut in iumentum aut in uehiculum tollere non acquieuit. sed transiens ad arboris umbram ait. Abite queso & spectatum pergite quia hec me nox aut uictorie probabit aut uictum. Si febrem uicero ad agonem ueniam. Si me uicerit febris ad inferna descendam. Ibi igitur per noctem eliso gutture non se tam mori quam febre morte excludi ait. Cumque dolore torqueretur & uidisset homines ad amphitheatrum concurrentes aiebat. Qualis hominum stultitia. currunt spectare feris homines repugnantes & me pretereunt cum naturali dolore certantem. Moriens autem ut aut

Tull' li. p̄. de tusculanis q̄stionib', iussit amicis corp' suu3 inhumatu3 relinq. et cu3 amici diceret q' a feris deuoraretur aut minime, s3 iuxta me baculu3 quo feras abiga3 ponite. At illi q̄d poteris, nō ei3 senties. Quid ergo ait fera3 laniatus mihi nō sentienti oberunt. Ob hoc concludens nihil illi obesse carentia sepulture. Claruit aūt diogenes tp̄re alexandri.

CArneades ph̄us athenis claruit diogenis tp̄re. Na3 cū diogene missus fuit ab atheniensib3 ad senatu3 romanu3. hic ut nārat valer' li. viii. studiosissimus fuit. Centesimo ei3 decimo āno uiuēdi & ph̄andi fine3 fecit. hic cu3 ad mensa3 sederet cogitatoib3 inherens manu3 ad mensa3 p̄rrigere obliuiscebat', s3 mellisa qua3 uxoris loco h̄ebat dextera3 sua3 necessariis usib3 coaptabat. Animo ei3 uita fruebat' corpore uō q̄i alieno & supuacuo circūdat' erat. hic cū crispo disputatur', heleboro se ante purgauit ad expīendū ingeniu3 attentius & illius acrius refellendu3. Qu as potiones industria solide laudis cupidis appetendas effecit. Ide3 legit' fecisse contra çenone3. Scriptur' ei3 contra libros illius supiora corporis heleboro candido purgauit neq̄d ex cōruptis in stomaco humorib3 usq3 ad domicilium animi redundaret & instantia3 uigoremq3 mētis labefaceret.

chrysippo

PLato ph̄us atheniensis tp̄e darii nothi regis psa3 nat' est pater eius ariston de gn̄e neptunii, mater eius partion fuit que a solone sapientissimo traxit origine3. Narrat aūt valer' li. p̄. q' platoni in cunis paruulo dormienti apes mel in labiis paruuli inseruert significātes illius singl'ris eloqi suauitate3. Dr̄ in policreto li. i. c. xvii. q' socrates ex ara ueneris que academie erat uidit offerri sibi cignu3 collu3 inserente3 celo, rostro tangēte3 sydera, regione3 que aplane dr̄ penetrāte3, et transcēdēte3

aspectus oiu3 et tanta uocis sonoritate ac letitia canete3
ut totu3 mulceret orbe3. Seqnti die ariston ab aca
demia puulu3 filiu3 platone3 Socrati obtulit, litteris
& moribȝ imbuendu3. Quo uiso mentis uiribȝ ex cor
poris dispositoe coceptis. Hic est inqt cignus que3 nro
apollini uenus ab academia cosecrauit. Ut aut in
policrato dr teste apuleo pus aristonides dcus e sed
dein a latitudine pectoris plato. Alii aut dicut eu3 pla
tone3 dcu3 pp latu3 ee in smonibȝ. Inter discipulos
uo socratis adeo excelletissima glria claruit ut oio ce
teros obscurauerit. At cu3 esset athenis apud suos
honesto loco natus et ingenio mirabili longe suos
condiscipulos anteiret et oiu3 sapientissi3 haberetr.
& a studiosis iuuenibȝ certatu3 hactene platone3 do
ctore3 qrentibȝ peteretr. Ipe nili fluminis inexplica
biles ripas et uastissimos campos effusamqȝ barba
ria3 egyptioru3 uelut discipulus pagrauit et a sacerdo
tibȝ illius gentibȝ geometrie multiplices nuos celestiu
rationu3 obsruatione pcepit. didicitqȝ ibi qcumqȝ illic
hebantr & docebatr. Et inde in italia3 ueniens ut ab
archita taretino pytharica pcepta susciperet, ibiqȝ qq
italice phie tuc florebat auditis eminentioribȝ in ea
doctoribȝ facillime coprehedit. Cu3 aut in egyptu3
pficisceretr littera3 quas psqbatr ca se a pyratis capi
endu3 & uenudari preuidit in somis. quod du3 iret
contigit, na3 captus est & uenudat a pyratis. Sed
tn qa phus ut ait hierony3 in epla ad paulinu3 maior
emente se fuit. Fertr aut ter in sicilia3 aduenisse pmo
ut tarnita3 audiret & historia3 cerneret nature in
ethna & incendioru3 intelligeret ratoe3. Sco rogatu dionysii
ut syracusanis assisteret & ut municipales puice illiu
disceret leges. Tertio ut fugiente3 dione3 restitueret

patrie sue uenia a dionysio impetrata. et in his omnibus adeo diligens extitit ut a studiis aut officiis philosophie nullo umquam tempore sussederet. Hic ut narrat hieronymus contra iouinianum cum esset diues et thesauros eius diogenes lutatis pedibus conculcaret ut posset uacare philosophie, elegit academiam uillam ab atheniis procul. non solum desertam sed et pestilentem ut cura et assiduitate morborum libidinum impetus frangeret, discipulique sui nullam aliam sentiret uoluptatem nisi earum rerum quas discerent. Vnde et quidam ex ipsis ut liberius philosophie uacarent oculos sibi eruisse feruntur. Fuit autem plato abstinentia moderatus et ideo non laboribus tractus sed uita longeuus Ait enim Tullius de tusculanis questionibus li. i. quod cum thimotheus clarus atheniis et princeps ciuitatis cenasset apud platonem eoque conuiuio delectatus esset uidissetque platonem post triduum ait illi Tue cene non solum in presentia sed et postero die iocunde sunt. Fuit insuper plato uirtuosus in mortificatione libidinum. Nam cum in phedrone doceat ut ait macrobius li. i. homini non esse sua sponte moriendum. In eodem tamen dialogo dicit mortem philosophantibus appetendam et ipsam philosophiam esse meditationem mortis. Sed hec sibi contraria non sunt, quoniam duas mortes hominis nouit quarum unam anima aliam uirtutes prestant. Homo enim moritur cum anima corpus relinquit solutum lege nature. Mori etiam dicitur cum illecebras philosophia docente contempnit et cupiditatum dulces insidias reliquasque omnes exuit passiones. Hanc mortem dicit plato sapientibus appetendam, illam uero quam omnibus natura constituit cogi uel inferri uel accersiri uetat. Item ut narrat valerius li. viii. cum plato aduersus serui delictum uehementius exarsisset, ponere illum statim tunicam et prebere scapulas uerberibus iussit, sua manu ipse cesurus post modum intelligens se irasci uertit ne uindicte modum excederet, manum quam cesurus erexerat sicut in altum sustulerat suspensam tenebat, et stabat percussuro similis. A speusippo autem amico suo tunc superueniente interrogatus quid ageret, exigo inquit penas ab homine iracundo, oblitusque iram serui quia alium quem potius castigaret inuenerat, abstulit sibi potestatem in seruum proprium

tūc inqt Speusippe suum istū uerberib obiurga. Timeo eī ne
cū ita irascor plus faciā q̄ oportet. Nolo aūt ut sit iste suus in
eius potestate qui in sua nō est. Deforme eī existimauit ut pa
rē rephensionē culpa sui et platonis aīaduersio mereretur.
Narrat et valer li. iiii. q retulit qdā platoni xenocratē disci
pulū eius mlta de eo impperia fuisse locutū. Et cū ille sine ulla
cunctatōe criminatōē respueret, instabat criminator q̄rens
cur sibi fides nō adhiberet, rn̄dit plato nō esse credibile ut
ab eo nō diligeret quē tantū amabat, cūq; ille hoc iuramēto
firmaret ait plato. nunq̄ xenocrates illa dixissē nisi ea dici expe
dire penit iudicassē. Hic ut fauianus historiogphus refert et ha
bet in policrato li. viii. faciē suā sepe uidebat in speculo nō curio
sitatis ul' cōpositōis gr̄a, s ut uideret q̄ pegrinatio studii feruor
acumen tp̄ris, pcessus etatis de n̄ali statu mutassē iudicio faciei
ut suaret ac releuaret n̄aā, ne ex labore et dieta insueta
corumpet. Interogat plato in quo qs sapiā adipisci posset;
ait in nō expectando que euenire non possēt, nec de p̄teritis
recordari. Interogat p qd hoies cognoscunt ait, hoies ut uasa
testea simili mō pbā. Illa qdē in sono, hos uō in sermone co
gnoscā. Interogat q̄to censu debeat ho esse cōtent ait tantū
acqrat quis q defectū nō hēat in eo quod ei necesse est et q
nō expediat ei hoīb adulari. Interogatus qs est inter hoies
debilior, ait qui suū nō pōt celare secretū. Interogat qs est
inter hoies potētior, ait qui suā scit abscondere pauptatē. Inter
rogat qs est inter hoies tempatior ait. Qui maloꝝ moꝝ
hoiē pati pōt. Interogat an uerendū sit hoī canū esse, ait
nō est uerendū seni si capilloꝝ albedinē s si moꝝ ineptitu
dinē patiatur. Interogat qualiū locoꝝ ul' urbiū hitatio sit
uitanda, ait, nō habites terā in qua lucra sumptus exupant. et
in qua mali p̄ualent hoies et ubi plurimū diu mentiunt. Inter
rogat in quo possit qs p̄ncipū gr̄ā optinere, ait si uolueris
insipientis p̄ncipis hr̄e gr̄ā; ipius sequere uolūtatē. Si uō sapientis

que ad rez no ptinent ul contra ratoez sr ondere no omittas.
Cuz uidissz plato dionysiuz tyranuz sicilie corporis sui circu
septuz custodiby; cur tantuz maluz inqt fecisti ut a taz mltis
necesse heas custodiri. Platonis uo elegantia dicta sr hec.
Tuc beat⁹ & felix dicendus est orbis terraz cuz sapientes
efficiuntr reges aut reges efficiuntr sapientes. Qui reip.
prefuturi sr duo pcepta teneat, unuz ut utilitatez sic
tueatr ciuiuz ut qcumq; agut ad eaz referat obliti commo
dozz suozz. Alteruz ut totuz corpus reip. curent ne duz
aliquaz ptez tueantr, totuz desrant. Per idez est cuz sbditos op
primit magrat⁹; ac si caput corporis adeo intumescat ut
a membris aut oio sustentari no possit, aut sine molestia
ferri no possit. hac aut passionez sine grauissimo dolore
mebrozz tolerari ul curari impossibile est. Si uo incura
bilis fuit passio sic uiuere q mori misrabilius est. Miseris
aut nihil utilius est q ut tamq finire misriaz. Itez cuz in
sbiectos potestas seuit idez est ac si pupilluz tutor psequ
atur, ul euz suo mucrone iugulet, ob cuius defensio
nez traditum tibi gladiuz accepisti. Rez nanq; publicaz
frui iure pupilli pcelebre est & eaz tuc deum recte prede
cuz caput eius se inutile esse cognoscit nisi fideliter membris
cohereat. Itez qui suaz aiaz que una est gubernare no pot
quomo mltozz hoiuz gubernator erit. Itez dicebat. Expedit
sensato in dulcedine pot⁹ medicine amaritudinez memo
rari. Itez dicebat debere hoiez in speculo sepe faciez suaz
intueri qm si uiderit eaz decoraz indigne feret agere tur
pe opus. si uo turpez cospexit, uerebitr simil duo turpia si
mul agere ul aggregare. Dicebat aut plato duos esse
mundos, unuz intelligibile in quo ipa ueritas hitat. Ali
uz uo sensiblez q manifestuz est nos uisu tactuq; sentire
Itaq; illuz ueruz istuz uerisimilez ad imaginez illius
factuz esse dicebat et de illo ut aiebat in ea aia ut se co-

gnoscit, expolitur ueritas et serenatur. De hoc aut in stultoz
ais no scia sed opinio gnatur. Item dixit escaz maloz esse
uoluptatez eo scilz q ea capiuntur hoies sicut hamo pisces
Item si sapie forma oculis uideri posset ad amorez sui oes
maxime excitaret. Idez no pot coprehendi forma iustitie
nisi prius iustitie series discutiatur. Idez no soluz scia que
remota est a iustitia calliditas potius q sapia appellanda
est, uez et aius paratus ad piculuz si sua cupiditate no oiuz
utilitate impellitur audacie nom ht potius q fortitudinis.
Illa est iustitia uerissima que erga inferiorez suatur. Tri-
umphus est inocetie no peccare ubi liceat posse. In quez eiz
potes plus peccare desine. Mors philantibus appetenda est. ipaq;
phia est meditatio moriendi. Totius phie robur patietia est
Idez, duas corporis extremitates docuit no esse uelandas nec
assuefieri debere mollicie capitis ac peduz, cuz eiz huerit fir-
mitatez cetera robustiora st. Cuz libera sit aia & dna passio-
nuz uincere seipm, victoriaz pma & optima. Vinci aut
seipm a seipo turpissimuz est & pessimuz. Idez dicebat
eundez fac finez discendi quez & uiuendi. Discendi igr ne
deficias. Littere eiz insipienti aie tanq baculus infirmo
corpori inuente st. Fuit aut consuetudo platonis ut
ait elinandus libros suos intitulare noibus magroz suoz
ul eoz qui magros suos docuerut, ut maiorez ex eoz
noibus auctoritatez & uerbis & ratoibus suis acqreret. hic
st libri eius appellati Thimeus phedron Gorgias. pytha-
goras. Scripsit et libros de repca et de legibus x. in qbus
mlta preclara st. In phedrone eiz suo quez transtulit
cicero ualidissimus argumetis aie imortalitatez asseruit.
et pot ois ratiocinatio in unius syllogismi copendiuz ita re-
digi, Anima ex se mouetur. quod ex se mouetur pncipium
motus est. quod aut pncipiuz motus est, natuz no est. et
quod natuz no est, imortale est. Quidaz aut theobort?

imitator doctrine eius cuz legiss; libruz platonis de imorta-
litate aie e muro se precipitez dedit pre desyderio uite me-
lioris. Mortuus est aut plato tpre philippi regis macedoni
ut ait seneca in eplis ano LXXXI. natalis sui die sine ulla
deductione. Idemq; magi qui tunc athenis erant imolauerunt
defuncto. Amplioris eum fuisse sortis q humane arbitrati
qa consumasset pfectissimuz numeruz quez nouez nouies
multiplicata coponunt.

Aristoteles phus eximius gente macedo patria astraguri-
tanus platonis discipulus fuit. Est aut straguria ciui-
tas thracie uicina olympo & mothoni. filius aut fuit
nicomachi & festie qui ab esculapio descenderunt. Nico-
machus aut aminti regis medicus fuit aminti regis
macedonuz patris philippi. Hic adhuc iuuenis existens,
doctrinaz eloquentie docuit. factus aut anoz XVII. missus
est athenas ubi hesit socrati trib; anis. Quo mortuo adhe-
sit platoni anis XX. et tantaz adeptus est dilectionez
platonis & diligentiaz circa studiuz phie q plato do-
muz aristotelis domuz lectoriaz uocabat. et sepe dicebat
eamus ad domuz lectoris. et ipo a lectore absente clama-
bat intellectus abest, surduz est auditoriuz. Hic tante
ueneratois apud philippuz macedonuz regez fuit, q na-
to sibi filio alexandro ei scripsit eplaz in hec uerba. phi-
lippus aristoteli salutez dicit. filiuz mihi genituz scito
quo eqdez diis gras habeo no pinde qa natus est s; pro
eo q eum nasci contigit tpre uite tue. Spero eniz, q educatus
a te dignus existat et nobis & regni susceptione. Vixit
aut Aristoteles post platonis mortez anis XXIII. ptiz
qdez docens alexandruz philippi regis filiuz ptiz cuz eo
mltaz circuiendans terraz ptiz libros componens ptiz suo
doctrinis imminens. Huius elegantia quedaz dicta
st hec. De se m et ipo in neutraz ptez loqnduz est qm

qui se laudat, uanus est. qui uo se uitupat stult9. Idez utile
consiluz ee dicebat ut hoies uoluptates abeuntes et pteritas
consideraret ut sic considerate minueret qm fesse uolupta-
tes penitentieq; plene ais houz st sbiecte quominus cupide ap-
petant. Dicebat et unuz soluz pauptatis se incomoduz pati
qd no posset egentib9 sbuenire. Idez nunq uerecundiores esse
debemus q cuz de dijs agitur. Idez. viri boni est nescire
ul pati ul facere iniuriaz. Iniuria iniuste irrogata eius e infamia
qui facit. Aduersus inimicos intra parietes nros uictoria
est qrenda. Si lynceis oculis hoies uteret ut eoz uisus
queq; distantia penetraret no ne introspectis uisceribus etiaz
pulcherrimuz supficie corpus turpissimuz uideret. Te igr pul-
chruz uideri no tua natura s3 spectatuz oculoz reddit
infirmitas. Difficile est in re pspera amicos pbare; in ad-
uersa semp facile. Debent hoies uiaticuz senectuti litteraz
eruditoez parare. Itez dicebat de duob9 houz gnib9 ue-
hementer admirari s. de illo in quo bona no st et tn si de
ipso dicat acceptat et gaudet et de illo de quo mala pfe-
runt que in eo no st et inde turbat. Amara et aspera
tolerant sapientes qi sint dulcia ut mel eo q sciunt finez
illoz esse iuuatiuuz. Sicut uisus recipit lumen ex cir-
cumadiacente aere sic aia lumen scie ex documentis. Ite
dicebat radices discipline esse amaras radices uo dulces.
Itez dicebat tribus indiget disciplina. s. na documeto et
sollicitudine. Itez dicebat ex paretib9 honorabiliores
ee eos qui instruunt q qui soluz gnant qm hi qdez
dant uiuere, Illi uo bn uiuere. Itez dicebat amicis. O
amici nullus amicus. Rephensus est aliqn aristoteles
qa iniquo hoi elimosinaz dederat. qui rndit nature
no malitie suz mistus. Percontati cuidaz quare bonis
mltos anos offerimus, ait ceci est interogatio. Cuidaz
iactanti se q esset de ciuitate magna, ait no esse con-

syderandum ex qua patria quis ortus sit; sed qua patria dignus
sit. Redarguens aliquando athenienses dicebat eos adinue-
nisse argumenta rationes & leges. sed solum argumentationibus
eos uti dicebat; legibus vero minime. Interogatus Aristote-
les quale lucrum acquireretur mentientibus, respondit; qui dicunt
ueritatem non mentiri. Interogatus quid est quod cito senescit
ait gaudium. Interogatus quid est spes, ait iuge sompnium. Inter-
rogatus in quo differunt disciplinati ab indisciplinatis ait
sicut differunt uiuentes a mortuis. Interogatus quid est amicus
ait vna anima in duobus corporibus habitans. Interogatus quid ex philosophia
acquisisset ait, non coacte facere que aliqui ob timorem legis
faciunt. Interogatus quomodo proficiunt discipuli, ait si actu
docentes sequantur absentes uero non expectent. Interogatus
quid amicis offerre debeamus, ait, ea que nobis optamus
offerri. Interogatus ab Alexandro quo docente profiteretur
se scientem; rebus inquit ipsis que non erunt mentiri.
Transcendit autem aristoteles in philosophia humanam mensuram
nihil diminuens tractando de ea sed multa ipsi adijciens et
ex sua sollertia totam direxit philosophiam. Tractauit etiam omnes
philosophie partes & precepta dedit in singulis sed pre ceteris sic ratio-
nalem redegit in ius suum ut acquisitione sua uideatur omnes
alias exclusisse ita ut commune nomen omnium philosophorum antonomasice
sibi proprium esse meruerit. Fuit autem facundus eloquio sed
uberior sensibus. agilitatem corporis ac perspicaciam ingenij
habens. Vixit autem annis LXII in optimo mentis uigore
existens. Cumque iam ad dies ultimos aduenisset omnis
discipulorum eius cohors uenit ad eum obsecrans ut eis
eligeret quem uellet esse sui magisterij successorem. Erant
autem inter ceteros duo excellentiores. scilicet theophrastus
et menedemus qui ingenio et doctrina eos precellebant
quorum primus erat ex insula lesbo. secundus ex rhodo. Respondit
aristoteles id se esse facturum cum tempus adesset. post

breue aut tpus cu3 prites essent qui hoc petierat cu3 bibe
berent uinu3 dixit illud insalubre & asperu3 et ideo
queri debere rhodiu3 ul lesbiu3 ut pbaret quod sibi uti
lius uideretur. et cu3 de utroq3 bibisset uinu3 utrunq3
laudauit, s3 lesbiu3 ptulit. Intellexerut aut illi qd
theophrastu3 menedemo ptulisse. Erat eni3 moribus insignior
& lingua suauior. Defuncto aut aristotele ad theophra
stu3 omes discipli accesserut. Composuit aut Aristo
teles libros multos quorum ista st uocabula uidelz. De
arte logica libru3 categoriaz id est pdicametorum. I. Libros
periermenias. II. Libros priorum analeticorum. II. Libros
posteriorum analeticorum. II. Libros topicorum VIII. Libros
elencorum II. De artibus libru3. I. De cotentoibus II. De
solutoibus cotentosis IIII. De diuisionibus sophisticis IIII. De
contrariis. I. De gne spe ppo. I. De cometis argumeta
toriis III. propositoes de uirtute. II. De instantiis. I.
De diuisionibus XVII. De diffinitoibus priorum topicorum VII.
De syllogismis. II. De syllogicatoe et diffinitoe. I. De gu
bernatione uniuersi & accnte. I. De anatopicis. I. De
topicis circa diffinitoes II. De metodis I. De iis que
mltipl dnr ul s3 additoe3. I. De pncipio De intero
gatoe & rnsione. II. De ppositoibus. I. De ppositoibus coten
tiosis. I. De copendiis VIII. De diuisione. I. De diffinitoe XIII.
De argumetatoibus II. ppositoes argumetatiue XXV. De
diuisionibus cotetoriu3. I. De dictoe II. physicorum VIII.
De gnatoe & corruptoe II. De aia III. De celo et mun
do. IIII. De sensu & sensato. De memoria et remi
niscentia. De sono & uigilia De morte & uita. De
iuuentute & senectute. De uegetabilibus & plantis
De mundatoe nili De aialibus XVIIII. De longitudine
& breuitate uite De quatuor elemetis III. De mole
corporis. I. De copositis aialibus. I. De fabulatis aialibus. I. De

no gnare .i. De physonomia .i. De phia .i. De motu .i. De
pposito de aia .i. De na iii. De nalibus .i. De metauroz iiii.
Metaphysicoz xiii. De lapidibus. De bona fortuna. De
poetria. De aggeratoe artiuz ii. De arte .i. De arte rhe-
torice ii. De arte alia .i. De cotentoibus rhetoricis .i. De
electione anatomoz .i. De psuasione .i. De cogregatoe ii.
De poeticis disciplinis .ii. De pspectiua. De astronomia. De
signis hiemis .i. De uisibili .i. De poetis .iii. De exhortatoib. i.
De oratoe .i. De doctrina ul' disciplina .i. De idea .i. De
passione .i. De mathematicis .i. De aie introductoria ad di-
uersa .i. De musica .i. De tragedijs .i. De didascalia .i. De
inuisibilibus atomis .vii. De mechanicis .i. De negociatoe
artis practice ii. De medicinalibus ii. De disciplina .i. De
dubijs comercijs vi. De parabolis .i. De poblematibus phi-cis.
et medicinalibus. De ethicis x. De politicis viii. De politi-
co audito viii. De iustitia iiii. De iustificatoibus .i. De bono .i.
De utili .i. Itez de bono iii. De amatiuis .i. positoes amatiue
ii. De libero arbitrio .i. De iustitia ii. De cocupiscibili. De di-
spensatoe .i. De passionibus ire .i. De ebrietate. De matrimo-
nio. De amicitia .i. De moralibus .v. De ingenuitate .i. De
cocupiscentia .i. De diuitijs .i. De cocupiscibili .i. De ciuili co-
uersatoe .ii. De pmitiua phia iii. De lege costitutiua .i.
De legibus iiii. De obiurgatoibus dionysiacis. De doctrina
speusippi & xenocratis .i. Contra thymeuz qdaz pmitiua
.i. Contra mellisiuz .i. Contra acinoenaz .i. Contra gorgiaz .i.
Ad pythagoricos .i. Contra çenonez .i. De pythagoricis .i.
De olympiacis .i. De apolline .i. De elementis apollonicis .i.
De conuersatoe ciuili ncctia c. lx. que sunt dimocratice oli-
garchice aristocratice & tyranice. De colonis ad alexa-
druz. De redarguendis .i. De dieta suanda ad alexan-
druz. Itez cuz alexandro uades coposuit historiaz cc-
qnqginta politiarz. Itez scripsit eplas ad philippuz et

Alexandrum & mltos alios. Laertius aut in libro de
uita phorum a quo ut plrimum pdictorum librorum arlis ti
tuli hntur scribit q nus librorum arlis ascendit ad
trecetos. Alibi tn dr q in uniuerso coposuit tractat
numero mille.

Xenophilus phus pythagoricus calcedoniensis uixit
anis c.v. omis humani incomodi expers et in sumo
pfectois splendore doctrine mortuus est.

Phedron elidensis socrati & platoni familiaris ualde
fuit amborumq; discipulus. fuitq; phus illustris. et
noie eius plato librum de imortalite aie intitulauit.

Heschilus poeta tragediarum scriptor natoe siculus cau mirabli
mortuus fuisse legitr. Refert em valer li. ix. q quadam die
menibus urbis in qua morabatr egressus qdam loco resedit, aqla
uo testudinem ferens in altum ut sup lapidem dimitteret qten
ea fracta carnibus uesceretr capitis poete splendore delusa; erat
em capillis uacuum; capiti eius illisit. quo uulnere mortuus
est. Claruit aut tpe darii regis psarum.

Speusippus phus insignis discipulus platonis fuit & nepos eius
ex sorore. Huius legitr illa fuisse snia quam in laudatem se
ptulisse fertr. Adulator inqt desine utrosq; fallere. nihil
pficis cum te intelligam. Cum epicurus uoluptatem sumum bo
num putaret. Antistenes sumum malum; hic speusippus uo
luptatem & dolorem duo mala ee dicebat et opposita
inter se. Bonum aut quod utriusq; medium foret

Apuleus phus afer platonicus athenis claruit in greca
et latina lingua doctissimus. Hic platoni successit et li
bros plures scripsit, unum de uita & moribus platonis, aliu
uo qui intitulatr de deo socratis, alium aut qui intitulatur
cosmographia Item alium de rep. alium de uirtutibus herbarum
alium quem in xii. libros distinxit quem aureum asinum intitu
lauit. ubi scripsit sibi accidisse q accepto ueneno sibi a mliere

dato humano aio pmanēte visuz illi fuit q in asinuz fuisss
mutat a qua illusione post mouz est curatus. Hui hē st
snīe in libro qui dr de deo socratis, Solent esse apud pru-
dentes uiros in opib elaboratis iudicatio restrictior. in
rebus uō subitaneis uenia plixior. Nulla eīz res pot esse
siml festinata et examinata. Nec est qcq oiuz quod hre
possit & laudez diligētie siml & graz celeritatis. Nihil
est deo similius q uir aio pfecte bonus. Nihil eq miror
q cuz omēs cupiant optime uiuere et sciant nō alia q aio
uiri. nec fieri posse ut optime uiuant, nisi si colatr aius
et tn aiuz suuz nō colunt hoies. Oculi eīz curandi st ut
acriter cernatr. pedes curandi st ut celeriter curatur
Brachia uegetanda st ut fortiter pugilletr. Sic et animus
colendus est ut bn uiuatr. Artes alie siue scīe posst igrari
sine erubescentia, sicut ratio pingendi psallendi siue cantandi
quas uir bonus pot sine animi uitupatoē cōtēnere sz nescir
bn uiuere nus q audebis dicere sine pudore posse fieri ex
solo aio cuz predat. Idez eq hoies spectare debez ut equos
quos mercamur. Neq eīz in equis emendis faleras cōside-
raz et baltei pollimiaz inspicimus sz equuz ipm nuduz et
soluz ut sit ad spez honest ad cursuz uegetus, ad uectura
ualidus. Noli aliena existimare, sz ipz hoiez penit cōsy-
dera. Aliena uoco que parētes peperūt & que fortuna lar-
gita est ut psapiaz & inuidiosas diuitias. Generosus est
parentes laudas. Diues ē nō credo fortune. Validus est eg-
tudine fatigabitr. Iuuenis est, abiet in senectutez. for-
mosus est, expecta paulisper et uidebis et nō erit. Et q li-
cet hoi sapiens, tūc ipm hoiez laudas. hoc eīz neq a patre he-
reditariuz est, nec a casu penduluz, nec a corpore caducuz
nec ab etate mutablē. Hec oia meus socrates hūit, ideo
cetera hre cōtepsit. Scripsit insup apuleus libruz oratoriū
contra emilianuz ubi inter cetera pauptatez cōmendans

aut, Nō est erubescenda expbratio paupt̄atis. Est eīz paup-
tas acceptuz p̄h̄is crimen et ulterius p̄fitenduz. Est eīz
pauptas oliz p̄hie uernacula, est frugi sobria, paruo po-
tens, emula laudis, aduersuz diuitias possessa, habitu
secura, cultu simplex, consciē bn̄ suasa, neminez unq̄
supbia inflauit, neminez potentia dānauit, neminez ty-
rannide efferuit, delicias uentris et inguiuz nec uult
ullas nec pōt. quippe hec & alia flagitia diuitiaz alum̄i
hr̄e solent et maxima queq; scelera. Si ex om̄i memoria
hoīz pcenseas nulluz in illis paupez reperies. pauptas
apud secula oīuz ciuitatuz conditrix, oīuz artuz reptrix
oīuz peccatoz inops. oīs glīe munifica. cunctis laudib;
apud oēs natoēs p̄functa. Eadez est eīz pauptas in aristi-
de iusta, in fauone benigna, in epimenide strenua, in so-
crate sapiens, in homero diserta. Eadez pauptas et pplo R.
impiuz ā p̄mordio fundauit. quapp usq; in hodiernuz diē
simpuuio et catino fictili diis īmortalib; sacrificia offerre
dinoscatur

Plotinus p̄h̄us, platonis discipulus et porfirii p̄ceptor, athe-
nis claruit. De hoc ait Mercurius sic plotinus singl̄ris
p̄h̄us quas p̄hie nō attigit ptes cuz eius doctrinaz uite se-
queret̄ insignia cuz id quod dicebat nō alieno s; pprio
uirtutis ostenderet̄ ex̄. fuit nanq; uir ille ad oīa uir-
tutis ornamēta cōposit⁹ omniuz diuitiaz dispositoīz stu-
dio firmat⁹, iustus fortis pudus tēpatus, & qui prudē-
tie ratoē supare nō posse crederet̄ fortune impetus
Itaq; locuz quiete sedi elegit ut ab om̄i conuersatoīs huma-
ne strepitu sepatus se ā fortune inuidia liberaret, solis
diuine institutoīs uacatur⁹ insignib; ut contra omēs
fortune minas integro se & incorrupto presidio uirtutis
armaret. Insignia contēpsit honoz, illos ueros honores
putans quos illi contulissz prudentie magisteriuz. &

nulla diuitiarum illum desyderia ceperunt; sed has putabat diuitias
ueras esse quibus animi ornatur possessor auctoritate proprie originis inuenire.
Macrobius quoque in libro de sonnio scipionis de quibusdam dictis plotini
ita scribit. Plotinus in libro quem scribit de uirtutibus dicit iiii^or
esse quaternarum uirtutum genera, primas uocat politicas, quarum
prudentie est ad rationis normam que cogitat et que agit
uniuersa dirigere ac nihil preter rectum uelle facere, hu-
manisque actibus tanquam diuinis arbitrio prouidere. Fortitudinis
est animum supra metum periculi agere nihil turpe timere aduersa
uel prospera fortiter tolerare. Temperantie est nihil penitendum
appetere et in nullo legem moderationis excedere sub iugo
rationis cupiditatem domare. Iustitie est unicuique suam reddere quod
suum est. Huius uir bonus primo sui deinde reipublice rector efficere.
Secunde quas purgatorias uocat hominis sunt qui diuini capax
est. solumque eius animum expeduit. qui decreuit se a corporis
contagione purgare. et quadam humanorum fuga se diui-
nis inserere. Hec sunt eorum qui a rerum publicarum actibus se sequestrant
Tertie sunt purgati iam defecatique animi et ab omni huius mundi
aspergine pressi pureque detersi. Illic prudentie est diuina
non quasi in electione preferre sed sola noscere. et hec tanquam nihil
aliud intueri. Temperantie. terrenas cupiditates non reprimere
sed penitus obliuisci. fortitudinis, passiones ignorare non uin-
cere irasci nesciat nihilque cupiat. Iustitie. ita cum superna et
diuina mente sociari ut seruet cum ea perpetuum fedus imita-
do. Quarte sunt que in ipsa diuina mente consistunt que uo-
cantur nomine idearum a quarum exemplo omnes per ordinem defluunt
Nam si omnium rerum aliarum multo magis uirtutum ideas esse in
mente diuina credendum est. Illic prudentia est mens ipsa
diuina. Temperantia quod in se perpetua intentione conuersa est
nec aliquando immutatur. Iustitia quod perenni lege ac sempiterna
consistit. Fortitudo uero que operis sui continuatione non flectitur
Hec quatuor genera quaternarum uirtutum in passionibus quibus homines me-

tuunt

tuunt cupiuntque dolent gaudentque, maxime hnt sui diffe-
rentiaz. Has passiones prime molliunt. Secunde auferunt. Tertie
obliviscuntur. In quartis nefas est nominari.
Hermes phus egyptius qui et termegistus sive mercurius phus
platonis discipulus fuit. Hic scripsit librum de verbo pfecto
et librum alium ad esclipium. Claruit autem athenis.
Xenocrates phs maximus platonis discipulus fuit. Huic
ut ait valerius tantam auctoritatis sua sapientia attulerat ut cum
de re aliqua testimonium coactus ad invicem diceret et ad
aram accessisset ut iuraret omnia se vere retulisse, prohibitus
est a senatu iurare. Hic loquaci cuidam dixit. Audi multum
loquere pauca. Os enim unum et aures duas accepimus a natura. Idem
dixit iniuriam irrogatam eius inquebat esse infamiam qui
fecit non qui ptulit. Cuidam maledicenti sibi ait, ut tu lin-
gue tue sic ego mearum aurium dominus sum. Item cum esset cum
quibusdam detractoribus et taceret, querente uno cur solus
taceret, quia dixisse me inquit aliquando penituit, tacuisse numquam.
Hic cum audisset latronem quendam ad patibulum duci sub-
risit dicens quod magni fures, minores morti dampnabant.
Alexander xenocrati legatos direxit cum talentis quinqua-
ginta qui eos ad cenam duxit in academiam et ut erat
solitus cum modico apparatu excepit. Postera die interoga-
tibus eis cui pecuniam numerari vellet ait Numquid non in
hesterna cena intellexistis ea me non indigere. Quos cum
tristes vidisset xxx. uncias accipere fecit, ne aspernari re-
gis liberalitatem videretur. De hoc narrat valerius li. iiii. quod
apud athenas nobile scortum spopondit iuvenibus posse
corrumpere eius temperantiam et nocte veniens iuxta eum accu-
buit, nec in aliquo eius continentiam labefecit. Et deriden-
tibus adolescentibus quod eius animum illecebris flectere non
potuisset pactumque victorie precium reposcentibus, respondit
illa non de statua sed de homine posuisse pignus. Fuit athenis quedam

adolescens palemo noie ut ait valer⁹ li. vi. tantis illecebris deditꝰ ut ipa infamia gauderet. cumq; semel ex conuiuio post solis ortuz surrexissz uino grauis et unguetis optimis delibutus amictus ueste plucida et sertis capite redimito, et xenocratis scholas aptas uidissz, ante quas casu transibat intrauit ut prudetissima pcepta, temulentie luxuriis derideret. Cuz omes deridentez indignaretur xenocrates uultu maturo omissa re de qua dissebat de modestia ac tepantia loqui cepit. Cui grauitatez pmo-nus palemo audiens, pmo detractaz de capite coronaz pie-cit, post modu palluz deposuit, et conuiualis oris hilaritate repressit. Ad ultimuz uo totaz luxuriaz deposuit, sicq; unius oratoris medicina sanatꝰ ex infami phus euasit.

DEmas phus atheniensis alexandri tpre claruit. hic demas quendaz q necia funeribꝫ mendicabat danauit, cu putassz euz magnuz lucruz optasse quod cotingere illi sine mltoz morte no poterat. Hoc factuz seneca scribes pbat no esse laudanduz. Non enim inqt qdqd rephendenduz est et dananduz est. Hic duz alexander obtinere uellet athenas, restitit psuadens atheniensibus ut no traderet ciuitatez. Tandez alexandro obtinete adhesit demas alexandro et atheniensibꝫ nolentibus diuinos honores alexandro exhibere ait. Videte ne duz celuz custoditis, terraz amittatis. Huius demadis illud dictuz egregiuz fuit. Amico mutuaz me rogate pecuniaz ipm et pecuniaz pdo.

ANaximenes orator fuit magister alexandri magni in oratoria arte. Qui historiaz ipius alexandri scripsisse fertur. De hoc refert valer⁹ li. q cuz alexander iratus ad diruendaz lampsacuz ciuitatez ferretur cuz impetu, et pgressus extra menia habuit obuiuz anaximenez preceptorez, sciensq; q preces ire eius opponeret,

iuravit se nō facturū qdqd ille petisset, peto igr inquit ut lampsacū diruas. Et isto modo urbis salutē obtinuit.
Epicurus atheniensis q̄uis ut ait hieronimus
litteras nō didicerit, et artē disputādi teste boetio ignorauerit, tn̄ multa egregie dicta ab eo dicta reperiuntur. Primo omēs cruciatus doloresq; despiciat, modicū qdem contemptibilem pronunciando magnū uō nō diuturnū. Idem dicit, sapienti raro ineunda coniugia qa mlta incomoda admixta st nuptiis. Et quoniam diuitie & honores et corporum sanitates et cetera que indifferentia noiam nec bona nec mala sunt, s; uelut in meditullio posita usu & euentu ul bona ul mala fiunt, ita et uxores site st in bonorum malorumq; confinio. Graue aūt esse uiro sapienti uenire in dubiū utrū bonam ul malam ducturus sit. Hieronymus q; quasdā epicuri sniās ita refert. Epicurus uoluptatis assertor quod ualde mirandū est, omēs libros suos repleuit oleribus et pomis uilibusq; cibis dicens abstinendū, qa carnes et exqte epule ingenti cura et sollicitudine miseria pparate maiorē penā habebāt in inquirendo q̄ uoluptatē in abutendo. Seneca q; de elegantibus dictis epicuri ita scripsit. honesta res est leta paupertas. Illa uō nō est paupertas si leta nō est. Satis magnū alter alteri theatrū sumus. Sicui sua nō uidentr amplissima licet totius mundi dns sit tn̄ miser est. Aliqs uir bonus eligendus est nobis ac sepe ante oculos hndū ut sic tanq̄ illo spectante uiuamus et oīa tanq̄ illo uidente faciam. Si ad naturā uixeris numq̄ eris pauper, si ad opiniones numq̄ eris diues. Exiguū nā desyderat opinio imensum. Multis passe diuitias aīo finis miseriarum nō fuit s; mutatio. Ante circumspiciendū est cū qbus edas et bibas q̄ qd edas et bibas. Nam sine amico uiscerato leonis ac lupi uita est. Siuis diuitē fieri nō pecunie adiiciendū s; cupiditati detrahendū est. Sic fac oīa tanq̄ spectet epicurus. Diuitie

sunt ad legem nature bene composita paupertas. Initium salutis est notitia peccati et meditari mortem. Corrigi non vult qui peccare se nesciat. Ira inmoderata insaniam gignit. Non comessationes non potationes non crapule feminarum nec copia piscium et aliorum huiusmodi que splendido luxu parantur convivii suavem vitam faciunt, sed disputatio. Hi copiis convivii moderate utuntur qui non immoderate eas querunt. Multe enim ex deliciarum epulis molestie generantur. Hec et multa alia laudabilia dixit epicurus. Erravit autem in multis plus quam omnes philosophi. Nam putavit deum res humanas non curare, sed ociosum esse et nihil agere. Dixitque voluptatem summum bonum esse. et animas cum corporibus interire. Claruit autem epicurus tempore cyri regis persarum.

POlistratus et hipoclides philosophi epicuri discipuli eodem die nati et eiusdem philosophi discipuli et eodem die mortui sunt.

CAllisthenes philosophus Aristotelis discipulus fuit. Hunc ut dicitur in historia alexandri, ad Alexandrum misit idem aristoteles ut cum eo tamquam consiliarius degeret monuitque eum ut cum eo taliter loqueretur ut apud regias aures vel silentio tutior vel sermone esset acceptior. Fuit autem ab alexandro gratanter susceptus. Quadam igitur die in sollempni convivio inter amicos alexandri ebrios et mentione orta rerum gestarum a philippo patre eius cepit se alexander patri preferre et rerum suarum magnitudinem usque ad celum extollere, assentiente maiore conviviarum parte. Clitos autem fiducia amicitie regie cuius palmam tenebat senex et sapiens philippi memoriam tuebatur. Ob quod iratus rex telo a satellite rapto eundem in convivio trucidavit. Qua cede insultans mortuo patrocinium philippi laudemque obiectabat. Postea vero intellecto facinore occidere se voluit, flens igitur amplectebatur cadaver et vulnera contrectabat, et confitebatur dementiam interfecisse quem se nisi intervenissent amici. Recordabatur etiam quod nutrix sua soror fuisset clitos, et quod propter illum alios et amicos interfecisset, sed et amitam consobrinum novercam

fratres suos et plures macedonie p̄ncipes. Ob hoc ig̊r ut ait
stinus alexander dieb; iiii.or nō comedit donec uniuersi
xercit⁹ sui p̄cib; exhortat⁹ est. Sup omēs eīz ualuert cal
sthenis familiaris sui p̄suasiones et p̄ces qui ab ipo rege ad
lenda memorie acta eius tūc t̄pis fuerat deputat⁹. Re
rato ig̊r in bella aīo, carasmos et doas sue s̄bdidit dicioni.
ūc nō salutari tm̄ s; adorari se iubet, quod ꝗ plr̄imus co
liariis eius dissuadebat. Naz et q̄daz maxim⁹ natu ex
usis ita dixit ei; Si dii hituz corporis tui auiditate animi
parē esse uoluissent, orbis te nō capet altera manu orien
tē altera cōtingens occidentez. Quid tu ignoras arbores
magnas diu crescere, una extirpari hora. Stult⁹ est qui
fructus eaꝝ spectat altitudinez nō metuit. Vide ne duz ad
cacumen p̄uenire cōtendis in ip̄is ramis quos cōprehen
deris decidas. Leo o⁹niqz minimaꝝ auiuz pabuluz fuit
Nihil hic taz firmuz est, cui p̄iculuz nō sit ab inualido
Denuq; si deus es tribuere mortalib; bn̄ficia debes non
sua eis eripe. Si aūt hō es id quod es semp esse te cogita.
Stultuz est eoꝝ meminisse p̄p que tui obliuiscaris. In
ter reliquos uō alexandruz sup hac demētia arguentes
ne s. se adorari p̄mitteret acerrim⁹ extitit callisthenes
phus qui et adorare recusauit. Ob hoc irat⁹ alexander in
sidiaꝝ sibi p̄pataꝝ finxit euz consciuz. truncatis qꝫ cru
delr̄ oīubus membris eius abscisis narib; et naso et la
biis deforme ac misandu z spectaculuz reddidit. Insuper
in cauea cuz cane euz claudi iussit et ad ceteroꝝ metum
inferri. Quo facto lisimachus callisthenis auditor p̄cepta
uirtutis ab eo accipe solit⁹ mistus tanti uiri nō culpe sed
libertatis penas pendētis; uenenuz ei in remediuz calami
tatuz dedit. Quo audito alexander lisimachuz obici leoni
iubet. quod uidens alexander admirat⁹ est. et admira
tio in satisfactoēz cessit, carioreq; euz p̄p cōstantiaz tante uītutis

habuit. Lysimachus u͠o a͠io magno, regis uelut paretis cotu-
meliã tulit.

Anaxarchus ph͠us t͠pre alexandri claruit. hic uidens ale-
xandrum nitentem regiones orientales occupare uelle et
ad insulas oceani exploratores dirigere explorari q͠l͠r in-
sulis et ignoto mari bella agere posset, et quod interminabile
opus aggrediebatur dixit ei, frustra eum tanta assumere ad quorum
finem peruenire n͠o posse cum ex doctrina democriti preceptoris sui
mundos inn͠uabiles esse co͠staret. Cui alexander heu me mise-
rum quod nec uno quidem adhuc potitus sum. Hic anaxarchus a nicro-
ante tyrano cypriorum da͠natus est, et cum tanquam a pinsana pilo
tunderetur, aiebat ministro carnifici tunde anaxarci follem
anaxarcum e͠m n͠o tundis. Cum au͠t uice alia torqueretur ut nar-
rat valerius li. III. nec ulla ui inhiberi posset quin tyra͠nnum amaris-
simorum maledictorum uerbis ipse torqueret, amputatione lin-
gue minanti ait, Non erit effeminate adolescens hec pars
corporis mei tue dicionis, protinusque dentibus abscissam et comma-
ducatam linguam in os eius expuit.

Theophrastus ph͠us, aristotelis discipulus et successor fuit.
Cum e͠m ut ait A. gellius in li. atticarum noctium aristoteles con-
fectus senio esset a discipulis exhortatus est ut ipse eligeret
loco sui eius magisterii successorem quem sequerentur. Erant
au͠t in eius studio precipui theophrastus ex lesbo et mene-
demus ex rhodo, Aristoteles au͠t iussit sibi afferri uinum lesbiu͠
et rhodium et utru͠mque satis co͠mendauit sed lesbium magis. Vn͠
nemini dubium fuit quin lepide simul et uerecu͠de successorem
sibi illa uoce n͠o uinum delegisset sed theophrastum. Itaque ar͠le de-
functo o͠is academia ad theophrastum co͠uolauit. Huius theo-
phrasti has legimus esse s͠n͠ias. Expedit iam probatos amicos amar͠
quam amicos probare. Amicitias i͠mortales esse oportet. Qua͠ti
est sine anima corpus tanti est sine amicis ho͠. Cum amicis
o͠r͠o͠es breues amicitias longas esse oportet. Ita amicus esto

ut inimicus esse nō timeas. fortunato amico uocat⁹ infor-
tunato inuocat⁹ presto sis. Amicū blandū caue cui uer-
bū semꝑ est dulce. Bonus amic⁹ grauius irascat̃. Amicū
ledere nec ioco quidē oportet. Amico exhibere ea te decet
que tibi exhiberi uelis. Amici fides coagulū est amicitie.
pro amico occidi expedit quam cū inimico uiuere. Ex inimi-
co uindictā si te inimicū sensit amicitiā ꝑdidisti. Gra-
uius eū aduersariū securitate decipies. Nocere nescit
qui se nocere ꝑdiderit. Scripsit et theophrastus librū
de amicitia in quo amicitiā omni caritati prefert, sed raru
in rebus humanis esse cōtestat̃. Hic accusasse naturā dr̃
quod ceruis et cornicibus uitā diuturnā quorū id nihil interesset
hominibus uero quorū maxime interfuisset tā exiguā dedisset uitā.
quorū si etas posset esse longior omnibus ꝑfectis artibus eorū
uita erudiret̃. Querebat̃ ergo tunc se cū illa uidere cepisset
extingui. Scripsit et aureolū theophrast⁹ librū de diuitiis.
Item scripsit librū de nuptiis ut ait hieronim⁹ contra iouinia-
nū in quo querit an uir sapiens ducat uxorē. et cum
definisset si pulchra esset si bene morata si honestis parentibus nata
si ipse sanus ac diues. sic sapienti aliquando inire matrimonium
statim intulit, hec autem raro in nuptiis uniuersa cōcordat, nō
est ergo uxor ducenda sapienti. primo enim impediunt̃ studia
philosophie, nec potest quis liberis et uxori pariter inseruire. Multa sunt
que matronarū usibus sunt necessaria preciose ueste aut gemme sumptus
ancille supellex uaria lectice et exedra deaurata et deinde per
totas noctes garrule questiones. Illa ornatior procedit in publicū
hec honorat̃ ab omnibus ego in cōuentu feminarū misella despicior
Cur aspiciebas uicinā, quid cū ancilla loquebaris de foro ueni-
ens quid attulisti. Non amicū habere possum nō sodalē. alterius
amorē suum odium suspicat̃. Si doctissim⁹ preceptor in qualibet
urbium fert̃ nec uxorē relinquere nec cū sarcina ire possum⁹
pauperē alere difficile diuitē ferre tormentū. Adde quod nulla est

uxoris electio sed qualiscumque uenerit est habenda si iracunda si fatua
si deformis si superba si fetida, quodcumque est post nuptias discimus.
Equus asinus bos canis et uilissima probantur prius mancipia et
sic emuntur. Sola uxor non ostenditur, ne ante displiceat quam
ducatur. Si totam domum ei commiseris; seruiendum est, si aliquid
tuo arbitrio reseruaueris fidem sibi adhiberi non putabit, et
in odium subito uertitur et iurgia cogitat, et nisi cito consuleris pa
rat uenena. Aurifices et institores gemmarum sericarumque uestium
si introduxeris periculum pudicitie est, si prohibueris suspi
cionis iniuria. Verum quid prodest diligens custodia cum
uxor impudica seruari non possit, pudica non debeat.
Infida enim custos castitatis necessitas comprobatur. Illa uere
pudica dicenda est cui licuit peccare si noluit. Pul
chra facile adamatur. feda facile concupiscit. Difficile
est custodire quam plures amant. Molestum est possi
dere quod nullus habere uelit amare dignatur. Minore cum
miseria deformis habetur quam formosa seruatur. Nihil enim tu
tum est in quo totius populi uota suspirant. Quod si du
cantur propter dispensationem domus et langoris solatia et fu
gam sollicitudinis ducantur; multo melius seruus fidelis
dispensabit auctoritati domini obediens et eius dispositioni
obtemperans quam uxor que in eo se existimat dominari. Si
contra uiri faciet uoluntatem idest quod placet non quod
iubetur. Assistere ergo melius et possunt amici et uernule be
neficiis obligati quam illa que nobis imputet lacrimas suas
et hereditatis sue spe uendat, illum sollicitudine aptans
languentis animum desperatione conturbet. Quod si ipsa langueret
egrotandum est et numquam ab eius lectulo recedendum. Aut
si bona fuerit uxor et suauis que tamen rara aut nulla est
cum parturienti oportet gemere et cum periclitante torqueri.
Sapiens autem numquam solus esse potest. habet enim secum omnes
qui sunt uel quicumque fuerint boni et animum liberum quocumque uult

se transferre et quod corpore non potest cogitatione complectitur. et hominum copia defuerit cum deo loquitur. numquam minus solus quam cum solus fuerit. Porro liberorum causa uxorem ducere ut vel nomen nostrum non intereat vel habeam presidia senectutis et ne incertis utamur heredibus stolidissimum est. Quid enim ad nos recedentes e mundo pertinet si nostro nomine appellentur. Et que senectutis auxilia sunt domi nutrire illum qui aut prior te forte moriatur aut perversissimis moribus sit aut certe cum ad maturam etatem veneris tarde ei videaris mori. Heredes autem meliores et certiores sunt amici et propinqui quos iudicio eligas quam quos velis nolis habere cogaris. Licet certa hereditas sit dum advivis bene uti substantia tua quam tuo labore quesita in incertos usus relinquere. Huius est theofrasti hec sententia fuit. potius est doctum esse quam pecunie confidentem. Doctus enim solus ex omnibus neque in alienis peregrinus neque missis familiaribus et necessariis inops est amicorum, sed in omni civitate civis est. Difficilesque fortune sine timore potest despicere casus. At qui non doctrina tutum sed felicitatis presidiis putat se esse vallatum lapideis itineribus ambulans non stabili sed infirma conflictatur vita.

Diodorus dialecticus illustris et socraticus in grecia clarus hic ut scribit hieronymus li. i. contra iouinianum quinque filias dialecticas insignes, quarum una philo nomine carneadis magistri sui pulcherrimam scripsit historiam.

Palemo philosophus auditor et successor xenocratis cum esset prius illecebris deditus casu scholas xenocratis ingrediens animum habitumque mutavit audita illius doctrina mirabili. hoc seriosius habetur supra ubi de xenocrate philosopho actum est.

Antipater sidonius omni anno die quo natus fuerat febricitabat tandem ad ultimam etatem perveniens die natalis sui illa febre extinctus est.

ARcesilas p̄hus a quo cepit secta academiorum nouorum huic amicum pauperem et egrotum sed utrumque ut assolet pre uere cundia dissimulantem. quod cum arcesilas c̄pisset iudicauit sine c̄fusione secretius succurrendum et acceptum pecunie sacculum clam illius puluino subiecit, illo penitus ignorante ut ho inutilr uerecundus quod desiderabat inueniret poti q̄ accipet. Hic cum aduersus remp. lacedemoniorum ortam seditionem de nocte c̄pisset, Leges lycurgi c̄tinuo sbrogauit que de indenatis supplicium sumi uetabant Compħensis aūt et interfectis sontibus euestigio easdē restituit simul utrumque puidens ne salutaris aiaduersio ul' iniusta esset ul' iure impediretur. Hic ananie pontificis iudeorum tp̄re claruit.

HErasistratus medicus floruit tp̄re ananie pontificis iudeorum. Hic ut legitur pulsu cognouit amantem. Refert eīm ualerius. q̄ cum antiochus seleuci filius nouerce infinito amore c̄reptus esset ab herasistrato medico sanatus est. qui pulsum eius modo uegetiorem modo languidiorem sentiens s'm accessum et recessum nouerce id patri indicauit. Qui carissimam c̄iugem filio cedere nō dubitauit.

ARchimenides p̄hus syracusanus claruit tp̄re hic libellum reliq̄t de q̄dratura circuli de qua dicit aristoteles q̄ scibilis q̄dem est, sed tn̄ nō sat. Hic ꝑ nimiam studiositatem uita donatus et uita spoliatus est. Cum eīm marcellus syracusam cepisset sed ꝑ machinationem archimenidis uictoriam suam mltum ac diu inhibitam audisset, eximia tn̄ prudentia delectatus ut uite illius pceretur edixit. At p̄hus tūc in domo sua animo et oculis in terram defixis formam describens in puluere militi qui pdandi grā domum eius irrupat stricto gladio sup caput eius c̄snam esset interroganti ipe ꝑ nimiam cupiditatem inuestigādi quod reqrebat nōm suum

indicare nō potuit sꝫ ꝓstrato manibꝫ puluere noli inqt obse-
cro istuꝫ disturbare circuluꝫ ac ꝑinde q̄si negligens impij
uictoris gladio obtruncat' sanguine suo artis sue linia-
menta confudit. hec nārat valeri li. viii.
Tolemeus philadelfus egypti rex studiosus et libroꝝ cu-
pidus demetriuꝫ bibliothece sue ꝓfecit. Cumq; q̄sissꝫ ab eo
de nūo libroꝝ xx^m milia adesse r̄ndit sꝫ paulo post tp̄re
usqꝫ ad L. milia posse ꝑuenire putabat. nunciatuꝫ aūt
sibi dixit apud iudeos esse legeꝫ ore ipsius dei editam
et digito eius scriptaꝫ pro quā summope elaboranduꝫ esse
dicebat ut in grecuꝫ cōuersa eloquꝫ in arciuis regalibꝫ ha-
beret'. hec eiꝫ erat lex dei uiuētis. et ad ostendenduꝫ ei s̄citate
legis addidit q nō nisi a dei uiuētis cultoribꝫ transferri potuissꝫ
Naꝫ et theopomp' cuꝫ historiis quas scribebat, eaꝫ uoluisset
interserere uersus est in amentiaꝫ ꝑ dies XXX. Theodect'
q; ꝑ eandeꝫ cāuaꝫ factus est cecus, et penitētes sanati sunt
Et suggessit regi ut scriberet pontifici iudeoꝝ et iude-
os hebraice et grece lingue peritos ad ip̄m dirigeret
cuꝫ lege dei qui ad eaꝫ transferēdaꝫ sufficeret. Quod ut
impetraret munera cuꝫ ep̄lis mittenda censuit. Ade-
rat aūt ibi aristeus qui longo tp̄e iudeoꝝ calamitati
cōpatiens opportunitate liberandi eos inuenta ait. Quo
quod postulas obtinebis tot iudeis in regno tuo ꝯuien-
tibꝫ. Soluere itaq; eos gratius erit pontifici iudeoꝝ
Nec ob hoc quod dico me iudeoꝝ affineꝫ extimes sꝫ qa
scio tua interesse si fc̄toreꝫ om̄uꝫ deuꝫ honoraueris
Liberauit ig^r rex de iudeis centuꝫ XX milia dans
dn̄is eoꝝ ꝓ capite c.xx. dragmas argenti. Cūq;
dixissꝫ rex hoc magnuꝫ est, dixerunt, magnuꝫ est qdeꝫ
sꝫ nō regi munifico. Tūc scripsit rex eleaçaro ut seniores ad
euꝫ mitteret qui interp̄tatōeꝫ legis dei uiuentis ei doceret
Eleaçar' mittens quod postulabat, r̄ndit Ad interpretāduꝫ

legez quaz postulas misi uiros seniores de unaq̄q; tribu sex legez
ferentes. Tuę aūt pietatis ac iustitię erit ad nos caute remittere
hi sᷣt LXX. interpretes qui licet LXXII. fuerint, more sacre
scripturę LXX. dnr. que modicuz nūz si sup aliquaz sumaz excre
uerit sepe sbticet. Qui cuz uenissent ad regez benigne ab eo colle
cti sᷣt. rnderūtq; regi de his que in corde suo erant et pcipue
de cognitōe dei & de regni gubernatōe. Cumq; instruxissent
euz de regni administratōe plenius tn̄ disputauerūt de uno
deo colendo & q nulla creatura deus esset. Inde est q ubicūq;
occurrit eis de trinitate ul sb silentio transierūt ul enigmatice
transtulerūt, ne tres deos tradidisse uiderēt. Simlr et de in
carnatōe uerbi, mentōez uerbi facientes, ut in ysaia. qui cuz
dixisss puer natus est nobis et addidisss sex ei noia transtulerūt
magni consilij angelus, ne uideret tradidisse hoiez deificatuz.
Tūc ostenderūt regi rotuluz quez attulerāt nec sufficiebat admi
rari chartaꝝ tenuitatez et copaginatōez que oculis cōprehendi nō
posss. qq litterę auree in candore chartaꝝ adeo legibiles apparēnt.
Introducti aūt sᷣt in domuz regis secus mare secretaz quę ad ne
gotioꝝ deliberatōez erat. et datę sᷣt eis cellę singlę et qdqd usuz
est eis opportunuz et cōmoduz ad interptanduz. Et suantes singu
lis dieb; rituz purificatōuz et orōnuz suaꝝ sᷣz legez in dieb; LXXII.
interptatōez cōpleuerūt. Post hec cōgregauit demetrius qui sup
libros erat, omes iudeos qui erāt in alexandria et de puincia
pitiores et lecta est coraz omib; translatio eoꝝ et appbata. Ele
azaro uō et teplo dei uiuentis misit rex munera et oblatōes mensaz
s. aureaz gemis inpreciabilib; insignitaz. Hic ptolemeus canones
astroꝝ cōposuit et libros mltos scripsit. Hic fecit descriptōez
orbis terre p eratosthenez phuz qadiutus a mensorib; ptolemei
inuenit nūz stadioꝝ terre in circulo terę mira sbtilitate et inge
nio. fuit ēiz in quadriuialib; ualde doctissimus.

Menander poeta cymeus tpe ptolemei sother claruit. hui iuxta
hieronymuz est illud uerbuz quod introducit paulus aplus i epla

ad corinthios, Corrumpunt bonos mores colloquia mala. Et ut ait A. gellius iste menander a philemone nequaquam pari scriptore in carminibus comediarum sepius uincebatur. quem cum forte huiusmodi obuium queso inquit philemo cum bona uenia dic michi cum me uincis non erubescis. Mortuus est autem tempore ananie pontificis iudeorum.

Philemon poeta in carminibus comediarum sepe uictor menandri fuit quamuis esset menander potior. hic ut ait valerius sepe immoderati risus ui rapiebatur. Cum autem semel paratas ficus in conspectu positas asello consumante puerum ut illum abigeret inclamauit. Qui cum iam comestis omnibus superuenisset, quoniam inquit tam tardius aduenisti da nunc merum asello ac protinus urbanitate dicti crebro anhelitu cachinnorum prosecutus senile guttur salebris spiritus angustia pregrauauit. Claruit autem tempore ananie pontificis iudeorum.

Zenon stoicus philosophus floruit tempore ptolemei. Huius est illa sententia sapientis est non posse turbari. Sed ut ratio eius prauis cedat affectibus. Hac etiam ratione usus est ut ait seneca. Nullum malum gloriosum est. Mors autem gloriosa est. Mors ergo malum non est. Unde et ipse zenon manus sibi intulit ut post mortem felicius uiueret.

Fuit similiter alius philosophus zenon nomine de quo scribit valerius quod cum a tyranno de cuius nece tractauerat torqueretur dixit illi se socios indicare uelle sed expedit ut eum secreto audiret. Laxatoque eculeo aurem tyranni morsu corripuit, nec ante dimisit quam et ipse uita et ille parte corporis priuaretur.

Egesias philosophus egyptius qui claruit tempore ptolemei ut ait valerius sic lucide et pulchre mala uite huius representabat ut eorum infanda imagine audientium pectoribus insita multis uoluntarie mortis appetende cupiditatem ingeneraret. Ideoque a rege ptolemeo ulterius de hac re disserere prohibitus est.

Ennius quintus poeta tarenti claruit. Qui a catone questore romam translatus est et habitauit in monte auentino, parco admodum sumptu contentus et unius ancille ministerio. Claruit autem temporibus machabeorum.

Aristarchus grammaticus claruit temporibus machabeorum.

Pacuuius brundusinus tragediarum scriptor, nepos ennii poete ex filia claruit primo rome deinde tarentum regressus est, et nonagenarius obiit.

Statius poeta cecilius socius et contemporaneus ennii natione gallus mediolani obiit. Huius est hec sententia ut ait A. gellius. Inimicum pessimum esse fronte hilari corde tristi. Hic duos libros habuit poetas metricos. s. achilleidem et thebaidem. Claruit autem rome.

Valerius catullus poeta veronensis claruit machabeorum temporibus et rome obiit hominis tricesimum etatis sue annum.

Plotius gallus qui claruit machabeorum temporibus primus rome latinam rhetoricam docuit.

Lauerius philosophus claruit rome temporibus scipionis cuius et preceptor fuit. Huius hec est sententia. vitam hominum qui etiam in medio rerum agunt ac sibi suisque usibus uolunt ad cauenda pericula ex improuiso assidua et prope cotidiana. oportet esse animo prompto semper et intento ut athletarum qui pancratii uocantur. Nam sicut illi ad uitandos ictus cauti et faciendos sunt parati ita animus et mens uiri prudentis aduersus uim et petulantiam iniuriarum omni in loco atque tempore perspiciens debet esse erecta et ardua septa numquam conniuens nusquam aciem flectens. consilia cogitationesque contra fortune uerbera atque insidias inimicorum quasi brachia et manus protendens ne qua in re aduersa et repentina incursio impatis et improtectisque nobis oriatur.

Titus liuius historiographus et tragediarum scriptor illustris rome claruit tempore annibalis carthaginiensis ante iulium cesarem VIIII annis. Fuit autem pataiunus i. paduanus ubi

mortuus est año iiii. imp̄ij tiberij cesaris. vixit aūt añis
circiter LXXX. sicut habet᷑ in cronicis hieronymi et eu-
sebij cesariensis. Scripsit egregie de prelijs romanoꝝ
cuꝫ anibale in libris.

ossidonius stoicus discipulus panetij claruit tp̄re sci-
pionis. fuitq; astrologus magnus ut ait Augustinus
v. de ciuitate dei.

Aton phus stoicus natōe egyptius panetij discipulus
fuit. Huius hnt᷑ multa egregie dicta de qbus hec
pauca st̄ excerpta. Desines timere si sperare desieris.
Queris qd p̄fecerim rn̄do amicus mihi esse cepi. Si uis
amari ama. Quesitum fuit a catone an bn̄ficium dare suū
dn̄o possit, rn̄dit, quedaꝫ st̄ bn̄ficia quedaꝫ st̄ officia et
quedaꝫ ministeria. Bn̄ficiuꝫ est quod alienus dat.
Alienus aūt est qui potuit sine rep̄hensione cessare. offi-
ciuꝫ est filij uxoris et ceteraꝝ p̄sonaꝝ quas necessitudo
suscitat et opeꝫ ferre iubet. Ministeriuꝫ est sui queꝫ cō-
dicio sua eo loco posuit ut nihil eoꝝ que prestat impu-
tet superiori.

Arcus callidius orator claruit tp̄e pompeij

Idonius siculus grece historie scriptor clarus hēt᷑ tp̄e
pompeij.

urio cōsularis orator claruit rome tp̄re pompeij. hic
in africa p̄re amissi exercit᷒ pudore mori maluit q̄ euadē.

cipio romanoꝝ consul ab euentu uictorie africane dict᷒
est africanus qa africaꝫ sua p̄bitate deuicit. Multo tp̄re
panetij phi auditor fuit. de quo uictoriaꝝ magnaꝝ miri
et laudabiles actus legunt᷑ in historijs romanoꝝ. Sed qa
phus et phi auditor fuit qdaꝫ prudentissima eius dicta
et acta cōmendabilia hic inferenda st̄. hic optimus mo-
ribus adeo ornat᷒ extitit ut pius in matreꝫ liberalis in
sorores, bonus in suos et iustus in omēs fuisse legatur

Narrat eciam de eo valeri⁹ maxim⁹ q̄ post uictoriam in hispania
habitam ubi a romanis proconsul extitit dum esset annorum xxvii.
princeps romani exercitus in africa fuit. Ubi carthagine capta
& uictoria maxima de africanis obtenta inter ceteros
captiuos in sua potestate redactos quos in carthagine habebat
clausos puellam nobilem et decoram uidit nobili cuidam ciuitatis
illius iuueni disponsatam. Qui accersitis parentibus eius et
sponso inuiolatam tradidit. aurum quoque quod pro redemptione puelle
allatum erat; summe dotis adiecit. Qua continentia et magnificentia
uniuersa gens uicta que forte alias cessura non fuerat; romani imperii populo accessit. Narrat etiam idem valeri⁹ li.
iii. q̄ cum scipio accusaretur apud senatum de pecunia; respondit
cum totam africam potestati uestre subiecerim nihil ex ea quod meum diceretur preter cognomen retuli. fuit enim dictus scipio africanus
qui africam deuicit. Itaque non me africanus nec fratrem meum asiaticum
auaros reddiderunt. Nam uterque nostrum magis inuidia
quam pecunia locuplex est. Dum semel rome apud senatum ut
narrat valeri⁹ li. vi. duo contenderent ut aduersus variacium in
hispaniam mitterentur quorum uterque mitti parabat, omnium
consulum sententia fuit ut is mitteretur in quem scipionis sententia
inclinaret. Qui aut neutrum michi ex his mitti placet quia
alter nihil habet, alterius uero nihil est satis. Eque enim malam
licentis imperii magistram iudicauit inopiam et auariciam, sicque
neuter missus est. Dicebat scipio nihil esse difficilius quam
amiciciam usque in extremum uite diem permanere. Interdum
enim dimittitur contentione luxurie uel alterius comodi quod idem
adipisci uterque non potest. pestem quoque nullam esse maiorem in
plerisque amiciciis quam glorie cupiditatem ex qua ob certamen
honoris et glorie inimicitias maximas sepe inter
amicissimos extitisse uidemus. Idem etiam de se dicere solitus erat
numquam se minus solum quam cum solus esset. Dicebat etiam q̄ ut milites
equos propter crebras contentiones preliorum ferocitate exultantes

videat fenerator ubi me appellet   peregre morieris
nulla est aliena patria mortuo   peregre morieris
Non est grauior foris quam domi sonus   peregre morieris.
hoc est in patriam sine uiatico peruenire.   De morte in iuuentute
Sed iuuenis morieris   Optimum est mori an quam optes
Sed iuuenis morieris.   hoc unum est quod eque tam ad
iuuenem quam ad senem ptinet. Non citam ex censu, nec
exigitur numerus annorum. Et adolescentes et impubes
eadem fati necessitas ducit. Optimum etiam est mori cum iuuat
uiuere   Iuuenis morieris   Quicumque ad extremum fati sui
uenerit, senex moritur. non enim refert que sit hominis etas sed que
meta   Iuuenis morieris   fortasse alicui malo me subducit
fortuna, et si non alii certe saltem senectuti   Iuuenis morieris
non refert quot annos habeam sed quot accepim. Si plus uiuere non
possum hec senectus mea.   De morte sine sepultura
Insepultus iacebis   Quid aliud huic respondeam quam uirgili-
anum illud, facilis iactura sepulchri. Si nihil sentio non ptinet
ad me iactura corporis insepulti. Si autem sentio omnis sepul-
tura tormentum est   Insepultus iacebis   Quid interest an
ignis me an fera consumat, an tempus omnium ultimum sepultura
istud non sentienti superuacuum est, sentienti onus   Insepultus
iacebis   At tu obrutus at tu combustus, at tu conclusus, at tu
putridus at tu inuiscerat et constrictus et traditus lapidi qui
te paulatim edat et exiccet. nulla sepultura est, non sepelimur
sed proicimur   Non sepelieris   Quid in retutissima trepidas.
penarum omnium iste locus terminus est, ut uite. S. multa debeam
morti nihil. Non defunctorum causa sed uiuorum inuenta est sepul-
tura ut corpora uisu feda et odore amouerentur. Alios terra ob-
ruit, alios flamma consumpsit, et alios lapis ad ossa reductum in-
clusit, sicque oculis nostris premimus.   De egrotatione
Egroto. venit tempus ut experimentum mei capem. Non in mari
tantum aut in prelio uir fortis apparet. Exhibetur et in lectulo

uirtus Egroto nõ pot istud toto seculo fieri. aut ego febrez relinquaz aut ipa me. Semp una esse nõ possuz Egroto Cuz morbo mihi res est aut uincetur aut uincet.

De maliloquio

Male de te opinantur hoies Si mali, mouerer. Si aliter mouerer. Si de me marius, si cato si lellius sapiens, si alter cato, si duo scipiones ista loqrentur. nuc aut malis displice laudari est. Non pot ullaz auctoritatez hre sntia nisi qui dãnandus est male de me loquatur. Male de te loquuntur hoies Mouerer si hoc iudicio facerent, nuc uo morbo faciunt, ne de me loquuntur s; de se Male de te loquuntur hoies Bn eiz nesciunt loqui. faciunt quod nõ mereor s; quod solent. Quibusdaz eiz canibus sic inatuz est ut nõ pro ueritate s; pro consuetudine latrent

De exilio

Exulabis Erras. cuz oia feceris patriaz meaz transire nõ possuz. Mundus patria oĩuz una est. extra hãc nemo pici pot Exulabis Non patria mihi interdr sed locus. In quacunq; patriaz uenero, in meaz ueniaz. nulla tera exiluz est, s; altera patria est Non eris in patria patria est ubicuq; bn est. Illud aut p quod bn est in hoie nõ in loco est, in ipius inq potestate est. Quid sit illa fortuna. Si eiz sapiens est pegrinatur. Si stultus exulat Exulabis hoc dicis alteri loci ciuitate donaberis.

De dolore

Dolor imminet Si exiguus est, feramus leuis est patientia. Si grauis est feramus nõ leuis est gloria. Clamor dolorez exprimit. Non pot homo par esse dolori et nec rationi dolor Dura res est dolor. Imo tu mollis pauci dolorez ferre potuerunt Simus ex paucis Imbeciles nã sumus naturaz infamare nolite. Illa nos fortes genuit. fugiamus dolorez. Qd est quia ille insequitur fugientez.

De paupertate

pauptas mihi grauis est   Imo tu pauptati. nõ in paupta te
uitiũ est, sȝ in paupe. Illa expedita est hilaris et tuta ·
pauper suȝ   Nescis te opinione nõ relaborare   paup
es   Quia uideris   pauper suȝ   Nihil deest aui
bus. pecora in dieȝ uiuunt. feris in alimentũȝ solitu
do sua sufficit   Accepit ille grandeȝ pecuniaȝ
Ergo et superbiaȝ   De impotentia
Non suȝ potens.   Gaude. impotens nõ eris   Iniu
riaȝ accipere potero. Gaude. facere nõ poteris   Ille ma
gnaȝ pecuniaȝ ħt.   Illuȝ hoĩeȝ iudicas, arca est. Quis
erario. qs plenis inuidet loculis. Iste queȝ dñȝ extimas
Loculus pecunie est   Multuȝ habet   Aut auarus
aut pdigus est. Si prodigus nõ hebit. Si aũt auarus
nõ habet. Iste queȝ tu feliceȝ admirantib; credis sepe do
let sepe suspirat.   Multi illuȝ comitant̃   Mel
musce sequũt̃. cadauera lupi. frumẽta formice pre
daȝ sequtur turba ista nõ hoĩeȝ   De amissione pecunie
pecuniaȝ perdidi   fortasse te illa perdidissȝ   pecu
niaȝ perdidi   Sed habuisti   pecuniaȝ perdidi
O te feliceȝ si cũȝ illa auaritiaȝ pdidisti. Si nõ manet
illa apud te es tñ utcuq; felicior q tanto malo mate
ria subducta est   pecuniaȝ pdidi   Et illa q̃ mul
tos. Eris nũc in uia expeditior. domi tutior. Non ha
bebis sȝ nõ timebis heredeȝ. Exonerauit te fortuna si
intelligis et tutiore posuit loco. dãnuȝ putas. reme
diũȝ est defles gemis miseȝ te clamitas q opibus
excussus es. Tuo uitio ista tibi iactura taȝ grauis est
Non taȝ moleste feres si tanq̃ pditurus habuisses
pecuniaȝ perdidi   Nempe ut tu haberes, alius ante
te perdidit.   De amissione oculoꝝ
Oculos perdidi   habet et nox suas cõcupiscẽtias uł
uoluptates   Oculos perdidi   Q̃ multis cupiditatib;

uia incisa est. Quod multis hominibus careo quos necvidere uel-
lem eruendi erant. Non intelligis partem esse innocentie
cecitatem. Huic oculi adulterium monstrant, huic
incestum. huic domum quam concupiscat. huic urbem
Oculi irritamenta uitiorum. duces scelerum. De amissione liberorum

Amisi liberos   Stultus es qui fles casus mortalium
Quid istic nouum aut mirum. quod rara est sine isto casu
domus. Quid si felicem uoces arborem que stante ipsa cadunt
poma. et hoc tuus fructus est. Nemo extra ictum uul-
neris positus est. Ducuntur ex plebeia domo immatura
funera. ducuntur ex regia. Non est idem ordo fati qui
etatis. Non quomodo quisque uenit, emittitur. Quid hic tamen est
ut indigneris. Quid contra expectationem tuam euenit.
periere perituri.   Sed ego illos superstites optaueram
Sed hoc tibi nemo promisit   Perierunt liberi mei.
habebant illi cuius magis essent quam tui. apud te precario
morabantur. Educandos tibi illos fortuna mandauerat
Recepit illos non abstulit.   De naufragio

Naufragium feci.   Cogita non quod perdideris sed quod euaseris.
Nudus exii   Sed existi   Omnia perdidi   Sed
cum omnibus perire potuisti   De rapina

In latrones incidi   Alius in accusatores. alius in
fraudatores. alius in fures. plena insidiis uia est
Noli queri quod incideris; sed gaude quod euaseris. De inimicis

Inimicos graues habeo.   Quomodo aduersus feras muni-
menta congereres, sic aduersus inimicos auxilia circum-
spice, quibus illos aut arceas aut compescas aut quod
est placeas.   Inimicos habeo.   Illud peius est
quod amicos non habes   De amissione amicorum

Amicum perdidi   Iam ante te habuisse certum est   Ami-
cum perdidi   Alium quere et ibi eum queras ubi
inuenias. Quere inter liberales artes, inter honesta et

recta officia. quere in laboribus. Ad mensaȝ res ista
nō queritˀ. Quere aliqueȝ frugi Amicuȝ perdidi
forteȝ aīuȝ habe. Si uniuȝ. erubesce, si unicuȝ. Q'd in
tacita tempestate ad unaȝ anchoraȝ stabas De amissione uxoris
Vxoreȝ bonaȝ amisi Vtruȝ inueneris bonaȝ an
feceris. Si inueneras hr̄e adhuc posse adhuc intelligas
licere quod habuisti. Si feceras, bn̄ spera. Res perijt, saluu'
est artifex. Amisi uxoreȝ bonaȝ. Quid in illa ꝓbabas
pudicitiaȝ. Q̄ multe diu custodite ꝑdiderūt decus. Q̄ mlte
inter ꝓbas matronalis ordinis esse ceperint, inter exᵃ noīataȝ.
Delectat me fides eius. Q̄ multas ex optimis coniugibꝰ
pessimas uidimus. ex diligentissimis solutissimas ex
liberalissimis rapacissimas. Omniuȝ qdeȝ impitoꝝ aīus maxᵉ
in lubrico muliebri est. Etiaȝ si bonaȝ uxoreȝ habuisti nō
potes affirmare in illo eaȝ ꝑmansuraȝ ꝓposito. Nihil taȝ mo-
bile q̄ feminaꝝ uoluntas, nihil taȝ uaguȝ Veteꝝ matri-
monioꝝ et coniuguȝ repudia cognouimꝰ et fediores diuor-
tio male coherentiuȝ rixas. Q̄ multe quas in adolescētia
amauerīt in senectute utiq; reliquerūt. Quotiens arule di-
uortiuȝ risimus. Q̄ multaꝝ notus amor odio notiore muta-
tus est Sed hec fuissȝ bona si uixissȝ et semꝑ fuit
Mors efficit ut hoc affirmare sine ꝑiculo nō possis Bo-
naȝ uxoreȝ amisi Inuenies si nihil queris nisi uxoreȝ
bonaȝ. Tu mō ne imagines pauosq; respexeris, ne patri-
moniuȝ cui nobilitas ꝑmo loco cessit. Ista duo cuȝ forma nō
repugnabūt. Facilius reges aīuȝ nulla reꝝ uanitate tume-
teȝ. Non abest a contēptu uiri que se nimis suspicit. Duc
bn̄ institutaȝ, nec maternis inquinataȝ uitijs. Non cuius auri-
culis utriusq; bona matrimonijs dependent, non quaȝ mar-
garite suffocent. non cuius manus sit in dote aut in
ueste. nō quaȝ patente sella circumlata ꝑ urbeȝ nō quaȝ
ꝓplus ab omni ꝑte raro maritus inspexeris, cuius sarcinus

domus nō sit angusta. hanc facile ad mores tuos diriges uł
rediges, quā nō corruperūt publici corruptores. Vxorem
bonā amisi. Non erubescis flere et intolerabilē uocare
iacturā. hoc unū deest ut illā lugeas, cū maritū te
cogitaueris. cogita et uirū. Amisi uxorē bonā. Soror
bona nō pōt reparari nec mater. Vxor aduentitiū bonū
est. Non est inter illa que semel unicuiq; contingūt. Mul
tos tibi nūare possū qbus bonā uxorē lugentib; contigit
melior. Mors exiliū luctus dolor nō sunt supplicia s;
tributa uiuendi. Neminē illesū fata transmiserunt.
felix est nō qui aliis uidetur. s; qui sibi. Videas aūt
q̄ rara in aliqua domo ista felicitas.

Quintilianus poeta qui tpe galbe impatoris claruit, ab
hispania romā uenit, et publicā ibi scholā tenuit.
Hic scripsit libros de oratoria institutiōe viii. Itē librū
causaꝝ. De quibus libris pauca excerpta hic posita sł. De ora
toria institutiōe li. p. Vtinā liberoꝝ nr̄oꝝ mores nō ipi pde
remus. Infantiā statī deliciis soluimus. Mollis ēī educa
tio quā diligentiā uocam9 neruos omēs mentis et corpīs
frangit. Consuetudo est certissima loqndi magra. Vten
dumq; plane smone est cui publica fama est. Visitatis
ēī tutius utimur. Idē de ii. li. Non est extimandū cui9
quisq; etatis sit, s; q̄tū in studiis iā effecerit. Carendū
est nō solū crimine turpitudinis uerū et suspitiōe. Inge
nia pueroꝝ nimia emendatōis seueritate deficiunt.
Nā exasperant et dolent et nouissime oderunt. et qd
maxime nocet dū oīa timent, nihil conantr. Aliena
uitia quisq; rephendi mauult q̄ sua. Ne temptes quod
effici nō potest. Idē in li. v. Princeps qui uult oīa scire
necesse ħt multa ignoscere uł ignorare. Idē in viii. lib.
Tā deest auaro quod ħt q̄ quod nō ħt. Vitiosa res ē
iactatio. fert audientib; nō modo fastidiū s; et plerūq;

aduiz. Afflante fortuna pene oia decent. pulcherrimi opis studio uacare mens no nisi omib; uitiis libera pot. Melius certe persuadebit aliis qui prius suaserit sibi ipi. prodit se qlibet custodita simulatio. nec unq tanta est loqndi facultas que no titubet & hereat quotiens ab aio uerba dissentiunt; Idez in libro cauaz. Totius hois libertas est oculos pdidisse. Oculi sunt p quos paupertates ferre no possumus. Oculi tota nra luxuria sunt. hi nos in oia quotidie uitia precipitant. mirant adamant et concupiscunt. Omis temeritas animi calamitate corporuz frangit. et frigescunt impetus mentiuz quos no explicant ministeria membroz. Non ht causaz loqndi cui credi no pot. Ablata est ab eo oiuz uerboz fides oisq; smonis auctoritas.

Plutarchus phus institutor Traiani impatoris ut dr in policreto li. v. fidelis in snis in uerbis luculentus et in sacrario moruz tantus arbiter fuit ut facile pceptor traiani impatoris possit agnosci. Hic libelluz pulcherrimuz scripsit de constitutoe politica. cuius titulus est traiani institutio, in quo qualis debeat esse pnceps eleganter describit. Scripsit et libruz de magratuuz moderatoe qui intitulat archigramaton. Scripsit et pulcherrimu libruz de patientia. Traiano aut auditori suo ad imperiuz sblimato scripsit in hec uerba. Plutarchus traiano salutez dicit. Modestiaz tuaz noueraz no appetere pncipatuz quez tn semp moz elegantia mereri studuisti. Quo qdez tanto dignior iudicaris qto a crimine ambitois uideris esse remotior. Tue itaq; uirtuti cogratulor et fortune mee si tn recte gesseris que probe meruisti. Alioqn te periculis & me detrahentiuz linguis sbiectuz iri non dubito cuz et ignauiaz impatoz roma no ferat et smo publicus delicta

discipuloꝝ diffundere soleat in preceptores. Sic seneca
neronis sui merito detrahentiū carpitur linguis. Adole-
scentiū suoꝝ temeritas in quintilianū refunditur. et
Socrates in pupillū suū fuisse clementior criminatur.
Tu u͛o q̄d uis rectissime geres si n̄o recesseris a te ip̄o. si
primū te cōposueris. si tua oīa disposueris ad uirtu-
tes, recte tibi p̄cedent uniuersa. politice constitutionis ma-
ioruꝫ uires tibi exculpsi. Cui si obtemperas; plutarchū
uiuendi h̄ebis auctorem. Aliqui p̄ntem ep̄laꝫ testem inuoco
quia in p̄niciem impii n̄o pergis auctore plutarcho. Et
hic plutarchus p̄ncipibus iiii͛or conatur s. reuerētiaꝫ dei
cultū sui. disciplinaꝫ officialiū et p̄tatū affectōeꝫ et
protectōeꝫ s̄bditoꝝ. Idem plutarchus ut d͛r in libro de
nugis phoꝝ s̄uū habebat hōieꝫ neq̄, et contumaceꝫ s;
liberalib; disciplinis eruditissimū. Contigit aūt ut
ei quaꝫ ob cāuaꝫ tunicaꝫ detrahi cedi q; iuberet loro. Ce-
perat uerberari duriuscule cū t̄n inficiaretur culpa. d͛.
se nihil deliqisse. postremo cū nihil p̄ficeret rogando
ueniaꝫ; uociferari cepit. et inter uerba seria et obiur-
gatoria loqui dicens, non ita se h̄re plutarchū ut
ph̄ū deceret irasci turpe esse ei prestitū qui de malo
ire sepius disputauerat. Librumq; pulcherrimū de pa-
tientia scripserat, adiciebatq; esse probrosū q̄ doctri-
na moribus impugnabat. Qui mentis ab integritate
p̄lapsus effusus et p̄uolutus in iraꝫ plurimus plagis
multaret īnoxiū. Ad hec plutarchus. Lente et leniter
& sūma cū grauitate aīt. nunquid q̄ uapulas tibi irasci
uideor. Est ne ira mea si a me debitū recipis. Ex uultu
ue meo an ex uoce aut ex colore an saltem ex uerbis
ira me cōruptū intelligis. Mihi quidem neq; oculi ut
opinor truces sūt, neq; os turbidū, neq; īmaniter
clamo, neq; in spumaꝫ ruboremq; feruesco neq; pu-

denda dico, aut penitenda, neq; oio trepido ira aut gestu
hec oia nescis irarum signa esse solere. Et simul ad eum
qui cedebat conuersus interim inqt dum ego et hic
disputamus tu hec age et sine iracundia mea retunde
fuilem contumaciam et iniquum penitere doceas quem
penitere non pudet.
Plinius secundus ueronensis orator & historiographus
insignis claruit tpre Traiani impatoris. Huius plu
rima extant opa multi ingenii. Liberalibus etiam studiis
maximam opam dedit. Scripsit etiam bella oia que unq
cum romanis gesta sunt. que in XXXVIII. uolumini
bus coprehendit. Itemq; scripsit naturalis historie libros
XXXVII. quos impatori vespasiano direxit. Scripsit
et ad diuersos eplas circiter centum. Fuit aut in
equestri militia industris ualde et pcuratoes maximas
et continuas integre adminastrauit. Ad hec ab im
peratoribus constitutus. Videns aut p traiani impe
toris pcepta multitudinem xpianorum occidi copassione
pmotus ad impatorem retulit quod innumera hoium
milia quotidie obtruncabantur in qbus nihil oio sce
leris dephendebatur admissum nec aliqd contrarium
romanis legibus gestum nisi quod antelucanos annos xpo
quidam canebant. deum timebant. adulteria et cetera
huiusmoi crimina apud eos illicita haberi & penitus
arceri iuuebantur cetera uero scdm leges agebant coes
Tunc traianus decreuit ut qdem requirerentur sed siqui in
ciderent, puniretur. Ex dictis plinii in epla ad Karo
lum. Animi magnitudo nihil ad ostentatonem oia aut
ad consciam referre recteq; facti mercedem non ex ppli
smone sed ex facto petit. Idem in epla ad vniconium. Librum
quem tibi misi annota que putaueris corrigenda sic eim
credam cetera tibi placere si qdam cognouero displicuisse

Idem in epl'a ad nanum maximum. Cum uita suppetit e-
uitamur ut mors q' paucissima que abolere possit
inueniat.

Ptolemeus phus pheludensis tpre adriani impatoris
in geometria & astrologia pclarissim' fuit. Ipe eni plu'
addidit in astronomia q' esset totum quod ante se scri-
ptum inuenit. fuit eni educatus alexandrie et cum
istrumentis astronomicis obseruauit astra. habita-
uit aut in alexandria & in rhodo. hic coposuit li-
bros multos s. librum qui dr almagesti de scia stel-
larum et motuum celestium corporum. Item librum de iudi-
ciis quadripartitum qui dr centilogium. Hic no fuit
unus de regibus egypti qui ptolemei uocati sunt
sed ptolemeus fuit nom eius regali titulo carens. V-
xit aut anis lxxxviii. De pueribis eius moralibus
hec notabilia hic inserta st. Insipiens est qui sui ipius
qtitatem ignorat. Cum aliquis sibi placet ad hoc deduct
est ut ira dei sup eum sit. In bonis que nobis a deo co-
feruntr bonitatem largientis considera. In malis aut
purgatoris aut remuneratoris bonitatem attende. Quanto
magis fini ppinquaueris bonum cum augumeto opare
Pauper no est qui suo intellectui dnatur. Qui inter sapi-
entes humilior est, sapientior existit sicut locus pfundior
ceteris lacunis; aqua copiosior est. Non disseras cum
eo qui ueritatem concedit. Nec respondeas nisi a te qre-
ti consilium et cupide recipienti. Tuum consilium no comit-
tas ei qui secretum pprium no celauit. Qui in mundo p-
manere uult; cor patiens aduersitatibus preparet. Qui
p alios no corrigitr; p ipm alii corrigentr. Inter hoies al-
tior est qui non curat in cuius manu sit mundus. +
Cecitati hois mundi uidetr q' alterius boni ablatio
sibi sit bonum. Qui in dignitate sua no extollitr; parum

in eius amissione turbatur. Qui in mendacio confidit, cito deficiet.

Secundus phus atheniis claruit tpre adriani impatoris qui phatus est. omi tpe silentiuz seruans et pythagorica uitaz ducens. Causa aut taciturnitatis eius hec fuit, cuz adhuc paruulus essz; missus est a pgenitorib ad discendu et cuz in scholis esset, mortuus est pater eius. Audiuit aut in scholis aliqn uerbuz hoc q omis mulier fornicatrix esset et impudica. Tandez post mltos anos in phia pfectus remeauit in patriaz suaz comunez gerens pegrinandi consuetudinez baculuz et peraz circunferens coma capitis et barba prolixa. hospitatus est aut in domo ppria nemine domesticoz ipm agnoscente neq; et ppria mater. Volens igr probare de mulierib si forte ueruz essz quod audiuerat uocauit unaz de ancillis pmittens ei decez aureos si psuaderet matri. At illa consentiens ancille uespere fecit euz ad se introduci. Cumq; illa existimaret se cuz illo debere carnalr comisceri, ille uelut ppriaz matrez amplectens inter uerba illius dormiuit usq; mane. Mane aut cuz uellet egredi et discedere illa apprehendens illuz ait ut me teptares hoc fecisti. Qui dixit, neqq dna mater neq; etz dignuz est illud uas maculare unde exiui. Illa sciscitante qs essz; rndit, Ego suz scdus filius tuus. Et illa recogitans in se ipa et no ferens confusionez exanimata e. Scs uo sciens q p loquelaz suaz mori matri cotigissz, hanc a se in posteruz exegit penaz uedelz ne ampli loqretur et sic usq; ad mortez taciturnitatez suauit. Circa uo idez tpus adrianus impator ueniens athenas audiuit de illo eumqz ad se uenire faciens prius euz salutauit. Ille aut tacuit. Tuc adrianus ait Loquere phe ut a te aliqd discamus. Illo aut in pposito silentij pseuerante dixit adrianus triphoti fac ut phus iste unuz uerbuz nobis loqtur

Triphon autem uocans spiculatorem ait huc philosophum nolentem uiuere
imperatori; uiuere nolumus. adduc eum torque. Adrianus
denique aduocans spiculatorem latenter ait persuade ei in uia
ut loquatur; si persuasus responderit decollabis eum. si uero non
responderit reduc eum ad me. Ducebatur autem secundus philosophus ad locum
tormentorum cui spiculator dixit. O secunde quare tacens mo-
rieris loquere et uiue. Secundus uero uitam paruipendens mortem
tacitus expectabat. Spiculator uero ducens eum ad locum
destinatum ait illi. Extende ceruicem et suscipe gladium
Ille extendens ceruicem silentio uitam postposuit. Apprehen-
dens igitur eum duxit ad adrianum dicens usque ad mortem
secundum philosophum tacuisse. Tunc adrianus admiratus philosophi constan-
tiam dixit ei, quia lex ista quam tibi ipsi silentii imposuisti
nullo modo solui potest; sumes tabulam istam scribes et saltem
manu tua loquere. Qui scripsit in hunc modum. Ego quidem
adriane non te timeo, sed quia princeps huius temporis uideris
existere, me quidem occidere potes sed uocis mee proferende
nulla tibi potestas est. Adrianus autem legens ait bene ex-
cusatus es sed adhuc tibi quedam problemata propono ut ad
ea mihi respondeas quorum primum est. Quid est mundus. Ille
rescripsit mundus est incessabilis circuitus spectabilis
supellex. corona multiformis. eternus tenor, circuitus
sine errore. Quid est oceanus. Mundi amplexus, termi-
nus coronatus, uinculum uniuerse terre. circuicursus orbis
sustentaculum et audacia uite, limes terre. fons imbrium
refugium in periculis. gratia in uoluptatibus. Quid est deus
Immortalis mens. incontemplabilis celsitudo. forma multifor-
mis multiplex spiritus. incogitabilis inquisitio, insopitus oculus
omnia continens lux et bonum. Quid est celum. Spera uolu-
bilis, tectum immensum. Quid est sol. Oculus diei. noctis
concreatio. celi et terre pulchritudo. caloris circuitus. splen-
dor sine occasu. indesinens flamma. celestis uiator. ornatus

diei. celi pulchritudo. nature gratia. horarum distributor. Quid est luna. Celi purpura. Solis emula. malefactorum inimica. Solamen itinerantium. directio nauigantium. Signum sollempnitatum. Recirculatio mensium. Oculus noctis. Largia roris. presagium tempestatum. Quid est homo. Mens incarnata. Laboriosa anima. parui temporis habitaculum. Spiritus receptaculum. fantasma temporis. Speculator uite. Lucis deceptor. vite consumptio. Eternus motus. Transiens uiator. Loci hospes. Mancipium mortis. Quid est terra. Basis celi. Meditullium mundi. Gymnasium uite. fructuum custos. Operculum inferni. mater nascentium. viuentium nutrix. Deuoratrix omnium. Cellarium uite. Quid est dies. Stadium laboris. Duodecim signorum recursus. principium quotidianum. Eterna computatio. Quid est aer. Custodia uite. Quid est lux. facies omnium rerum. Quid sunt stelle. pictura culminis. nautarum gubernatio. Noctis decor. Quid est pluuia. Conceptio terre. frugum genitrix. Quid est nebula. Nox in die. et labor oculorum. Quid est uentus. Aeris perturbatio. mobilitas aquarum. Siccitas terre. Quid est aqua. Subsidium uite. Ablutio sordium. Quid sunt flumina. Cursus indeficiens. Refectio solis. Irrigatio terre. Quid est gelu. Siccator herbarum. vinculum terre. pons aquarum. Quid est nix. Aqua sicca. Quid est hiems. Estatis exul. Quid est uer. parturitio terre. Quid est mulier. hominis confusio. Insaturabilis bestia. Continua sollicitudo. Indesinens pugna. Cotidianum dampnum. domus hominis. Solitudinis impedimentum. viri continentis naufragium. adulterii uas. perniciosum prelium. Animal pessimum. pondus grauissimum. Aspis insanabilis. humanum mancipium. Quid est pulchritudo. Naturalis captio. parui temporis fortuna. flos marcidus. Carnalis felicitas. Incompositu

negocium. humana concupiscentia. Quid est species. Ima
go animi. Quid est amicitia. Equalitas animorum. Quid
est amicus. Desyderabile nomen. homo uix apparens. In
felicitatis refugium, non inuenienda possessio. miserie
reptor. indeficiens quies. Amanda felicitas. Quid
est fides. Incognite rei miranda certitudo. Quid est
uita. Beatorum letitia. miserorum mestitia. expectatio
mortis. Quid est mors. Somnus eternus. dissolutio
corporum. Diuitum pauor. pauperum desiderium. Ine
uitabilis euentus. Incerta peregrinatio. Latro hominis.
Somni pater. fuga uite. uiuorum discessio. resolutio
omnium. Quid est spes. Refrigerium laboris. dubius
euentus. Quid est senectus. Optatum malum. mors ui
uentium. ueneris expers. spreta mors. mortis meta
communis. expectata mors. Incolumnis langor. Spirans
mors. Quid est somnus. mortis imago. laborum quies
infirmantium uotum. miserorum desyderium. medicorum ex
perimentum. sapientia uigilantium. solatium uictorum. uitiorum
solutio. uniuersi spiritus requies. Quid est agricola.
laborum minister. heremi coequator. operator esce. terre
medicus. arborum plantator. montium coequator. Quid
est nauis. marina operatio. domus absque fundamento
auis lignea. salus incerta. Quid est natura. fluctu
um uiator. equitator marinus. hospes orbis. terre des
tor. tempestatum temptator. Quid est littera. custos hi
storie seruator memorie. Quid est diuitie. auri pon
dus. curarum minister. delectatio uerenda. insana
bilis inuidia. desyderium expectabile. res desydera
ta. os excelsum. inuisa concupiscentia. Quid est paupertas
Odibile bonum. sanitatis mater. curarum remotio. se
mita sine sollicitudine. sapientie repertrix. negocium
sine damno. possessio absque calumnia. indetractabilis substantia

Incerta fortuna. felicitas sine sollicitudine. Quid est uerbuz. proditor animi. Quid est quod gnat uerba. Lingua. Quid est libertas. hominis inocentia. Quid e uigilantis sonus. domiciliuz aię. Quid est caput. culme corporis. Quid est cerebruz. custos memorię. Quid est coma. uestis capitis. Quid est barba. sexus discretio. Quid est frons. imago animi. Quid st oculi. duces corporis. uasa luminis. indices animi. Quid st nares. adeptio odoruz. Quid est auris. sonoz censor. Quid est os nutritor corporis. Quid st dentes. molę mordentes. Quid est lingua. flagelluz aeris. Quid st labia. valuę oris. Quid st manus. operarij corporis. Quid st digiti. opuz plectra. Quid est cor. receptaculuz uitę. Quid est pulmo. seruator aeris. Quid est iecur. custodia cordis. Quid est fel. suscitatio iracundię. Quid est splen. risus et letitię capax. Quid est stomacus. ciboz coquus. Quid st ossa. robur corporis. Quid est sanguis. humor uenaz. alimetuz uitę. Quid st pedes. Mobile fundametuz. Quid st crura. colunę corporis. Quid st coxę. cruruz epistilia. Quid st uenę. fontes carnis. Quid est quod amaruz dulce facit. fames. Quid est quod hoiez fieri no sinit. Lucruz.

Basilides socropolitanus phs illustris claruit apud athenas tpre antonij pij impatoris

Thaurus uertius phus stoicus claruit eodez tpre. Ad hunc thauruz phuz ut ait A. gellius uenerut aliqn athenas uisedi cognoscendiq; causa preses cretę puincię et pater ipius psidis Sed priuatus inuitauit thaurus patrez pmo ut sederet. at ille ait de filio. sedeat hic pmus qui romanu ppli magratus est. Absq; piudicio ait thaurus tu interiz sede duz conspiciam qrimusq; qd conueniat ante sedere prius qui pater es, an filiu tuuz qui gerit magratuz. Cumq; ille sedissz apposita est altera sella filio. Tuc thaurus his qui couenerat uerbuz fecit de hac

re inter cetera sic dicens, In publicis locis atq; muneribȝ atq;
actionibȝ patruȝ iura cuȝ filioꝝ qui in magistratu aut potestate
sᷓt collocata interquiescere debent paululuȝ. Sȝ cuȝ ex̄ remp̄ᵃ ᶜᵃˢ
in domestica re atq; uita sedetᷓ ambulatᷓ. in conuiuio q̄ȝ fami
liari discumbitᷓ. tūc inter filiuȝ magr̄atuȝ et patreȝ p̄uatum
honores publicos cessare. naturales aūt p̄uari equuȝ est.

Galienus insignus medicus toto orbe celebris natus est apud
pergamuȝ asię. Hic hypocratis interpres fuit et clarūt athenis.
alexandrię et romę tp̄re antonii pii impatoris. In q̄bus locis
plrimuȝ in ph̄ia et sc̄ia medicinę p̄fecit. Vixit aūt ān̄is LXXXVII.
in q̄bus et scriptōi libroꝝ medicinaliuȝ sume utiliuȝ plrimū
insudauit. Scripsit eīȝ. de demonstratōe. De elementis. De
n̄a hōis. De cōplexionibȝ. De malitia cōplexionis diuerse. De
inequali distemp̄antia. De enexia. De redargutōe simulātiuȝ
egritudines. De calido et frigido. De uirtutibȝ n̄alibȝ. De copen
diositate pulsuuȝ. De bona hītudine. De meliori hītudine. De
optima hītudine. Iteȝ edidit libruȝ heresuȝ cui ān̄ectuntur
libri de consuetudine libroꝝ medicinaliuȝ et liber introdu
ctᷓ. Iteȝ libruȝ cōmentarioꝝ sup̄ libruȝ suuȝ de pulsibus
his qui introducūtᷓ. De spermate. De motibȝ liq̄dis. De
utilitate pulsus. Iteȝ scripsit libruȝ introductoriuȝ pul
sus. De differentiis pulsus. De causis pulsuuȝ cuȝ comento
De compendio pulsus. De significatōe p̄ pulsuȝ. De iuuamēto
anhelitus. De causis anhelitᷓ. De iuuamētis mēbroꝝ. De
accidenti et morbo. De catarticis. De differētiis febriuȝ. De
typo et lebtigatōe. De tp̄ribus egritudinuȝ. De crisi. De
creticis diebus. De interioribȝ. De uoce. De doloribȝ mulieꝝ.
De anathomia. De simplici medicina. De p̄fectis medicinis
De egritudinibus mulieruȝ. De malo anhelitu. De disma. De
alimentis. De uindemiis. De simplicibus. De simplicibȝ medicinis
De p̄prietate. De expimentis. De ingenio sanitatis. Iteȝ librū
tegni et megategnī. passionariuȝ. Antidotariuȝ. Libruȝ

secretorum suorum ad montheum. De pulsibus et urinis ad glau-
tonem. Librum qui dicitur achinagoga. De uirtutibus farmaticorum.
De dieta et cura. De exercitio cum pila parua. De regimi-
ne sanitatis. Librum qui dicitur tetrapentice. Librum qui dicitur
tabe. De humoribus. De bonis et malis humoribus. De cura
lapidis. De cura ictericis. De flobotomia. De febribus ad
glautonem qui dicitur periferceseos. De apostematibus. Item scripsit
librum de alchimia cui titulus est de ramo pomi togelati.
Item librum de amicitiarum maiorem et minorem. De subiertu-
tum De non dispensantibus corpus nostrum uirtutibus. De practica
de medicinali experientia. Item scripsit librum epistolarum ad pa-
tricianum. Huius hee leguntur fuisse sententie. Scientia insensato non
prodest. nec ei qui non utitur prodest sensus. Potens est homo
dirigere suos cum agnouerit seipsum. Nam excellentis est sapientie
hominem suipsius habere notitiam ne ex dilectione quam habet in seipso
fallatur et bonum se reputet cum non sit. Sicut grauiter
morbidus donec uiuit non desistit medicinis insistere ut ad
salutem perueniat ad quam complete peruenire non potest; sic nos
oportet animarum nostrarum saluti aggregare salutem et bonitatem
bonitati adiungere. Licet nequeam ingenii et sapientis
animi attingere statum. Olim consueuerant huiusmodi medici pre-
cipientium loco et uice subiectorum infirmi, eorum non preuaricando
mandata. et ex hoc consequebantur suum medicine profectum.
Nunc uero infirmus precipit medico. Medicus uelut subiectus
applaudit, et infirmorum oblectamentis assentiens curare
non nititur immo blandiendo nocere. Huius et galieni fuit
sententia ut scribit hieronymus contra iouinianum libro II. Athletas quorum
uita et ars sagina est non posse diu uiuere nec sanos esse
animasque eorum nimio sanguine et adipibus inuolutas nihil
tenue nihil celeste sed semper de carnibus et ructu uentrisque
ingluuie cogitare.

Trogus pompeius historiographus natione hispanus claruit tempore

antonii pii imperatoris. Hic totius orbis historias a tpe
nini regis assirioꝝ usq; ad monarchiaȝ cesaris latino ꝑmone
cōposuit ꝑ libros xliiii^or. quoꝝ epithoma id est abbreuati-
oneȝ fecit Iustinus eius discipulus.

Porphirius phus atheniensis claruit tpe gordiani impato-
ris. hic scripsit libruȝ de isagogis ad categorias arlis.

Claudianus poeta claruit rome tpre theodosii impatoris
senioris. Hic scripsit libros metricos claudianuȝ ma-
ioreȝ et claudianuȝ minoreȝ. In qbus mlta pūerbia uti-
lia continētur.

Symachus patricius phus claruit rome tpre anastasii
impatoris et sua prudētia remp. illustrauit. hic scripsit
libruȝ eplaꝝ de quo pauca hic subiecta st notabilia. Omis
simulatio nō caret suspitione mendacii qa qdqd assumitur
ppriuȝ nō mutatur. Mollis est amor diligentis et ad omeȝ
sensuȝ doloris arguitur. Si negligentius tractes mar-
cescit ut rosa. si durius teneas liquescit ut lilia.
Semp nā gaudet equalib; et familiare sibi est ome
quod simile est. Natura reꝝ est ut qui balbutiunt
plus loquantur, affectant eīȝ copiaȝ ꝑmonis pudore
defectus. Pro optimis uiris qsoq; interuenit, non
magis illoꝝ uidetur fauare comoduȝ qȝ suuȝ comen-
dare iudiciuȝ. Minus est alienaȝ snīaȝ spernere qȝ +
a ꝑpa discrepare. Illa uestis decenter induitur que
nō trahit puluereȝ, nec in humuȝ dimissa calca-
tur. In re apta piget esse plixuȝ. In arduis aūt
rebus multuȝ ualet longior diligentia. Omis af-
fectio impatiens est et iuste et legitime tarditatis. patiaȝ
defectu alimētoꝝ laboranteȝ periculosuȝ est inhabitare
crudele et impiuȝ deserere.

Priscianus grāmaticus claruit tpre iustiniani impatōis.
Hic scripsit Iuliano consuli ac patricio uolumen maius

de ptibus orationis. Scripsit et uolumen minus de co̅struc-
tione. et aliud minimum de accentibus. Scripsit insuper
librum de ña̅libus questionibus ad cosroen regem psa...

~ FINIS.

Anaximander	7	Cleobulus	6
Anacarsis	8	Crates	13
Anaximenes	10	Chrysippus	17
Anaxagoras	13	Callisthenes	42
Archita	14	Cato egyptius.	48
Aristippus.	22	Cato latinus.	51
Antistenes	23	Curio	48
Alcibiades	24	Carneades	33
Aristides.	27	Calciterus	55
Aristoteles	36	Claudianus.	65
Apuleus	39		
Anaxarchus	43	Demosthenes	24
Arcesilas	45	Democritus.	28
Archimenides	45	Diogenes	30
Antipater	45	Demas	41
Archilocus.	14	Diodorus	45
Aristarchus	47	Diogenes babyloni	51
Antipater stoic	51		
Accius lucius.	53	Esopus	14
Antenodorus	54	Eschines	24
Anaximenes orator	41	Epicurus.	42
		Egesias.	47
Bias	5	Ennius	47
Basilides	64	Euripides.	25
		Eudoxus	28
Chilonis	4	Euripides poeta.	29

Epimenides 8
Empedocles 30
Ferecides 9
Gorgias. 15
Gallus. 54
Galienus 64
homerus 9
hipocras 28
heraclitus 28
heschilus 39
hermes 41
herasistratus 45
Isocrates 15
Julius celsus 52
Lycurgus 10
Lauerius 47
Lucius pomponi' 51
Miso 8
Menander 46
Marcus callidius 48
Marcus uerrius 55
Oratius 54
Ouidius 55
pittacus 5
periander 7
pythagoras 10
protagoras 16
pericles 26
parmenides 30
plato 33
phedron 39
plotinus 40
polistratus 42
palemo 45
ptolemeus 46
philemon 47
pacuuius 47
plotius 47
possidonius 48
plautus minaci' 51
plautus poeta 51
plutarcus 60
plinius 61
ptolemeus 61
porfirius 65
priscianus 65
Quintilianus 59
Solon 2
Stilpon 13
Simonides 14
Socrates 17
Sophocles 26
Speusippus 39
Statius cecilius 47

Sidonius 48
Scipio 48
Sallustius 51
Sistus 54
Seneca 55
Secundus 62
Symachus 65

Themistocles 27
Theophrastus 43
Titus liuius 47
Tullius 49
Titus lucretius 51
Terentius 53
Thaurus 64
Trogus pompei9 65
Thales 1

Virgilius 52
Varro 53
Valerius maxi3 55

Xenophon 24
Xenophilus 39
Xenocrates 41

Çoroastes 7
Çenon 15
Çeno stoicus 47
Çenon alius 47

RARE MSS 567 Ex Case I
373420